

2016-01-07

Tid Måndagen den 25 januari 2016 kl:18:30

Plats Tumba kommunalhus, lokal 2, plan 2

Ärenden

Justering

- 1 Internbudget 2016 – miljö- och hälsoskyddsnamnden
- 2 Anmälningssärenden
- 3 Enhetschefen/miljöenheten informerar
- 4 Delegationslista
- 5 Yttrande över förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden 2016-2021
- 6 Earth Hour 2016
- 7 Ev. tillkommande ärenden

Gruppsammanträden

S, V och MP – kl. 18:00, konferensrum 2, plan 2, kommunalhuset, Tumba.

M, C, TUP, KD och L - kl. 18:00, konferensrum Munkhättan, Miljöenheten plan 3, kommunalhuset, Tumba.

Kaffe och smörgås från kl. 17:30, Helges restaurang, kommunalhuset, plan 2.

Anmäl ev. förhinder till Karina Wallenius, tel. 08-530 612 43, e-post karina.wallenius@botkyrka.se

2016-01-25

1**Internbudget för 2016, miljö- och hälsoskyddsnämnden****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner den av förvaltningen upprättade internbudget 2016.

Sammanfattning

Internbudget 2016 innebär en utökad ram med uppräknings för pris och löneuppräknings, på ca 0,4 miljoner kronor. Samtidigt har budgeten dragits ner med ett effektiviseringskrav på 0,1 miljoner kronor. Ramen har utökats efter att det operativa klimatarbetet har lagts på nämnden. Ramen har också utökats för 2016 med extra medel från kommunstyrelsen för medfinansiering av Vinnovaprojektet. Totalt uppgår ramen till 13,9 miljoner kronor netto. Kostnaderna för nämnden är inräknade. Största andelen av kostnaderna utgörs av löner.

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2014-2015
Intäkter (+)	6 550	5 700	-850
Kostnader (-)	-18 149	-19 634	--1485
Netto (+/-)	-11 599	-13 934	-2335

Internbudgeten fördelas på miljöenhetens olika team. Kostnader och intäkter kan placeras något olika mellan åren mellan teamen beroende på t ex under vilket team personal är placerad. Nedan finns en redovisning hur kostnader och intäkter fördelas mellan teamen. Natur- och miljöanalysteamets kostnader ökar, och intäkterna minskar. Det beror på att personalkostnaderna nu ligger i ramen, och debiteras inte kommunledningen.

2015-12-29

Dnr sbf/2015:478

Referens
Ingrid Molander

Mottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Internbudget för 2016, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Förslag till beslut

Miljö och hälsoskyddsnämnden godkänner den av förvaltningen upprättade internbudget 2016.

Sammanfattning

Internbudget 2016 innebär en utökad ram med uppräknings för pris och löneuppräknings, på ca 0,4 miljoner kronor. Samtidigt har budgeten dragits ner med ett effektiviseringskrav på 0,1 miljoner kronor. Ramen har utökats efter att det operativa klimatarbetet har lagts på nämnden. Ramen har också utökats för 2016 med extra medel från kommunstyrelsen för medfinansiering av Vinnovaprojektet. Totalt uppgår ramen till 13,9 miljoner kronor netto. Kostnaderna för nämnden är inräknade. Största andelen av kostnaderna utgörs av löner.

Tkr	Budget 2015	Budget 2016	Förändring 2014-2015
Intäkter (+)	6 550	5 700	-850
Kostnader (-)	-18 149	-19 634	--1485
Netto (+/-)	-11 599	-13 934	-2335

2015-12-29

Dnr sbf/2015:478

Internbudgeten fördelas på miljöenhetens olika team. Kostnader och intäkter kan placeras något olika mellan åren mellan teamen beroende på t ex under vilket team personal är placerad. Nedan finns en redovisning hur kostnader och intäkter fördelar sig mellan teamen. Natur- och miljöanalysteamets kostnader ökar, och intäkterna minskar. Det beror på att personalkostnaderna nu ligger i ramen, och debiteras inte kommunledningen.

Internbudget miljö och hälsoskyddsnämnden 2016									
Tkr	2015 Budget			2016 Budget			Förändring 2015-2016		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämndens kostnader	0	-474	-474	0	-474	-474	0	0	0
Gemensam verksamhet	300	-4630	-4330	50	-4352	-4302	-250	278	28
Miljö och hälsoskydd	2650	-4036	-1386	2800	-4331	-1531	150	-295	-145
Livsmedel	2250	-2809	-559	2250	-2890	-640	0	-81	-81
Natur och miljöanalys	1350	-4480	-3130	600	-5709	-5109	-750	-1229	-1979
Naturskola	0	-1720	-1720	0	-1878	-1878	0	-158	-158
Total nämnd	6550	-18149	-11599	5700	-19634	-13934	-850	-1485	-2335

Lista på beslutsattesteranter bifogas.

Magnus Andersson
Förvaltningschef

Ingrid Molander
Miljöchef

Namnteckning beslutsattestanterFörvaltning: **Samhällsbyggnadsförvaltning**Giltighetstid: **2016 01 01 - tillsvidare**

Ansvar i numerisk ordning	Enhet	Beslutsattestanter inkl. tjänstetitel		Namnteckning	
		Ordinarie	Ersättare	Ordinarie beslutsattestant	Ersättare beslutsattestant
3100	Miljö- och Hälsöskydds nämnd	Elisabeth Nobuoka Nordin - Ordförande	Maria Gawell-Skog - Vice ordförande	Elisabet Nobuoka Nordin	Maria Gawell-Skog
3110	Miljöenheten	Ingrid Molander - Miljöchef	Angela Jarlenfors - Enhetschef	Ingrid Molander	Angela Jarlenfors
3112	Miljöenheten	Erik Bergström - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Erik Bergström	Ingrid Molander
3113	Miljöenheten	Ingrid Molander - Miljöchef	Angela Jarlenfors - Enhetschef	Ingrid Molander	Angela Jarlenfors
3114	Miljöenheten	Anders Forsberg - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Anders Forsberg	Ingrid Molander
3115	Miljöenheten	Dan Arvidsson - Projektledare	Ingrid Molander - Miljöchef	Dan Arvidsson	Ingrid Molander

2016-01-25

2

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit del av nedanstående handlingar.

Handlingar

Miljö- och hälsoskyddsnämndens svar på: Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden – Förslag till detaljplan för Tingstorget, Alby, 2015-12-16.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2015-11-30, § 252, Resultat av medborgarpanel om trygghet i Botkyrka (KS/2015:742).

Referens
Christoffer Jusélius

Informationsbrev om samråd

Förslag till detaljplan för Tingstorget, Alby, Botkyrka kommun

Nu pågår arbetet med att ta fram en detaljplan för nya bostäder och torgutveckling vid Tingstorget i Alby. Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat ett förslag till detaljplan för Tingstorget i enlighet med plan- och bygglagen. Samråd för planförslaget pågår från den **16 november 2015** till och med den **18 december 2015**.

Förslaget

Syftet med förslaget är att medge cirka 670 nya bostäder samt möjliggöra för kommersiella verksamheter vid Tingstorget i Alby. De nya byggnaderna ska vara väl anpassade till platsens förutsättningar och ha hög kvalitet avseende utformning och gestaltning. Detaljplanen ska möjliggöra en funktionell och inkluderande offentlig miljö.

Den föreslagna bebyggelsen består av totalt 14 hus varav majoriteten av husen ligger vid det befintliga Tingstorget, utanför den övre uppgången till tunnelbanan. Tre av husen planeras utmed gatorna Tingsvägen och Lagmansbacken. I förslaget ingår två nya torgmiljöer, ett torg med stort inslag av grönska och ett mer traditionellt tunnelbanetorg som omges av butiker och verksamheter, se illustration på sida 2.

För att det ska vara möjligt att utveckla Tingstorget enligt förslaget kommer gruppboendet Skattbonden att rivas. Gruppboendet är planerat att flytta in i ett av de nya husen.

Dessutom behöver kiosken på torget rivas och verksamheten flyttar därför in i ett nytt hus, som planeras ovanpå tunnelbanenedgången.

Illustration av bebyggelseförslaget

Medföljande handlingar

Plankarta samt plan- och genomförandebeskrivning bifogas till detta brev. Plankartan är förminskad från A1 till A3-format. Planhandlingarna och övriga handlingar i ärendet finns utställda på plan 2 i kommunhuset i Tumba samt finns att beställa på plan@botkyrka.se. Förslaget finns tillgängligt i sin helhet på www.botkyrka.se.

Planprocessen

Detaljplanprocessen har flera steg och vi befinner oss nu i samrådsskedet som pågår från den **16 november 2015** till och med den **18 december 2015**. Förslaget till detaljplan handläggs med normalt planförfarande.

Samrådsmöte

Vi vill gärna ha dina synpunkter på förslaget. Därför kallar vi till samrådsmöte.

Tid: 3 december 2015 kl. 18:00-19:30

Plats: Albys hjärta, Albyvägen 7, Alby

Du kan framföra dina synpunkter skriftligen, via blanketten på nästa sida eller till plan@botkyrka.se senast den **18 december 2015**. Om du framför synpunkter som inte blir tillgodosedda i förslaget kan du senare överklaga kommunens beslut om antagande.

Har du frågor? Hör av dig till planarkitekt Christoffer Jusélius, på telefon: 08-530 612 89.

2015-11-12

Synpunkter

- Godkänner förslaget
- Har följande synpunkter

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ort och datum Fastighetsbeteckning:.....

Namnunderskrift:.....

Namnförtydligande:.....

Skicka blanketten till:
Botkyrka kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
147 85 TUMBA

2015-12-16

Dnr sbf/2015:421

Referens

Matilda Hermansson
David Ekberg

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden - Förslag till detaljplan för Tingstorget, Alby

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker detaljplanen under förutsättning att synpunkterna i tjänsteskrivelsen beaktas.

Sammanfattning

Ett förslag till ny detaljplan för nya bostäder och torgutveckling vid Tingsstorget i Alby har upprättats som samrådshandling, framtagen av samhällsbyggnadsförvaltningen. Syftet med förslaget till planen är att medge en ny bebyggelse om cirka 670 bostäder samt möjliggöra för kommersiella verksamheter vid Tingstorget i Alby. Förslaget till ny detaljplan innehåller fem olika etapper. I denna skrivelse behandlas de miljö- och hälsokonsekvenser av projektet som miljöenheten anser behöver beaktas alternativt utredas ytterligare.

Miljöenheten har följande synpunkter på detaljplaneförslaget:

- Det bör tydligt framgå av planbeskrivningen att de tre ekar som nämns i planförslaget ska bevaras samt att det är trädfällningsförbud på dessa. Ekarna behöver även skyddas under byggnadsskedet.
- Då planområdet inte lämpar sig för infiltration bör man tydligare klargöra att fördröjningsytor ska förekomma inom detaljområdet eftersom planförslaget innebär stora hårgjord ytor. Detta för att så liten mängd dagvatten som möjligt ska ledas orenat via ledningar till Albysjön samt för att leva upp till bestämmelserna i 9 § i skyddsföreskrifterna för Östra Mälarens vattenskyddsområde.
- Det bör på ett tydligt sätt framgå i detaljplanen att byggnaderna inom planområdet ska utföras så att trafikbuller inte blir en olägenhet för människors hälsa. Det gäller speciellt för de byggnader i planområdet som antas bli mest störda av trafikbuller.
- Två av de planerade byggnaderna är planerade att anläggas på mark med hög radonhalt. Detaljplanen bör tydliggöra att byggnaderna ska utföras radonsäkra och radonskyddade.

2015-12-11

Dnr sbf/2015:421

- Med avseende på avståndet från den befintliga bensinstationen i närheten bör en fördjupad analys av hälsopåverkan från bensinstationen utredas.

Bakgrund

Ett utvecklingsprogram för Alby antogs 2009 av kommunfullmäktige. Programmet ledde till en vilja att förnya stadsmiljön och resulterade till en stadsbyggnadsidé för Alby, kallad Framtid Alby. Syftet med programmet är att uppnå en hållbar utveckling i området, skapa bra uppväxtmiljöer för barn, skapa bättre jobbchanser, förnya stadsmiljön, utveckla Albys identitet samt pröva nya arbetsformer i kommunen. Kommunstyrelsen har beslutat att uppdraga åt samhällsbyggnadsnämnden att upprätta ett förslag till detaljplan för Tingstorget i Alby. För området gäller just nu detaljplanerna E 50-45, 50-39, 50-08-1 A, 50-14-1, fastställda 2009, 2001, 1969 samt 1972. Samtliga genomförandetider för detaljplanerna har gått ut. Syftet med nya detaljplanen är att möjliggöra bebyggelse om cirka 670 bostäder i form av flerbostadshus, en utvidgad offentlig torgmiljö samt att möjliggöra för kommersiella verksamheter vid Tingstorget i Alby. Bebyggelsen ska vara väl anpassad till platsens förutsättningar med hög kvalitet avseende utformning och gestaltning. Planområdet omfattar cirka 3 hektar och är idag redan ianspråktaget av bland annat ett torg, ett kommunalt gruppboende, en kioskbyggnad, gångbanor samt tre vägar som avskiljer torget från omkringliggande bostads- och verksamhetsområden. En av vägarna har en genomfarts-karaktär och närhet till E4/E20 stör området med trafikbuller. Åtgärder för att reducera trafikbuller vid bebyggelsen ingår i planförslaget. Planområdet består också till stor del av naturmark och tre stora, äldre ekar. Alla tre ekar har trädfällningsförbud och ska bevaras enligt planförslaget.

Miljöaspekter

Vegetation

I området finns det idag tre solitära ekar varav alla tre har en uppskattningsvis hög ålder, cirka 100 år vardera. En av ekarna, belägen i slänten söder om hus 11, har bedömts till naturvärdesklass 1. Trädet har en hållighet och gott om mulm vilket gynnar insekter med högt signalvärde. Om de två övriga ekarna skyddas kommer de på sikt att utvecklas och få samma struktur och värde som den solitära eken vid hus 11.

Under byggskedet bör alla ekarna skyddas. Enligt rapporten ”*Besiktning av skogsek vid Albyberget*” (Krifors juni 2015) bör fyllnadsmassor och kompression av marken intill ekarna undvikas. Arbete intill kan skada rötterna och lämnas rötterna exponerat kan de snabbt torka ut och utgöra infektionspunkt för bland annat svampar och bakterier.

2015-12-11

Dnr sbf/2015:421

Dagvatten

Planområdet ligger inom sekundär skyddszon för Östra Mälarens vattentäkter. Då området inte lämpar sig för infiltration bör man tydligare beskriva hur dagvatten inom området ska tas omhand i form av fördröjningsytor i planområdet eftersom planförslaget bland annat innebär stora hårgjorda ytor. Detta för att motverka föroreningar i Albysjön som idag inte uppnår god kemisk ytvattenstatus samt för att leva upp till bestämmelserna i 9 § i skyddsföreskrifterna för Östra Mälarens vattenskyddsområde.

Buller

I förslaget till planbestämmelser regleras ljudnivåerna vid fasaderna samt balkongernas utformning. Inom det fortsatta planarbetet bör det tydligare framgå hur ljudnivåer motsvarande avstegsfall B (samtliga lägenheter ska ha tillgång till bullerdämpas sida om högst 55 dB(A) för minst hälften av bostadsrummen) ska innehållas vid de mest bullerutsatta bostäderna. Detta i syfte att förebygga olägenhet för människors hälsa på grund av buller

Radon

Två huskroppar i detaljförslaget kommer att byggas på mark med hög radonhalt. Enligt rapporten "*B-PM-Markradon*" (WSP april 2015) rekommenderas det att en kompletterande mätning av radiumhalten ska göras samt att byggnader på normalradonmark ska uppföras radonskyddade. Detaljplanen bör tydligt påpeka att byggnader som ska uppföras på mark med hög radonhalt ska göras radonsäkra och byggnader på normalradonmark ska uppföras radonskyddade. Byggnader som ska utföras radonsäkra samt radonskyddade kräver särskilda åtgärder för att skydda byggnader mot att luft från marken tränger in. Detta för att sträva efter en så låg radonhalt som möjligt och för att skydda människors hälsa.

Skyddsavstånd

Enligt detaljplaneförslaget ligger det en befintlig bensinstation 40 meter sydost om planområdet. Rekommenderat skyddsavstånd för bensinstationer till ny bebyggelse är 100 meter. Enligt Länsstyrelsens (2000) rapport "*Riskhänsyn vid ny bebyggelse*" är de närmsta 50 metrarna motiverade ur risksynpunkt och det resterande skyddsavståndet beror på buller, lukt, ljusstörningar och luftföroreningar. Avfallssteg från skyddsavståndet bör normalt endast komma i fråga vid hög exploateringsgrad och när inga andra alternativa lösningar finns att tillgå. Länsstyrelsen menar att om en situation uppkommer där bebyggelse närmare än 50 meter planeras en fördjupad hälso-, risk- och miljökonsekvensanalys. En riskutredning för den planerade bebyggelsen har gjorts men miljöenheten saknar en analys av hälsopåverkan i form av störningar från bensinstationen.

2015-12-11

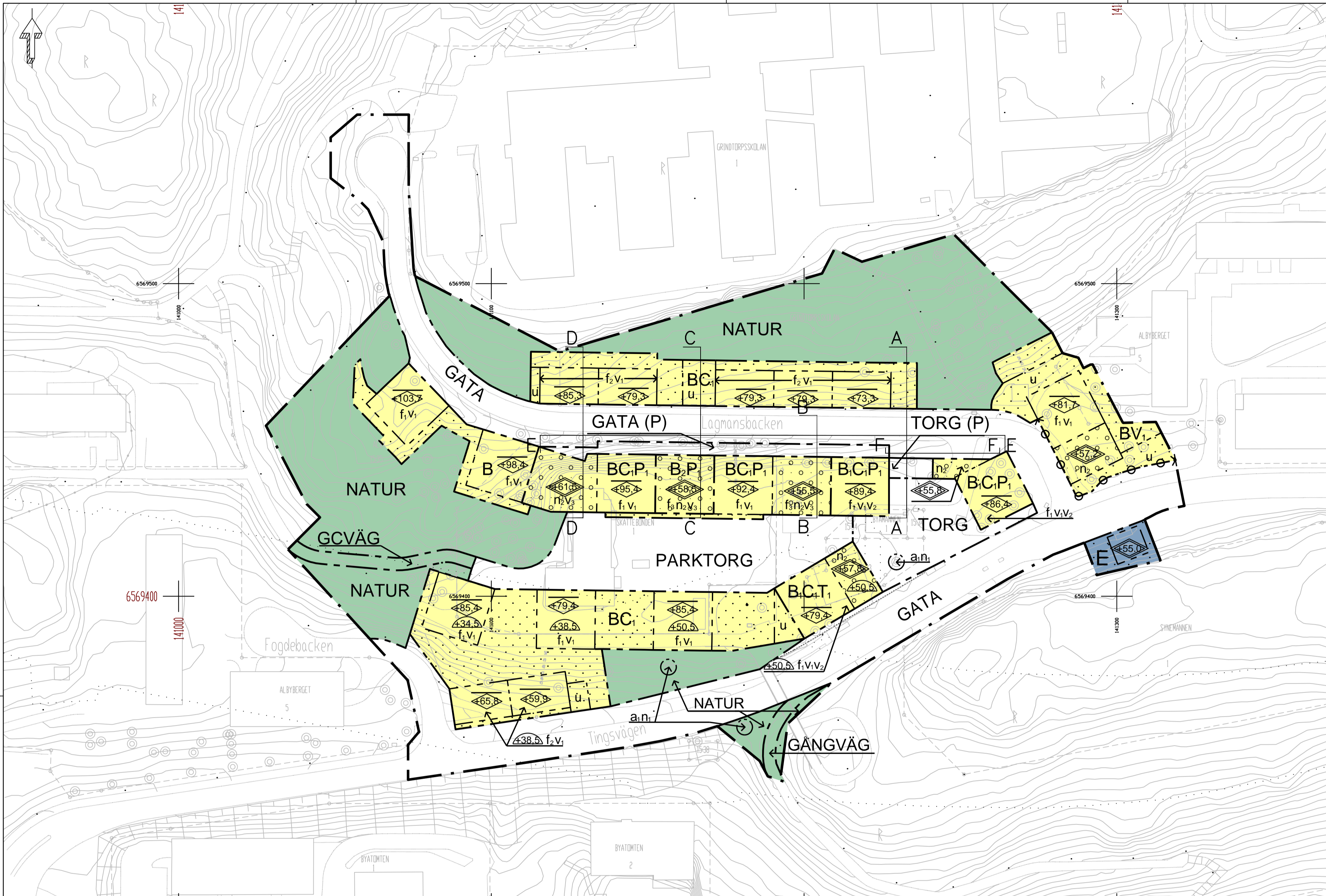
Dnr sbf/2015:421

Miljöenhetens synpunkter

Med bakgrund av tidigare resonemang har miljöenheten följande synpunkter på förslaget till detaljplan:

- De tre solitära ekar som beskrivs i planförslaget ska bevaras i form av fällningsförbud samt skyddas under arbetets gång.
- Dagvatten som uppkommer inom planområdet bör i så stor utsträckning som möjligt omhändertas och renas lokalt. Lösningar för dagvattenhanteringen bör konkretiseras för att uppnå Botkyrka kommuns dagvattenstrategi samt leva upp till bestämmelserna i 9 § skyddsföreskrifterna för Östra Mälarens vattenskyddsområde.
- Det bör tydligare framgå hur bullernivåer motsvarande avfallssteg B (samtliga lägenheter ska ha tillgång till bullerdämpas sida om högst 55 dB(A) för minst hälften av boningsrummen) ska innehållas vid de mest bullerutsatta bostäderna.
- Två av de planerade byggnaderna är planerade att anläggas på mark med hög radonhalt och resterande byggnader på normalradonmark. Det bör tydligt framgå av detaljplanen att de planerade byggnaderna på högradonmark ska utföras radonsäkra samt att resterande byggnader ska uppföras radonskyddade.
- Med avseende på avståndet från den befintliga bensinstationen i närheten av planområdet bör en fördjupad analys av hälsopåverkan från bensinstationen utredas.

Elisabeth Nobuoka Nordin
Ordförande Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU

ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU
 ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU
 ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU

ÖÖV T T ÖSÖU

- GATA: Viasäp (f.v.)
- GATA (P): Viasäp (f.v.)
- TORG (P): Öe "dass öeöe öe öe öe"
- PARKTORG: Vj "f.v. öe öe öe öe öe öe"
- TORG: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- ÖÖV T T ÖSÖU: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- ÖÖV T T ÖSÖU: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- ÖÖV T T ÖSÖU: Öe "dass öeöe öe öe öe"

Kvartersmark

- BV: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- B.P: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- BCP: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- BCP: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- B: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- BC: Öe "dass öeöe öe öe öe"
- E: Transformatorstation
- B.C.T: Öe "dass öeöe öe öe öe"

WÄJUT T ÖÖV T T ÖSÖU

- ÖÖV T T ÖSÖU: T öe öe öe öe öe öe
- ÖÖV T T ÖSÖU: T öe öe öe öe öe öe
- ÖÖV T T ÖSÖU: T öe öe öe öe öe öe

MARKENS ANORDNANDE (utförning av kvartersmark)

- Mark och vegetation: T öe öe öe öe öe öe
- Wärd (ö) * * * : S öe öe öe öe öe öe

ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU

Utformning
 P4: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 P4: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 V: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 V: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 V: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Ö: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Ö: Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Ö: Öe "dass öeöe öe öe öe"

Utseende
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"

Byggnadsteknik
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"

ÖÖV T T ÖSÖU

ÖÖV T T ÖSÖU
 ÖÖV T T ÖSÖU
 ÖÖV T T ÖSÖU

Huvudmannaskap

Planinformation
 Öe "dass öeöe öe öe öe"
 Öe "dass öeöe öe öe öe"

GRUNDKÄRTSBETECKNINGAR
 Grundkartan upprättad i december 2014
 Grundkartan utgör planområdet av fjällkontrollerad

Illustration 1. Sektioner, A-F

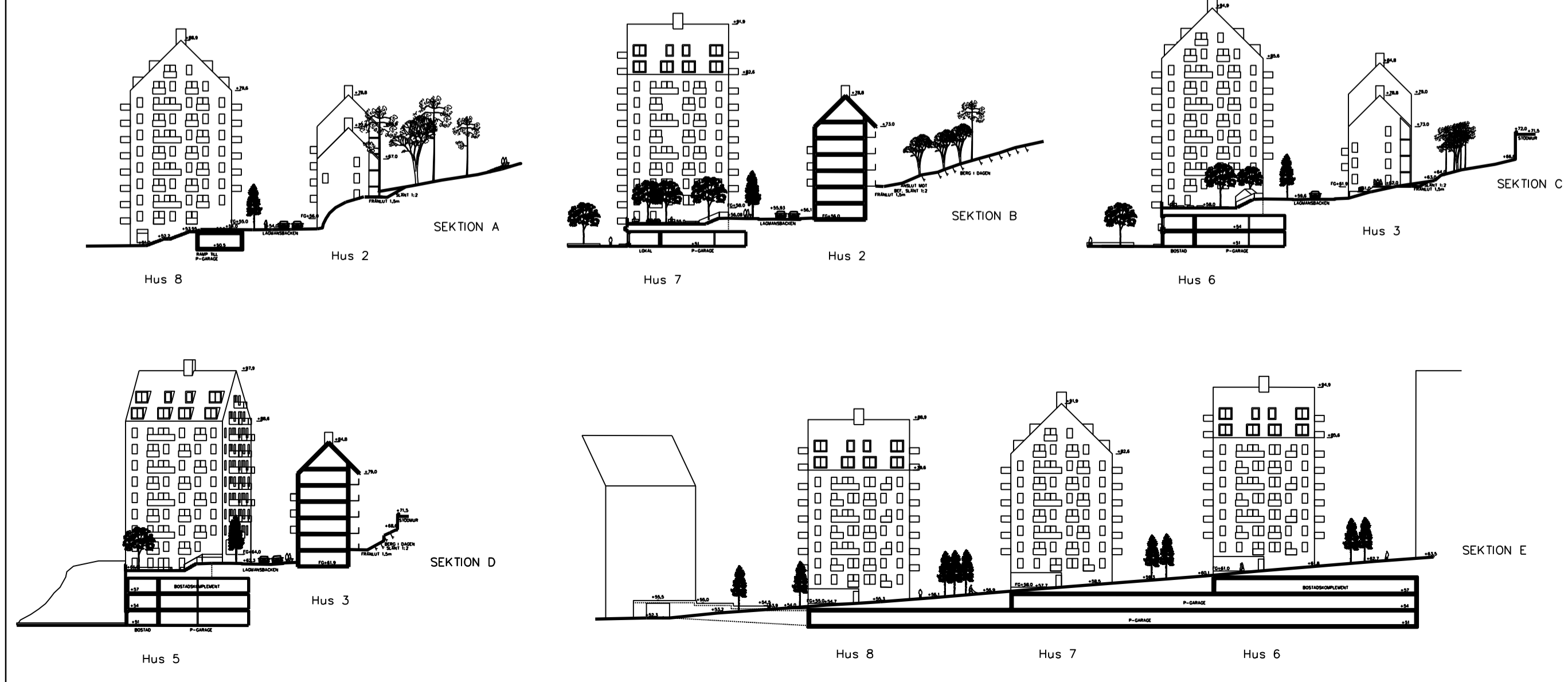
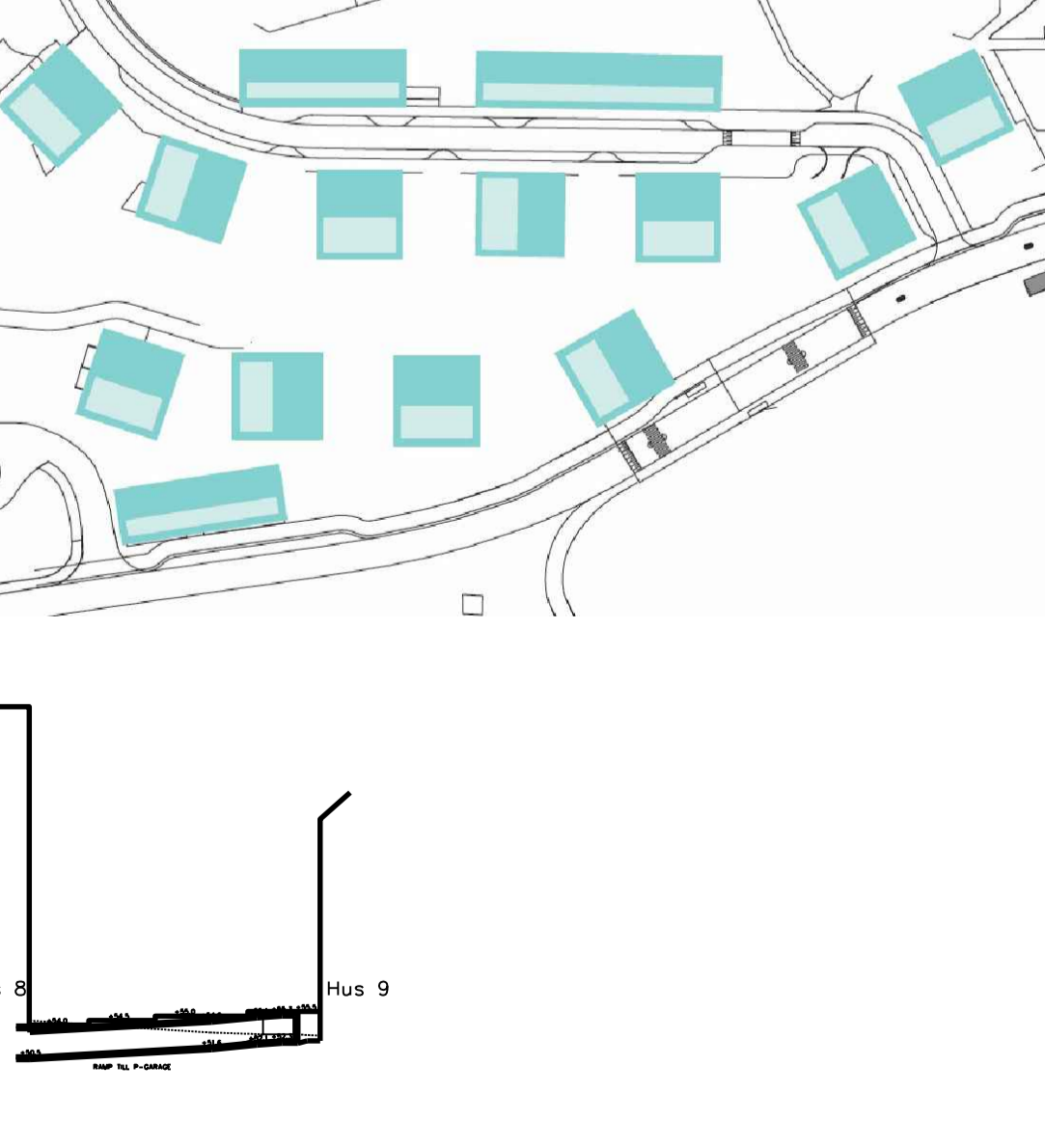

Illustration 2. Orientering av byggnaders taknock.

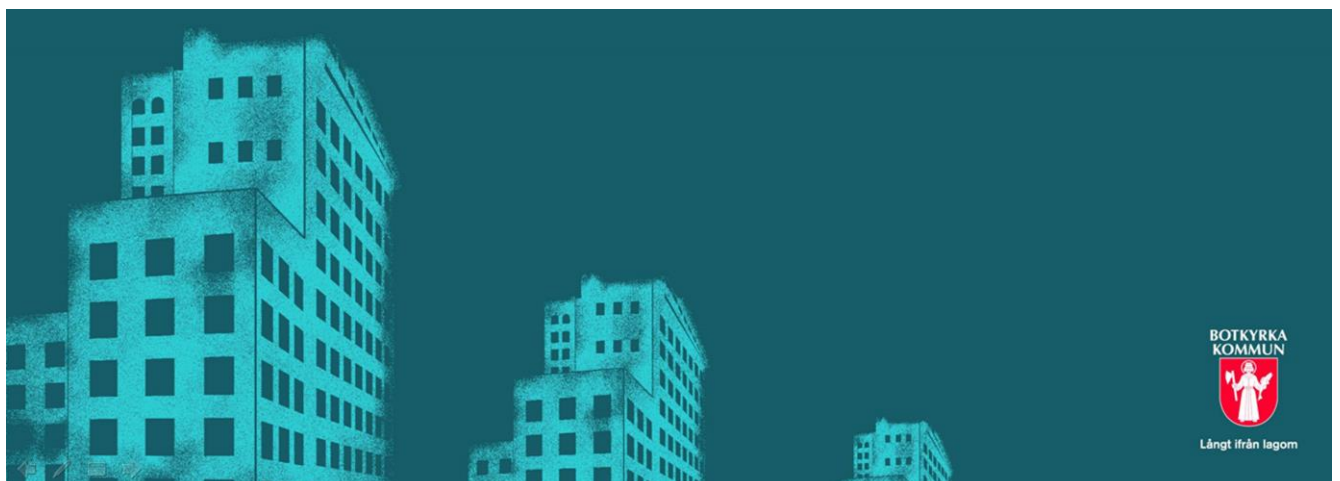
ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU		BOTKYRKA KOMMUN	
Botkyrka Kommun		Långt ifrån lagom	
ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU	ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU	Beslutsdatum	Instans
Wj ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU	ÖSÄP ÖÖV T T ÖSÖU	Antagande	SBN
Charlotte Rickardsson		Laga kraft	KF
Planchef		50-51	

Samrådshandling

Förslag till detaljplan för Tingstorget
Alby
Botkyrka kommun

Plan- och genomförandebeskrivning

Innehållsförteckning

Inledning	5
PLANBESKRIVNING	6
Handlingar	6
Underlag	6
Syftet med förslaget till detaljplan	6
Bakgrund	6
Plandata.....	7
Planens läge och areal.....	7
Markägoförhållande	8
Befintliga rättigheter	8
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	9
Framtid Alby	9
Översiktliga planer	9
Detaljplaner	10
Fastighetsplaner	10
KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT	10
Behovsbedömning/Miljöbedömning.....	10
Sammanfattning av behovsbedömningen.....	11
Klimatstrategi för Botkyrka	11
De sex hållbarhetsutmaningarna	11
FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER	12
Natur	12
Mark och vegetation.....	12
Markbeskaffenhet.....	13
Geotekniska förhållanden.....	13
Radon	13
Markföroreningar.....	13
Risker.....	13
Fornlämningar.....	14
Bebyggelseområden	14
Verksamheter.....	14
Service.....	14
Tillgänglighet och trygghet	14
Befintlig byggnadskultur och gestaltning	14
Bebyggelseförslag	15
Stads- och landskapsbild	15
Torgmiljöer	17
Friytor	21
Naturmiljö.....	21
Gator och trafik	21
Gatunät.....	21
Gång- och cykeltrafik	21
Kollektivtrafik.....	22
Parkering	23
Angöring och leveranser	24
Störningar	25

Teknisk försörjning.....	26
Vatten, avlopp och dagvatten	26
Värme	27
El	27
Avfall	28
Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser	29
Fastighetsindelningsbestämmelser	29
Konsekvenser för befintliga fastigheter och rättigheter	29
Fastighetsbildning	30
Projektekonomi	31
Gatukostnader	31
Rivning och flytt av befintligt gruppboende	31
VA-kostnader	31
Organisatoriska frågor.....	31
Genomförandetid	31
Ansvarsfördelning	32
Huvudmannaskap	32
Avtal.....	32
Preliminär tidplan	32

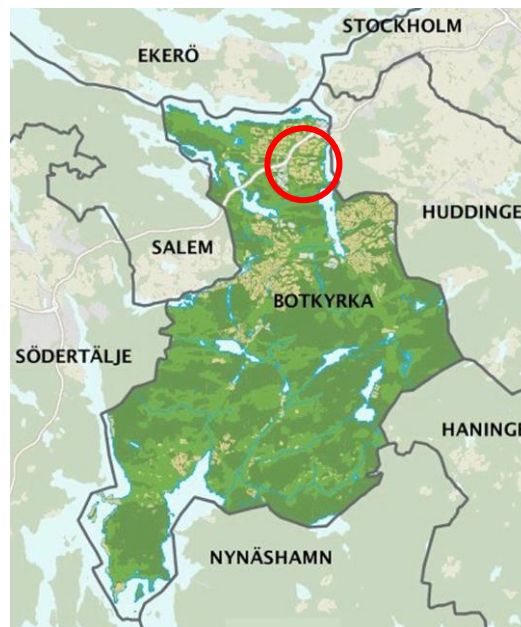
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Christoffer Jusélius	Planarkitekt Samhällsbyggnadsförvaltningen Planenheten
Sofia Hofstedt	Projektledare Samhällsbyggnadsförvaltningen Mark- och exploateringsenheten
Emma Rolfsson	Markingenjör Samhällsbyggnadsförvaltningen Mark- och exploateringsenheten
Lotta Magnuson	Landskapsarkitekt Samhällsbyggnadsförvaltningen Gata/parkenheten
Mitzie Molin	Trafikplanerare Samhällsbyggnadsförvaltningen Gata/parkenheten
Anders Forsberg	Miljöutredare Samhällsbyggnadsförvaltningen Miljöenheten
Eva Hagland	Projektledare Samhällsbyggnadsförvaltningen VA-enheten

Inledning

Detaljplanearbetet för Tingstorget genomförs med normalt planförfarande, eftersom kommunens beslut om planuppdrag togs i december 2014. Arbetet med att ta fram en detaljplan regleras i plan- och bygglagen, PBL (2010:900), och kan delas in i olika skeden.

Detaljplanen ska ge en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras och bevaras. Under samrådsskedet tas ett förslag till detaljplan fram och berörda ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Därefter bearbetas planförslaget och ställs ut för granskning. I antagandeskedet godkänns detaljplanen av samhällsbyggnadsnämnden innan den antas av kommunfullmäktige. Efter antagande vinner detaljplanen laga kraft, under förutsättning att den inte överklagas.

PLANBESKRIVNING

Handlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Fastighetsförteckning

Underlag

- Bullerutredning, daterad 2015-04-30
- Dagvattenutredning, daterad 2015-09-30
- Geoteknisk undersökning, daterad 2015-09-01
- Gestaltningsprogram, daterat 2015-10-02
- Naturvärdesbedömning, daterad 2015-10-02
- PM om miljöteknisk provtagning, daterad 2015-04-29
- PM om markradon, daterad 2015-04-29
- PM om VA och ledningssamordning, daterad 2015-09-18
- Rapport om kommersiella verksamheter, daterad 2015-09-30
- Riskbedömning, daterad 2015-02-23
- Trafik-PM, daterad 2015-10-01

Syftet med förslaget till detaljplan

Syftet med förslaget till detaljplan är att medge ny bebyggelse om ca 670 bostäder samt möjliggöra för kommersiella verksamheter vid Tingstorget i Alby. De nya byggnaderna ska vara väl anpassade till platsens förutsättningar och ha hög kvalitet avseende utformning och gestaltning. Detaljplanen ska möjliggöra en funktionell och inkluderande offentlig miljö.

Bakgrund

Under 2009 antog kommunfullmäktige ett utvecklingsprogram för Alby. I programmet identifieras ett antal huvuduppgifter för att uppnå en hållbar utveckling i området. Huvuduppgifterna är att skapa en bra uppväxtmiljö för flickor och pojkar, skapa bättre jobbchanser för kvinnor och män, förnya stadsmiljön, utveckla Albys identitet samt att pröva nya arbetsformer i kommunen. Uppgiften att förnya stadsmiljön resulterade i en stadsbyggnadsidé för Alby.

Stadsbyggnadsidén för Alby togs fram utifrån en medborgardialog och en stads- och landskapsanalys. Kommunen genomförde två dialogomgångar, under 2011 och 2012, där medborgare, företag och andra aktörer fick möjlighet att diskutera hur de ser på Alby i nuläget samt hur de vill att Alby ska utvecklas. Totalt besökte ca 2000 personer kommunens lokal för att föra dialog. Många av de synpunkter som framkom under dialogen har format stadsbyggnadsidén som fått namnet Framtid Alby.

Den del av stadsbyggnadsidén som rör Tingstorget innebär att området ska byggas med nya hus som ska bryta mot den befintliga miljön och sätta en egen prägel på platsen. Bebyggelsen ska vara varierad i våningsantal och

skapa en inramning av torget. Nya bostäder på Tingstorget ska kunna erbjuda god utsikt över Alby med omnejd och ett högre hus föreslås vid torget. Om nya bostäder byggs anger stadsbyggnadsidén dessutom att en ny förskola och en eventuell utbyggnad av Grindtorpsskolan bör prövas.

Under våren 2014 bjöd kommunen in byggherrar till en markanvisningstävling för Tingstorget avseende bostäder. Flera förslag lämnades in och utvärderades av en tjänstemannagrupp på stadsbyggnadsförvaltningen. Följande områden utvärderades och poängsattes:

- Social hållbarhet.
- Arkitektonisk kvalitet, gestaltning och nytänkande.
- Placering, samspel med omgivning.
- Miljömässig hållbarhet.
- Ekonomisk hållbarhet - erbjudet markpris.

Det vinnande tävlingsbidraget bestod av cirka 450 bostäder i form av punkthus och radhus. Förslaget bedömdes motsvara de intentioner som finns i stadsbyggnadsidén eftersom det innehöll en varierad bebyggelse vad gäller våningsantal, utformning och upplåtelseform. Dessutom ramade bebyggelsen in torget och många av de planerade bostäderna kunde väntas få vidsträckt utsikt över omgivningarna.

I december 2014 gav kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag till detaljplan för Tingstorget i Alby samt antog ett ramavtal och plankostnadsavtal för projektet. Sedan dess har markanvisningsförslaget utvecklats till att innehålla ett större antal bostäder och en utvidgad offentlig torgmiljö. Vidare har radhusen ersatts av flerbostadshus, ett punkthus placerats på den befintliga tunnelbaneuppgången och ett befintligt gångstråk letts in på det nya Tingstorget.

Plandata

Planens läge och areal

Tingstorget ligger på Albyberget i Alby, som är en del av norra Botkyrka. Planområdets areal uppgår till totalt ca 30 000 m². Flera stora vägar avskiljer torget från omkringliggande bostads- och verksamhetsområden. Hågelbyleden separerar området från Eriksbergs verksamhetsområde i väst och E4/E20 utgör en barriär nordväst om området, mot Hallunda och Norsborg. Lokalt omges Tingstorget av Tingsvägen, Lagmansbacken och Fogdebacken, se bild 1 nedan.

Bild 1. Ortofoto över Tingstorget och omgivande vägar.

Markägoförhållande

De fastigheter som ingår i förslaget till detaljplan är Alby 15:32-15:34, Byamannen 1, Skattebonden 1, Grindtorpskolan 1 och 2 samt en mindre del av Albyberget 5, se bild 2 nedan.

Fastigheterna Alby 15:32, Alby 15:33, Skattebonden 1 samt Grindtorpskolan 1 och 2 ägs av Botkyrka kommun. Inom fastigheten Skattebonden 1 finns ett kommunalt gruppboende. Fastigheterna Byamannen 1 och Alby 15:34 ägs av Botkyrkabyggen och omfattar området vid kiosken på torget. Kiosken hyrs ut till en privat näringsidkare. Fastigheten Albyberget 5 ägs av Mitt Alby AB.

Befintliga rättigheter

Nedan redovisas de servitut, ledningsrätter eller gemensamhetsanläggningar som finns inskrivna och gäller inom planområdet. Rättigheterna är antingen en förmån eller belastning för fastigheten.

Fastighet: Alby 15:32

Rättighet – ändamål	Aktnummer	Förmån/belastning
Officialservitut - Tunnelbana	0180-A129/1981.2	Belastning
Officialservitut – Väg m.m.	01-BOT-2701.1	Belastning
Officialservitut – Tunnelbana	01-BOT-2701.3	Belastning
Avtalsservitut – Tunnel m.m.	01-IM7-72/1174.1	Belastning
Avtalsservitut – Tunnel m.m.	01-IM7-72/3404.1	Belastning

Fastighet: Alby 15:33

Rättighet – ändamål	Aktnummer	Förmån/belastning
Officialservitut - Tunnelbana	0180-A129/1981.2	Belastning
Officialservitut – Tunnelbana	01-BOT-2701.3	Belastning

Fastighet: Albyberget 5

Rättighet – ändamål	Aktnummer	Förmån/belastning
Officialservitut - Tunnelbana	0180-A129/1981.2	Belastning
Officialservitut – Tunnelbana	01-BOT-2701.3	Belastning

Fastighet: Byamannen 1

Rättighet – ändamål	Aktnummer	Förmån/belastning
Officialservitut – Tunnelbana	01-BOT-2701.3	Belastning

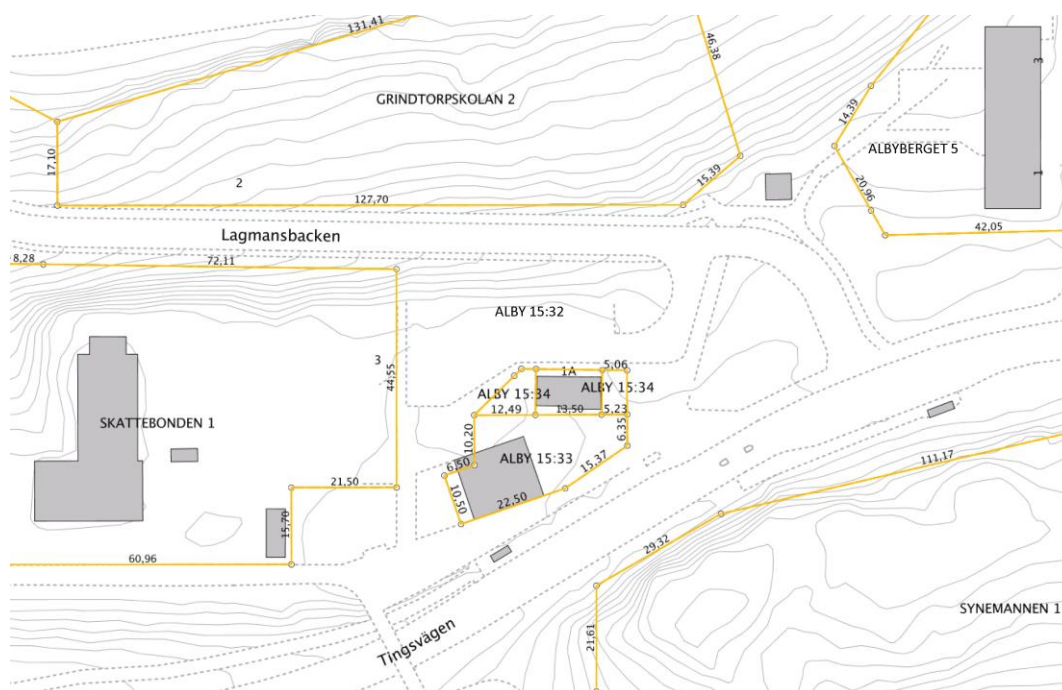
Fastighet: Skattebonden 1Rättighet – ändamål
Officialservitut - Tunnelbana
Officialservitut – TunnelbanaAktnummer
0180-A129/1981.2
01-BOT-2701.3Förmån/belastning
Belastning
Belastning

Bild 2. Karta över de befintliga fastigheterna vid Tingstorget, centralt i planområdet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Framtid Alby

En stadsbyggnadsidé för Alby, Framtid Alby, antogs av kommunfullmäktige under 2014. Idén innebär att ny bebyggelse vid Tingstorget ska bryta mot den befintliga miljön och sätta en egen prägel på platsen. Nya hus ska ha ett varierat våningsantal, erbjuda lägenheter med god utsikt och rama in torget. Därutöver föreslås att Albybergets dramatiska topografi, fina utblickar och värdefulla skogsmiljö ska komma Albyborna bättre till del. De befintliga skogsområdena bör förstärkas och länkas samman. Den anlagda grönskan i området kan utvecklas till att bli mötesplatser och genom att plantera fler trädrader blir grönskans uppbyggnad tydligare. Träddungar bör planteras i olika öppna landskapspartier vid vägar, entréer och torg.

Översiktliga planer

I översiktsplanen från 2014 framgår att Albyberget är lämpligt för medeltät stadsbyggd. Enligt översiktsplanen ska kommunen arbeta aktivt med förtätning och kompletteringsbebyggelse i Alby, framförallt i kollektivtrafiknära lägen. Därutöver ska ett större utbud av attraktiva bostäder

med varierande boendeformer skapas. Slutligen ska gröna samband förstärkas mellan stadsdelarna i norra Borkyrka.

Förslaget till detaljplan bedöms stämma väl överens med intentionerna i översiktsplanen. Bebyggelseförslaget innebär en förtätning i ett kollektivtrafiknära läge samt en större variation av boendeformer. Bostäderna planeras att bli upplåtna med bostadsrätt, vilket är en underrepresenterad upplåtelseform i området.

Detaljplaner

För större delen av det föreslagna planområdet gäller detaljplan E 50-45, lagakraftvunnen 2009-10-22. Detaljplanen anger att området ska användas för bostäder och gruppboende, naturområde, handel samt uppgång från tunnelbanan. Detaljplanen medger bostäder i en våning samt att marken inte får bebyggas i del av befintligt naturområde. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

För den östra delen av det föreslagna planområdet gäller delvis detaljplanen 50-39, lagakraftvunnen 2001-09-18. Vid korsningen Tingsvägen/Lagmansbacken, anger detaljplanen att området ska användas för lokalgata, gång- och cykelväg samt bostadshus om högst 8 våningar. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

För den västra och norra delen av det föreslagna planområdet gäller delvis detaljplanen 50-08-1 A, lagakraftvunnen 1969-10-16. För området väster om det befintliga gruppboendet anger detaljplanen att området ska användas för parkändamål. För området norr om Lagmansbacken anger detaljplanen att området ska användas för speciell bebyggelse avsedd för allmänt ändamål samt att omkringliggande mark inte får bebyggas. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

För en liten del av det sydöstra planområdet, där en transformatorstation planeras, gäller detaljplanen 50-14-1, lagakraftvunnen 1972-03-02. Detaljplanen anger parkändamål. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

Fastighetsplaner

Området omfattas inte av en fastighetsplan.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

Behovsbedömning/Miljöbedömning

För detaljplaner ska kommunen göra en *behovsbedömning*, för att avgöra om en *miljöbedömning* ska tas fram. Resultatet av behovsbedömningen blir ett ställningstagande till om detaljplanens genomförande kan antas medföra en *betydande miljöpåverkan* eller inte. Behovsbedömningen görs utifrån de kriterier som finns i bilaga 4 och, i förekommande fall, bilaga 2 till MKB-förordningen och enligt PBL 4:34. Kriterierna handlar bland annat om riskerna

för människors hälsa eller för miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av till exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller kulturarvet och påverkan på skyddad natur.

Sammanfattning av behovsbedömningen

En behovsbedömning för detta förslag till detaljplan togs fram under februari 2015. De miljöaspekter som förslaget främst berörs av är buller, risker till följd av den närliggande bensinstationen och dagvattenhantering. Det föreslagna planområdet är delvis utsatt för trafikbuller från E4/20 och ligger på ett avstånd om ca 50 m från en bensinstation. Därutöver ligger planområdet inom sekundär skyddszon för östra Mälaren. Naturmarken i planområdets västra del kan innehålla naturvärden och bebyggelsen bör enligt behovsbedömningen anpassas till dessa.

Förslaget till detaljplan bedöms sammantaget inte ge upphov till en sådan betydande miljöpåverkan som medför att en miljöbedömning enligt miljöbalken behöver göras. Planområdet är redan ianspråktaget för parkeringsplatser, ett gatukök, ett gruppboende, ett mindre torg samt gångbanor. Dessutom har de nya bostäderna mycket god tillgång till kollektivtrafik vilket innebär att miljöstörningarna till följd av ökad biltrafik bedöms bli marginella.

Klimatstrategi för Botkyrka

Botkyrka kommun har arbetat fram en klimatstrategi med målsättningen att bland annat minska utsläppen av växthusgaser. Klimatstrategin pekar främst på fyra områden:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

De sex hållbarhetsutmaningarna

År 2004 skrev Botkyrka kommun under en europeisk deklARATION om hållbar utveckling, Ålborg+10-deklARATIONEN. För att uppnå hållbar utveckling har Botkyrka kommun tagit fram sex hållbarhetsutmaningar som ska vara vägledande i arbetet med planläggning av nya områden. Planarbetet kommer att ske med utgångspunkt från dessa sex utmaningar.

Botkyrkaborna har arbete

Botkyrkaborna känner sig hemma

Botkyrka har de bästa skolorna

Botkyrkaborna är friska och mår bra

Botkyrkaborna bidrar inte till klimatförändringar

Botkyrkaborna har förtroende för varandra och demokratin

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur

Mark och vegetation

Enligt en naturvärdesbedömning för området, framtagen 2015-09-09, består en stor del av planområdet av naturmark. De naturvärden som konstateras i området är främst knutna till trädskiktet. Vid inventeringen av planområdet återfanns de rödlistade arterna talticka och ekticka. Tall och ek utgör de dominerande trädslagen men inslag av björk och asp förekommer. Flertalet träd är unga eller medelålders, endast ett fåtal ekar och tallar har uppnått en ålder uppemot 100 år.

Områdets äldsta träd är en flera hundra år gammal ek som står solitärt i söderslutningen mot Tingsvägen (se bild 3 nedan). Trädet bedöms ha ett mycket högt naturvärde med potential att hysa ett flertal rödlistade arter.

Bild 3. Områdets äldsta ek i sydslutningen mot Tingsvägen (källa: Ekologigruppen).

På Tingstorget, vid tunnelbaneuppgången, finns en rödek som bedöms vara ca 40-50 år. Därutöver finns en äldre ek med stor kronbredd vid den befintliga gång- och cykelbron, invid Tingsvägens södra väggkant. Alla tre ekar ska bevaras vilket framgår i plankartan genom att trädfällningsförbud för träden har införts.

Slutligen finns höga naturvärden i form av medelålders ekar och tallar kopplade till ekbacken väster om Tingstorget.

Markbeskaffenhet

Geotekniska förhållanden

Enligt den geotekniska undersökningen, daterad den 1 september 2015, utgörs marken inom planområdet främst av berg samt fyllning bestående av sandig grus och grusig sand. Därutöver har naturlig jord med inslag av lera påträffats i området. Djupet till berg varierar generellt mellan 1,7 och 9 m i de undersökta punkterna. Grundläggningen för de flesta hus kan ske med plattor, sulor eller plintar ovan berg, alternativt på en packad fyllning ovan berg. Där djupet till berg är som störst kan grundläggning ovan pålar vara lämpligt.

Särskild hänsyn till befintliga markförhållanden och konstruktioner måste tas vid grundläggning av det punkthus som planeras på den befintliga tunnelbaneuppgången. Närmast uppgången finns ingen bergtäckning då tunnelpåslaget är täckt av en brokonstruktion i betong. Det nya huset är delvis planerat över det befintliga tunnelröret för rulltrappan vilket innebär att betydande förstärkningsåtgärder i form av systematisk bultning kommer att bli nödvändiga.

Eftersom en tunnelbanetunnel passerar under planområdet och ett skyddsavstånd till tunneltaket måste säkerställas, införs en planbestämmelse om minsta tillåtna schaktdjup på ett flertal platser inom planområdet.

Radon

Enligt PM om markradon, daterat den 29 april 2015 är radiumhalterna från berget generellt normalhöga. Två av de planerade byggnaderna placeras dock på mark med hög radonhalt. Därför ska nya byggnader där människor vistas stadigvarande utföras radonsäkra.

Markföroreningar

Enligt PM om miljöteknisk provtagning, daterat den 29 april 2015, förekommer mycket låga föroreningshalter i jord inom området. Samtliga analyser visar på halter under generella riktvärdet för KM. Detta innebär att ingen marksanering krävs och att urgrävda jordmassor kan återanvändas för att genomföra projektet.

Risker

Den riskkälla som finns i anslutning till planområdet är en bensinstation som ligger 40 meter sydost om planområdet. I riskutredningen, daterad 2015-02-23, konstateras att den olyckstyp som kan påverka bebyggelsen i planområdet är plötsligt läckage i samband med lossning med tankfordon. Avståndet mellan bensinstationen och planområdet, i kombination med den kraftiga lutningen i höjddled, innebär att risknivån är acceptabel. Varken restriktioner gällande markanvändning eller riskreducerade åtgärder anses nödvändiga för att hantera riskerna förknippade med bensinstationen.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet.

Bebyggelseområden

Verksamheter

I nuläget finns tre verksamheter inom planområdet. Ett gruppboende, en kiosk samt trafikförvaltningens entré till Alby tunnelbanestation. Förslaget till detaljplan möjliggör att de befintliga verksamheterna kan stanna kvar inom planområdet samt att 4-5 nya verksamheter kan tillkomma intill det planerade torget.

Service

Alby centrum ligger ca 200 m från planområdet. I centrumet finns matbutik, filmuthyrning, frisör, matservering, klädbutik, frukthandel, restaurang m.m. Direkt norr om planområdet finns en grundskola, Grindtorpskolan. På Albyberget finns dessutom förskolorna Svalan och Öرنen.

Tillgänglighet och trygghet

Planerade bostäder ska utformas med god tillgänglighet. Kraven på tillgänglighet är preciserade i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen samt i Boverkets byggregler. Från Alby Centrum finns en hiss- och rulltrappsförbindelse till Tingsorget. Därutöver ska nya och breddade gångvägar anordnas utmed Tingsvägen och Lagmansbacken.

Den planerade bebyggelsen bedöms sammantaget medföra bättre tillgänglighet till kommersiell service för boende kring Albyberget. Tryggheten i området bedöms öka till följd av mer rörelse i området på helger och kvällar samt ökad belysning.

Befintlig byggnadskultur och gestaltning

Den befintliga bebyggelsen kring planområdet är en del av miljonprogrammet och starkt präglad av ett senmodernistiskt formspråk. Flerbostadshuset kring Albyberget är enhetligt utformat lamellhus om 6-9 våningar. Fasaderna i området är utförda i olika kulörer, främst i dova nyanser av grått, grönt och blått men också i rött, gult och orange. Fasaden till sockelvåningen är utformad i rött tegel vid entréerna. Tegel och puts förekommer i vertikala stråk som delar upp fasaderna i sektioner med olika färger och fasadmaterial. På senare tid har mindre påbyggnader tillkommit på vissa av flerbostadshuset. Påbyggnaden består av en prefabricerad modul som placerats på taket. Modulen kragar delvis ut över fasadlivet, se bild 4 nedan.

Flerbostadshuset är placerade i vinkelräta formationer som tillsammans bildar en halvcirkel runt Albybergets högst belägna partier. För ungefär vart fjärde hus finns ett intilliggande parkeringsdäck i två plan. En del av berget

har lämnats obebyggt runt Grindtorpskolan för att lämna plats åt ett natur- och parkområde.

Det befintliga Tingstorget är bebyggt med ett gruppboende om 6 lägenheter, en kioskbyggnad samt en byggnad med tunnelbaneuppgång. Bakom tunnelbaneuppgången finns en mindre parkeringsplats. Torgytan är plattsatt och har en centralt placerad rödek med omkringliggande sittytor. Väster om torgytan finns en asfalterad infart till ett gruppboende med en intilliggande tomtyta. En hög stödmur är utförd norr om torget, i slutningen mot Lagmansbacken.

Bild 4. Nyttillkommen påbyggnad på befintlig bebyggelse.

Bebyggelseförslag

Stads- och landskapsbild

Den föreslagna bebyggelsen består av elva punkthus och tre lamellhus. Enligt förslaget är majoriteten av punkthusen placerade på platån kring det befintliga Tingstorget men två hus placeras i naturmarken utmed Lagmansbacken och ett hus planeras invid den befintliga bebyggelsen i öst, på andra sidan Lagmansbacken. Lamellhusen placeras utmed Tingsvägen och Lagmansbacken. Bebyggelseförslaget innebär att en stor och relativt obebyggd plåtå på Albyberget bebyggs och att de nya byggnaderna kopplar samman den befintliga bebyggelsen med tunnelbaneuppgången.

Genom att ny bebyggelse anpassas till topografin bildas en siluett av hus som klättrar nedför Albyberget, se bild 5 nedan. Den trappande höjdsalkan visar bergets resning och innebär att den nya bebyggelsen framhävs tydligt i stads- och landskapsbilden.

Byggnaderna placeras med likvärdiga mellanrum som utgör gårdsmiljöer för bostadshusen och möjliggör utblickar från Lagmansbacken och torget. De

flesta nya entréer placeras i gatuliv eller invid torgrummet. Det befintliga Tingstorget omvandlas till ett tydligt inramat torg som utökas västerut för att kopplas samman med ett befintligt gångstråk. Den täta bebyggelsen skapar en intim och varierad gatumiljö utefter Tingsvägen och Lagmansbacken.

Bild 5. Det nya bebyggelseförslagets siluett (källa: Arkitema Architects).

Till skillnad från den befintliga bebyggelsen utförs alla nya hus med branta och synliga sadeltak. De nya taken bildar ett taklandskap som går att se både från långt håll och inne på torget. Punkthusen placeras så att taknocken växlar mellan att sträcka sig parallellt med torget respektive vinkelrätt mot torget. Lamellhusen placeras parallellt med gatan och består av två eller tre byggnadskroppar som varierar i höjd för att harmoniera med topografin och samspela med den övriga bebyggelsen. Takfötter ska utföras så minimala och diskreta som möjligt för att framhäva byggnadernas enkla och rena formspråk, se bild 6 nedan.

Bild 6. Det nya bebyggelseförslagets taklandskap (källa: Arkitema Architects).

Punkthusen får utföras med nockhöjder som motsvarar sex till elva våningar. Lamellhusen får utföras med nockhöjder som motsvarar fyra till sex våningar. Alla byggnader utförs med branta sadeltak som kan inrymma ytterligare en våning i lamellhusen och två våningar i punkthusen. Taken på

punkthusen utförs med väl synliga takkupor. Lamellhusens tak utförs med takfönster inom takets fall.

Punkthusens fasader är planerade att utföras i enfärgade betongelement med relief i fält som växlar mellan en grov och en slät struktur vilket ger fasaderna en skugg- och djupverkan. För att förhöja den taktila upplevelsen i gatuplan får fasaden på de två nedersta våningsplanen en finare struktur och en mer bearbetad detaljering, se bild 8-10. Balkonger utförs med varierande djup och placering samt har täta räcken för att balkongerna ska upplevas som en del av byggnadsvolymen.

Lamellhusens gatufasader ska utföras med omväxlande liggande och stående träpanel med en längdriktning per våning, se bild 11. Hela fasaden inklusive balkonger och stuprör utförs enfärgad. Viss variation skapas genom att en blandning av material skapar olika intryck av samma färg. Mot naturmarken utförs lamellhusen med loftgångar och med en träpanel som kan ha en annan karaktär än den för fasaden mot gatan. Balkonger utförs på gatufasaden och franska balkonger förekommer på de nedersta planerna. Räcken utförs genomsiktliga.

Varje byggnad i förslaget har en egen färg, med undantag för lamellhusen där en byggnad kan bestå av flera byggnadskroppar som har olika färger. De fyra kulörerna som återkommer i förslaget är naturnära och mättade varianter av grön, röd, brun och grå, se bild 7-10. Färgerna samspelar med den befintliga bebyggelsen på berget och de omgivande naturmiljöerna.

Ett av punkthusen placeras på den befintliga tunnelbaneuppgången till Alby station. Huset får en utskjutande lågdel som inrymmer både den befintliga tunnelbaneuppgången och en kiosk. Därutöver finns möjlighet till centrumverksamhet i bottenplan i merparten av punkthusen.

För att det ska vara möjligt att utveckla Tingstorget enligt bebyggelseförslaget kommer ett befintligt gruppboende på platsen att behöva rivas. Verksamheten är planerad att flytta in i punkthuset längst österut i planområdet (se bild 7). Förslaget till detaljplan medger ett utökat bottenplan i detta hus som är särskilt anpassat efter verksamheten. Denna byggnad får dessutom en egen, väl tilltagen bostadsgård.

För att tillgodose områdets behov av bostadsparkering planeras ett parkeringsgarage under den norra raden med punkthus, vilket innebär att en mur/sockel skapas mellan husen. Enligt bebyggelseförslaget ska denna del av parkeringsgaraget inrymma verksamheter, cykelgarage samt ett mindre antal bostäder i framkant av garaget, mot torget (se bild 10).

Torgmiljöer

I bebyggelseförslaget ingår två nya torgmiljöer, ett torg med stort inslag av grönska, som benämns "parktorg" i plankartan, och ett mer konventionellt tunnelbanetorg som omges av kommersiella verksamheter. Det senare

benämns bara ”torg” i plankartan. Gränsen mellan de båda torgmiljöerna går vid tunnelbaneuppgången, där parktorget sträcker sig västerut och tunnelbanetorget österut. Upplevelsen blir att naturmarken i väst flyter in över parktorget och får gradvis mindre grönska, för att slutligen möta det i huvudsak hårdgjorda och urbana tunnelbanetorget i öst, se bild 7 nedan.

På parktorget utförs planteringar, träd och buskage, sittplatser, lekplatser och grönytor i runda former av varierande storlekar. Det finns inga tydliga körspår utmarkerade utan endast enstaka fordonstransporter får ske på torget. Ett gång- och cykelstråk leds in på torget från den befintliga bebyggelsen på Albyberget i väst. Sittplatser placeras i lägen där utblickar över Albydalen möjliggörs.

Tunnelbanetorget blir i huvudsak hårdgjort och får en tydligt urban karaktär. Utanför tunnelbaneuppgången finns en befintlig rödek som kommer att bevaras och integreras med en upphöjd planteringsyta. På norra delen av tunnelbanetorget planeras en större trappa med sittmöjligheter. Ovanför trappan finns både en allmänt tillgänglig plåtå och en privat bostadsgård. I detaljplanen möjliggörs kommersiella verksamheter kring torget såsom café- och restaurangverksamheter, gym, frisör m.m. Bostäder får inte inredas i bottenplanet på de byggnader som placeras närmast tunnelbanetorget.

Bild 7. Illustration av bebyggelseförslaget för Tingstorget (källa: Arkitema Architects).

Bild 8. Illustration av föreslagna byggnadstyper för Tingstorget (källa: Arkitema Architects).

Bild 9. Illustration över fasad som utgörs av betongelement med relief i fält (källa: Arkitema Architects).

Bild 10. Illustration över verksamheter i mur/sockel (källa: Arkitema Architects).

Bild 11. Illustration över lamellhusens fasader i träpanel med omväxlande längdriktning (källa: Arkitema Architects).

Friytor

Naturmiljö

Det finns goda möjligheter till rekreation i den närbelägna Grindtorpsparken, som är belägen i direkt anslutning till planområdet. Därutöver finns en skogsbevuxen bergkam söder om Tingsvägen med god utsikt över Albydalen.

Gator och trafik

Gatunät

Inom planområdet finns tre gator; Fogdebacken, Lagmansbacken och Tingsvägen. Fogdebacken är en kort infartsväg från Tingsvägen som avslutas i en vändplan. Lagmansbacken kopplar samman Tingsvägen med en infartsparkering för tunnelbanan samt med Grindtorpsskolan och förskolan Örnen. Tingsvägen sträcker sig från Albyvägen i söder, runt Albyberget till Hallundavägen i norr. Huvuddelen av bebyggelsen på Albyberget angörs från mindre gator som utgår från Tingsvägen. Vägen har en genomfartskaraktär.

För att ta sig till och från Stockholm är väg E4 belägen ca 1 km väster om planområdet. Vägen nås via Albyvägen och Hågelbyleden. Hågelbyleden är belägen ca 600 m väster om planområdet och kopplar samman Alby med Tumba i söder.

Gång- och cykeltrafik

Inom det föreslagna planområdet finns gång- och cykelvägar från Alby centrum samt från de övriga delarna av Albyberget. Vid Tingstorget finns en gångbro över Tingsvägen. Gångbron är en del av ett gångstråk som utgår från Alby centrum.

Närservice vid Alby centrum ligger inom gångavstånd. En resa till Tumba med cykel tar ca 20 minuter. Att cykla mellan områdena Alby, Fittja, Norsborg och Hallunda tar mellan 5 och 15 minuter.

Förslaget till detaljplan innebär att en gång- och cykelväg som idag sträcker sig från Tingstorget till den befintliga bebyggelsen på den västra delen av Albyberget, kommer att förskjutas norrut för att leda in gång- och cykeltrafiken på det nya torget. Inom den planerade torgmiljön kommer gående att kunna röra sig fritt mellan aktivitetsytorna på torget.

En ny gångbana planeras utefter Lagmansbackens södra sida, utmed de planerade punkthusen. Den norra gångbanan utmed Lagmansbacken kommer att breddas. Till följd av den smala gatusektionen måste cykling på Lagmansbacken ske i blandtrafik.

Gångbanan på Tingsvägens norra sida kommer att breddas för att rymma både gång- och cykeltrafik. Vid busshållplatsen invid Tingstorget kommer cykeltrafiken att ledas bakom väderskyddet.

Gångbron vid Tingstorget är planerad att rivas i samband med projektet. Enligt trafik-PM, daterad den 1 oktober 2015, så har gångbron ett lågt fotgängarflöde. Eftersom det är mer praktiskt att korsa Tingsvägen i markplan, genom en informell passage, är det få som använder bron (se bild 12).

En rivning av bron bedöms innebära bättre siktförhållanden samt att trafiksäkerheten kommer att öka på sträckan mellan Albyvägen och busshållplatserna. Istället för bron innehåller bebyggelseförslaget ett övergångsställe över Tingsvägen som gestaltningsmässigt kopplas till torgmiljön.

Bild 12. Informell passage över Tingsvägen.

Plankartan kommer att kompletteras med höjdangivelser för allmän plats till nästa skede i planprocessen, granskningsskedet.

Kollektivtrafik

Bebyggelseförslaget planeras kring och på uppgången till tunnelbanestationen Alby centrum, som är en station utefter röda linjen mot Norsborg. Resan in till centrala Stockholm tar ca 30 minuter. Tågen mot centrala Stockholm avgår var femte minut under rusningstrafik.

En busshållplats finns på Tingsvägen, direkt intill Tingstorget, och trafikeras på dagtid av busslinje 702 (Hallunda centrum – Kvarnhagen), 707 (Fruängen – Tumba station), 708 (Rönninge station – Tumba station) samt 737 (Skärholmen – Tumba station). Bebyggelseförslaget innebär att busshållplatsen på den södra sidan av Tingsvägen, för trafiken österut, flyttas så den hamnar i direkt anslutning till tunnelbaneuppgången och

Tingstorget. I samband med detta ska vägen invid torget och busshållsplatserna höjas upp för att få ned hastigheterna och öka trafiksäkerheten.

Då den nya bebyggelsen utförs i ett särskilt bra kollektivtrafikläge bedöms att huvuddelen av de nya boende kommer att utnyttja tunnelbanan för pendlingsresor. Lokala resor till Tumba kan göras med buss och lokala resor till Fittja, Hallunda och Norsborg kan göras med buss eller tunnelbana.

Parkering

Bilnehavet i Botkyrka och Alby är generellt mycket lågt. Av framtaget trafik PM framgår att Storstockholms lokaltrafik beräknat att bilnehavet i Botkyrka uppgick till ca 0,27 bilar per invånare år 2013. I trafik PM framgår även att bilnehavet i stadsdelen Alby är mycket lågt, vilket även har konstaterats i en stadsdelsanalys för Alby som utfördes 2011.

Boendeparkering

Bebyggelseförslaget innebär en stor övervikt av lägenheter om ett eller två rum och kök (ca 72 % av lägenheterna). Enligt framtagen trafik-PM kan man därför anta att många unga flyttar till området och att ett lågt bilnehav kan väntas.

Den sammantagna bedömningen, utifrån trafik-PM, uppgifterna från Storstockholms lokaltrafik och stadsdelsanalysen för Alby, är att ett lågt bilnehav kan väntas som resultat av bebyggelseförslaget. Projektet antas därför kräva ett parkeringstal om ca 0,3 parkeringsplatser/lägenhet, vilket motsvarar ca 200 parkeringsplatser för boende och besökare.

Förslaget till detaljplan medger ett enskilt parkeringsgarage, en parkeringsplats ovan jord som tillhör gruppboendet samt möjlighet till kantstensparkering på gatumark, utmed Tingsvägen och Lagmansbacken. Det planerade parkeringsgaraget nås via en infart från Lagmansbacken som är belägen under en planerad trappa mellan det nya torget och Lagmansbacken.

Den planerade boendeparkeringen uppgår till totalt 113 parkeringsplatser. Av dessa ordnas 105 parkeringsplatser i parkeringsgaraget och 8 platser ovan jord, på kvarteretsmark. Inom de totalt 113 platserna för boendeparkering ingår dessutom 8 parkeringsplatser för rörelsehindrade, se bild 13 nedan.

För att uppfylla parkeringstalet planeras 14 av de 113 platserna att bli upplåtna för bilpool. Varje bilpoolsplats är beräknad att motsvara 5 vanliga parkeringsplatser, vilket innebär att bilpoolen beräknas motsvara 70 platser. Förslaget inklusive bilpoolen motsvarar alltså 183 parkeringsplatser för boende.

Besök- och verksamhetsparkering

Utöver parkeringsplatserna för boende planeras 33 parkeringsplatser på gatumark för besökande och anställda till verksamheter. Parkeringsplatserna utformas som kantstensparkering utmed Tingsvägen och Lagmansbacken. Sammantaget innebär bebyggelseförslaget därmed 216 parkeringsplatser för boende, besökare och verksamheter.

Cykelparkering

Behovet av parkeringsplatser för cyklar bedöms vara en cykelparkering per lägenhet med ett eller två rum och kök, två parkeringar för lägenheter med tre rum och kök samt tre parkeringar för lägenheter med fler än tre rum. Totalt innebär detta att ca 870 cykelparkeringsplatser krävs för de nya bostäderna. Platserna kan till stor del inrymmas inomhus i parkeringsgaraget men bebyggelseförslaget innebär också att ca 50 platser fördelas på innergårdar. Därutöver ska möjlighet till cykelparkering finnas på det allmänna torget.

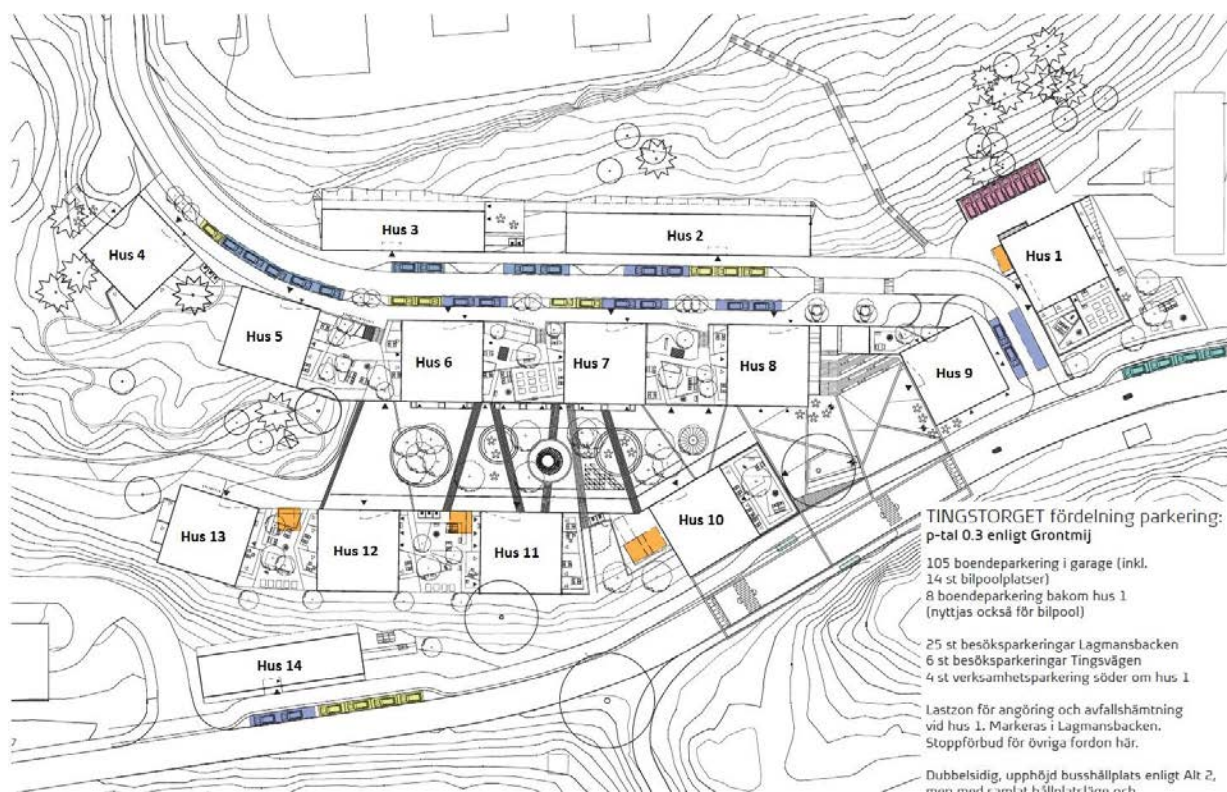

Bild 13. Situationsplan över föreslagna parkeringsplatser. Röda parkeringsplatser placeras på kvarteretsmark och övriga platser på gatumark. Parkeringsplatser markerade i orange är avsedda för rörelsehindrade.

Angöring och leveranser

Angöring för sophantering anordnas utmed Lagmansbacken, på torget samt från Fogdebacken. Då vändplanen längst upp på Lagmansbacken inte är tillräckligt stor för avfallsbilar kommer denna att behöva breddas.

Angöring till bostadsentréer samt till flytt och leveranser kommer att kunna ske från torget, Lagmansbacken och Fogdebacken. Ingen parkering tillåts på torget, förutom eventuella parkeringsplatser för rörelsehindrade. Varutransporter till torget ska ske vid tider då få oskyddade trafikanter rör sig i området.

Angöring för leveranser, personal och besök till det nya gruppboendet sker via Lagmansbacken. Kantstensparkeringar utmed Lagmansbacken används som tidsbegränsade parkeringar under dagtid och boendeparkeringar under kvällstid.

Störningar

I en bullerutredning från den 30 april 2015 konstateras att den planerade bostadsbebyggelsen är exponerad för trafikbuller från Tingsvägen, Albyvägen samt väg E4. Huvuddelen av de planerade bostäderna får en ekvivalent ljudnivå om 51-55 dB(A), men högre ljudnivåer om 56-65 dB(A) förekommer vid några enstaka fasader, se bild 14 nedan.

Bild 14. Ekvivalent ljudnivå vid fasad. Fasader illustrerade i brunt exponeras för ljudnivåer om 51-55 dB(A), gula fasader exponeras för ljudnivåer om 56-60 dB(A), och röda fasader exponeras för ljudnivåer om 61-65 dB(A).

Byggnaderna utformas med hänsyn till den aktuella bullersituationen genom att alla lägenheter kommer att få tillgång till både en gemensam uteplats och en enskild balkong/uteplats, med ekvivalenta och maximala ljudnivåer om högst 55 dB(A) respektive 70 dB(A). Dessa värden motsvarar ett s.k. avstegsfall B och framgår i plankartan som en generell bestämmelse under rubriken ”byggnadsteknik”.

Som en konsekvens av att hus 1, 9, 10 och 14 kommer att exponeras för ekvivalenta ljudnivåer högre än 55 dB(A) ställs krav på lägenheternas planlösningar, byggnadernas tekniska utformning (fönster, luftdon m.m.) samt balkongernas utformning. Enligt bullerutredningen krävs att vissa balkonger förses med täta räcken och ljudabsorbenter i taken för att uppnå en god ljudnivå.

Ljudkvalitetsindex för projektet som helhet uppgår till 1,6, vilket är betydligt högre än minimikravet om 1,0. Enligt uppgifter som framgår i bullerutredningen kan andelen störda av trafikbuller förväntas bli mycket låg då bebyggelseförslaget innebär att planerade bostäder uppnår ljudklass B. Stomljudsnivåer och vibrationer till följd av den närbelägna tunnelbanetraffiken beräknas bli mindre än 30 dB(A) respektive 0,3 mm/s. Trafiken bedöms inte innebära störande buller eller påverka komforten i de planerade lägenheterna.

Teknisk försörjning

Vatten, avlopp och dagvatten

Fastigheten ligger inom sekundär skyddszon för östra Mälaren och inom Albsjöns tillrinningsområde, vilket innebär att en godtagbar hantering av dagvatten är en förutsättning för att genomföra förslaget. Omgivningarna kring Tingstorget består till stor del av berg vilket begränsar möjligheterna till infiltration.

Förslaget innebär stora nya hårdgjorda ytor i form av takytor och torgytor. I dagvattenutredning från 2015-09-09 framgår att olika lösningar bör tillämpas inom olika delar av planområdet för att hantera dagvattnet lokalt. Generellt föreslås krossmagasin/krossdiken med ett djup om 0,5 m intill den nya bebyggelsen. För att minska schaktdjupet kan krosspolymer ersättas mot dagvattenkassetter eller upphöjda växtbäddar. På torget och bostadsgårdarna kan skelettjord och växtbäddar användas för att uppfylla kraven på rening och fördröjning.

För att förse den nya bebyggelsen med vatten och avlopp kommer, enligt framtaget PM om VA och ledningssamordning, ett antal olika förändringar av VA-ledningarna i området bli nödvändiga. Eftersom det går ett ledningsstråk över det befintliga Tingstorget, där hus 9 (för husnumrering, se bild 14 ovan), och en ny torgmiljö planeras, kommer dessa ledningar att behöva flyttas österut till Lagmansbacken. Därutöver måste den befintliga vattenledningen utefter Lagmansbacken att behöva läggas om på hela sträckan till följd av det planerade parkeringsgaraget.

Hus 1-3 förses med vatten respektive spillvatten genom serviser som byggs från Lagmansbacken. Dagvattenserviser för husen planeras från Lagmansbacken.

Hus 4-7 förses med vatten och spillvatten genom ledningar från hus 8. För hus 4 planeras en dagvattenservis från Lagmansbacken och för hus 5-7 planeras dagvattenserviser mot torget.

Hus 8 är planerat att få en vattenservis från Lagmansbacken samt en spill- och dagvattenservis mot torget.

Hus 9 får en vattenservis från hus 8 och en spill- och dagvattenservis mot Lagmansbacken.

För hus 10-14 byggs en vatten-, dagvatten- och spillvattenservis från Fogdebacken i planområdets sydvästra del.

Värme

En befintlig huvudledning för fjärrvärme finns från Alby C till Tingsvägen och Tingstorget. Denna ledning försörjer gruppboendet på torget och fortsätter upp på Lagmansbacken och gör sedan ett avstick för anslutning till Grindtorpskolan.

Eftersom huvudledningen är mycket känslig och kostsam att flytta har bebyggelseförslaget delvis anpassats efter ledningens läge. Avsticket vid Lagmansbacken kommer dock att behöva läggas om utmed hela vägen på grund av behov av ökad kapacitet för att försörja hus 2-9 (för husnumrering, se bild 14 ovan).

Serviser från fjärrvärmeledningen är planerade till hus 1, 2, 4, 5, 8, 10 och 14. Hus 6,7 och 9 försörjs sekundärt från hus 8. Hus 3 försörjs sekundärt från hus 2. Hus 11-13 försörjs sekundärt från hus 14. Serviserna till hus 4 och 5 är dock preliminära och kan behöva förändras till följd av byggordningen av parkeringsgaraget.

EI

Idag är elnätet uppbyggt med ett högspänningsstråk som utgår från Tingsvägen och passerar det befintliga torget, därefter ansluts ledningen till en befintlig nätstation vid början av Lagmansbacken. Från nätstationen utgår ledningar till den befintliga bebyggelsen kring Tingstorget och Albyberget. Därutöver finns ett högspänningsstråk uppför Lagmansbacken till en nätstation vid vändplanen invid Grindtorpskolan.

Den elledning som idag passerar Tingstorget kommer att behöva flyttas till Lagmansbacken till följd av planerad bebyggelse. Den befintliga nätstationen vid början av Lagmansbacken kommer att behöva ersättas med en ny, mer kapacitetsstark station, vilken planeras i ett nytt läge bredvid Tingsvägen, vid korsningen Tingsvägen/Lagmansbacken. Slutligen kommer separata elserviser behöva dras fram till alla nya byggnader, förutom hus 6 och 7, då dessa har ett sammanhängande garage med hus 8.

Avfall

Avfall skall hanteras i enlighet med kommunens avfallsplan och renhållningsföreskrifter. Generellt föreslås en lösning med behållare under mark, s.k. kassuner, invid gatan respektive torget. Undantag krävs dock för hus 6,7 och 8 då garagets utbredning innebär att det blir för trångt för en kassunlösning. Även för hus 1 och 9 råder utrymmesbrist vilket innebär att avfallskärnen lokaliseras till invändiga miljörum. På grund av trafiksäkerhetsskäl hänvisas boende i hus 13 till kassunerna som planeras mellan hus 11 och 12, se bild 15 nedan.

Eftersom lutningen i Lagmansbacken är relativt brant, som mest ca 8 %, ska marken framför kassunerna göras plan för att underlätta tillgängligheten. Avståndet mellan husentréer och kassuner/avfallsrum är som mest 45 meter och ligger därmed inom riktlinjerna i BBR. För att undvika konflikter mellan lekande barn på den inre (västra) delen av torget kommer en planerad lekplats att vara nedsänkt i förhållande till vägen.

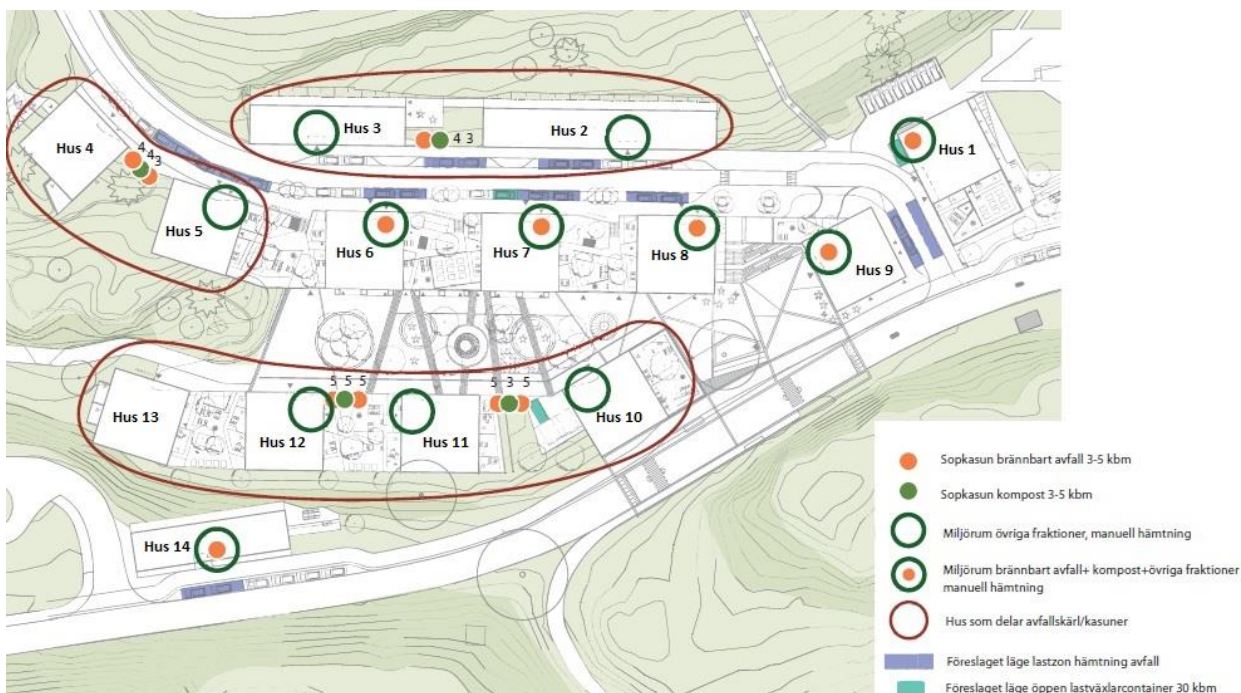

Bild 15. Placering av avfallskärl/kassuner samt miljörum.

För att avfallsbilen ska kunna vända längst upp på Lagmansbacken blir det nödvändigt att bredda den befintliga vändplatsen. Vändplatsens nuvarande radie om ca 8 m utökas till 9 m. Därutöver säkerställs en hinderfri yta om ytterligare 1,5 m runt vändplatsen.

Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser

Fastighetsindelningsbestämmelser

Behovet av fastighetsindelningsbestämmelser är under utredning och kommer att klargöras inför granskning av föreslagen detaljplan.

Konsekvenser för befintliga fastigheter och rättigheter

Nedan följer en redovisning av konsekvenserna för de fastigheter som påverkas av förslaget till detaljplan.

Alby 15:32

Fastigheten Alby 15:32 ägs av Botkyrka kommun. Fastigheten används idag som gatu- och naturmark i Alby. Föreslagen detaljplan innebär att delar av fastigheten blir kvartersmark och istället kan användas för bostäder och centrumverksamhet. De delar som blir kvartersmark kommer kommunen att överlåta till en exploatör. All mark som i föreslagen detaljplan utgör allmän plats kommer att överföras till fastigheten Alby 15:32. Det innebär att delar av Grindtorpsskolan 1 och 2, Skattebonden 1, Alby 15:33, Alby 15:34 och Byamannen 1 kommer att överföras till Alby 15:32.

Alby 15:33

Fastigheten Alby 15:33 ägs av Botkyrka kommun. Fastigheten används idag för nedgång till tunnelbanan. Föreslagen detaljplan innebär att en byggnad med bostäder och centrumverksamhet kan placeras ovanpå tunnelbanenedgången. Den del av fastigheten Alby 15:33 som kommer att kunna användas för bostäder och centrumverksamhet planerar kommunen att överlåta till exploatören. Kommunen och Titania Bygg & VVS AB har inlett en dialog med Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting om byggnaden på tunnelbanenedgången. Ett genomförandeavtal med Trafikförvaltningen krävs för att detaljplanen ska kunna genomföras.

Alby 15:34

Alby 15:34 ägs civilrättsligt av Botkyrkabyggen AB, lagfaren ägare är Botkyrka kommun. Detaljplanen innebär att stora delar av fastigheten Alby 15:34 blir allmän plats och ska användas som torg. Den del av fastigheten Alby 15:34 som enligt föreslagen detaljplan fortsatt är kvartersmark kommer att kunna användas för bostäder och centrumverksamhet.

Byamannen 1

Byamannen 1 ägs civilrättsligt av Botkyrkabyggen AB, lagfaren ägare är Botkyrka kommun. Detaljplanen innebär att stora delar av fastigheten Byamannen 1 blir allmän plats. Den del av fastigheten Byamannen 1 som enligt föreslagen detaljplan fortsatt är kvartersmark kommer att kunna användas för bostäder och centrumverksamhet. Förslaget till detaljplan innebär att befintlig kiosk inte kommer att kunna vara kvar. Kioskverksamheten föreslås istället flytta till en lokal i den nya byggnaden vid tunnelbanenedgången. Botkyrka kommun har inlett samtal med Botkyrkabyggen AB om att förvärva hela fastigheten Byamannen 1.

Skattebonden 1

Fastigheten Skattebonden 1 ägs av Botkyrka kommun. Fastigheten kan enligt gällande detaljplan användas för bostäder/gruppboende. Förslaget till ny detaljplan innebär att fastigheten delvis kommer att kunna användas för allmän plats (torg) och delvis för bostäder, centrumverksamhet och parkering. Förslaget till detaljplan innebär att befintligt gruppboende rivs. Dessa bostäder flyttas till bottenvåningen i det planerade punkthuset öster om Lagmansbacken.

Grindtorpsskolan 1

Fastigheten Grindtorpsskolan 1 ägs av Botkyrka kommun. På fastigheten bedrivs en skola. En liten del av trappan upp till skolan omfattas av fastigheten. Denna del är planerad att bli naturmark i förslaget till detaljplan. Dessutom omfattar en del av fastigheten, som enligt den gällande detaljplanen inte får bebyggas, en liten del av vägområdet för Lagmansbacken. I förslaget till detaljplan blir denna del avsedd för gata istället för mark som inte får bebyggas.

Grindtorpsskolan 2

Fastigheten Grindtorpsskolan 2 ägs av Botkyrka kommun. Fastigheten kan enligt gällande detaljplan användas för allmänt ändamål men är obebyggd. Föreslagen ny detaljplan innebär att fastigheten istället ska användas delvis som allmän plats (naturmark) och delvis som kvartersmark för bostäder och centrumverksamhet.

Albyberget 5

Fastigheten Albyberget 5 ägs av Mitt Alby AB. Fastigheten används idag som kvartersmark med bostadsändamål. Föreslagen detaljplan innebär att en del av en byggrätt för bostads- och vårdändamål placeras på fastigheten Albyberget 5. För att genomföra detaljplanen bör exploitören förvärva ett markområde om ca 240 kvm av fastigheten Albyberget 5, där delar av den nya byggrätten är.

Befintliga rättigheter

Fastigheterna inom planområdet belastas idag av servitut och ledningsrätter enligt redovisning på sidan 8. Rättigheterna fastställs i samband med fastighetsbildningen.

Fastighetsbildning

Det är lantmäterimyndigheten som genom en förrättning beslutar om fastighetsbildning. Kommunen kommer att ansöka om en förrättning hos lantmäterimyndigheten för att överföra mark mellan berörda fastigheter.

Den mark som blir allmän plats kommer att fastighetsregleras till kommunens fastighet Alby 15:32. Den mark som utgör kvartersmark kommer att fastighetsregleras till 3 olika fastigheter som kommunen idag äger. Kostnaderna för fastighetsregleringen kommer att regleras i det marköverlåtelseavtal som upprättas mellan kommunen och exploitören.

I u-området i den norra delen av planområdet, mellan lamellhusen utmed Lagmansbacken, kommer kommunen att ansöka om ledningsrätt för de kommunala ledningarna. Respektive ledningsägare ansöker om och bekostar eventuellt bildande av servitut eller ledningsrätt för sina ledningar.

Tredimensionell fastighetsindelning planeras att ske på två ställen inom detaljplanen. Det ena fallet där tredimensionella fastighetsindelning planeras ske är där det planerade garaget som kommer att sträcka sig in under Lagmansbacken. Garaget, som är kvartersmark, kommer där att urholka kommunens fastighet Alby 15:32 som är allmän plats. På nedfarten till garaget vilar trappan upp från torget, nedfarten ska enligt föreslagen detaljplan vara kvartersmark medan trappan ovanpå nedfarten ska vara allmän plats. Detta kommer att hanteras med tredimensionell fastighetsindelning där kommunens fastighet Alby 15:32 föreslås urholka den nya fastigheten som kommer att bildas och är kvartersmark.

Det andra fallet där tredimensionell fastighetsindelning blir aktuellt är mellan den befintliga tunnelbanenedgången och den nya byggnaden som placeras ovanför uppgången.

Projektekonomi

Den föreslagna detaljplanen innebär att kostnader för ombyggnad av gator och torg samt rivning av befintlig bebyggelse uppstår för kommunen.

Gatukostnader

Kommunen kommer att stå för kostnaderna för ombyggnad av gator (Tingsvägen och Lagmansbacken), omdragning av gång- och cykelväg, rivning av befintlig gångbro, utbyggnad av det nya torget samt omläggning av befintliga ledningar. Kommunen räknar med att få igen dessa kostnader genom intäkterna som kommunen får genom markförsäljningen.

Rivning och flytt av befintligt gruppboende

Gruppboendet kommer att flyttas till det planerade Hus 10. Kostnaderna för att riva det befintliga gruppboendet kommer att regleras i marköverlåtelseavtalet.

VA-kostnader

Anläggningsavgift för VA kommer att debiteras exploitören. Avgiften kommer utgå från den VA-taxa som gäller vid debiteringstillfället.

Organisatoriska frågor

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 7 år.

Ansvarsfördelning

Botkyrka kommun ansvarar för ut- och ombyggnad av allmän plats. Det innebär att kommunen kommer att utföra och bekosta ombyggnad av Tingsvägen, Lagmansbacken och torget. Det befintliga gruppboendet på Tingstorget kommer att rivras för att ge plats åt den nya bebyggelsen och det nya torget. Verksamheten är därför planerad att flytta in i bottenvåningen i det nya punkthuset på östra sidan om Lagmansbacken. Kommunen ansvarar för flytten av gruppboendet.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänna platser.

Avtal

Följande avtal har tecknats av kommunen med anledning av planerad exploatering:

- Ramavtal med Titania Bygg & VVS AB. Avtalet ger Titania en ensamrätt att inom två år förhandla med kommunen om utformning och marköverlåtelseavtal. Avtalet reglerar även ansvar och kostnader under planskedet samt principer för genomförandet.

Följande avtal behöver träffas för att kunna genomföra exploateringen:

- Marköverlåtelseavtal med exploatören där kommunen överlåter de delar av kvartersmarken som kommunen äger samt rättigheter och skyldigheter regleras mellan kommunen och exploatören.
- Genomförandeavtal med Trafikförvaltningen, Stockholms läns Landsting för byggnation som angränsar till servitutet för tunnelbanan.
- Avtal med ledningsägare avseende genomförandet.

Preliminär tidplan

Planuppdrag	Kvartal 4, 2014
Samråd av detaljplanen	Kvartal 4, 2015
Granskning av detaljplanen	Kvartal 1, 2016
Antagande av detaljplanen	Kvartal 2, 2016
Laga kraftvunnen detaljplan	Kvartal 3, 2016
Marköverlåtelseavtal tecknas	Kvartal 3, 2016
Ut- och ombyggnad av gator och torg samt omläggning av befintliga ledningar	Kvartal 2, 2016 - Kvartal 4, 2019
Utbyggnad av enskild bebyggelse inom kvartersmark	Kvartal 3, 2016 - Kvartal 4, 2019

Tidplanen är preliminär och kan komma att ändras.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Charlotte Rickardsson
Planchef

Christoffer Jusélius
Planarkitekt

§ 252**Resultat av medborgarpanel om trygghet i Botkyrka
(KS/2015:742)****Beslut**

1. Kommunstyrelsen har tagit del av rapporten om genomförandet av medborgarpanelen om trygghet i Botkyrka.

Sammanfattning

Känslan av trygghet i sitt bostadsområde varierar mellan kommundelar och tid på dygnet. I Vårsta- Grödinge och Fittja känner sig alla trygga på dagen. I Vårsta- Grödinge känner sig alla trygga även på natten. I andra kommundelar sjunker trygghetskänslan nattetid. Minst trygg känner man sig i Alby, både på dagen och på natten.

Med undantag av Alby och Tumba tycker respondenterna att den egna kommundelen är tryggare än andra kommundelar. Södra kommundelarna uppfattar norra kommundelarna som mer otrygga medan norra kommundelarna har mer positiva synpunkter på södra delarna.

Många i de norra kommundelarna känner inte till hur det är i de södra kommundelarna. Däremot har de som bor i de södra kommundelarna uppfattningar om hur det är i de norra kommundelarna.

Att åka kollektivt på kvällen upplevs som ganska tryggt bland de som använder kollektivtrafik, men det varierar mellan kommundelarna. Tryggast känner man sig i Vårsta/Grödinge, otryggast i Alby.

En stor majoritet av respondenterna kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde. Deltagarna från södra Botkyrka är mer positiva än deltagarna från norra Botkyrka. Det är samma mönster som i kommunens medborgarundersökning, men nivåerna skiljer sig åt.

De motiv som ofta nämns vid rekommendation av sitt bostadsområde är att det är lugnt, naturnära, nära till kollektivtrafik och nära till fritidsområden.

2015-11-30

Dnr KS/2015:742

De motiv som ofta nämns för att inte rekommendera sitt bostadsområde är nedskräpning, inbrott, skadegörelse och att skolorna fungerar dåligt

Demokratiberedningen har behandlat ärendet 2015-11-13, § 38.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Samtliga områdesutvecklare

Samtliga förvaltningschefer

Säkerhetschef Marcus Qvennerstedt, kommunledningsförvaltningen

Trygghetsamordnare Beyron Ahxner, kommunledningsförvaltningen

Utredningssekreterare Eva Berggren, kommunledningsförvaltningen

Verksamhetschef Helena Rojas, kommunledningsförvaltningen

Demokratiutvecklare Ahmad Azizi, kommunledningsförvaltningen

Är det någon annan kommundel i Botkyrka som du tror är speciellt trygg eller otrygg att bo i? Motivera ditt svar:

Bilaga 1

- Fördomar?
- Mycket droger i Alby sägs det.
- Bott i både Alby och Fittja. Kände mig mestadels trygg, men det pga att jag har bil o inte behöve ta mig till platser utan den.
- Befinner inte mig på dessa platser så ofta kvällstid
- Det är mer villaområde i Tullinge och i Vårsta, det är rikare och bättre utbildade människor som betar sig på bättre sätt.
- Beror mycket på levnadssituationen samt folktätheten i de olika delarna. Självklart finns det tryggare och otryggare platser inom varje del men är väl främst i norra Botkyrka som det är lite oroligare och otryggare
- Är själv trygg överallt men svarar utifrån den generella bilden som dem flesta (vad jag tror) har
- Jag bor i Uttran där känner jag mig trygg båda på natten och dagen
- Vet av egen erfarenhet att det är mycket våld och gäng i norra Botkyrka.
- I Alby har jag bott länge och har varit tryggt där utan något problem. Man har tillgång till tunnelbana som fungera bra om man skulle jämföra den med Tumba där man har pendeltåget som or opålitlig.
- Då jag besökt de olika delarna av Botkyrka så har jag inte stött på något problem men jag bor inte där så jag kan inte uttala mig om det är en trygg plats
- Den här uppfattningen har jag fått gm media
- Vänner och bekanta bor i områden som jag känner mig extra trygg i.
- Jag tror att kriminaliteten är större i norra Botkyrka, dock vet jag inte!
- Det råder ingen tvekan om att det är många som inte känner sig trygga i Alby, Fittja ?, Norsborgs områdena. Särskilt på kvällarna. Många sysslösa ungdomar. Gäng samlas på gatorna. Det råder gängbråk. Dessa områden karakteriseras av hög arbetslöshet och folk med invandrarbakgrund.
- Har aldrig känt mig otrygg i Tumba
- Det är bara vad jag hört sägas och läst om. Jag har inga egna erfarenheter därifrån.
- Det står i tidningarna att mycket händer i dessa områden, mycket gängrelaterade bråk
- Har bott i Alby, vistas mycket i Vårsta och bor nu i Tumba - det är vad jag grundar min uppfattning på.
- Botkyrka är lika tryggt, som t.ex. Södermalm. Det är min erfarenhet.
- Man läser i lokaltidningen var det händer mycket brott.
- Har inte så bra koll på de andra kommundelarna.
- Har inte personligen råkat ut för något otrevligt, utan man blir nog påverkad av vad man läser i tidningar.
- Som kvinna känner man sig aldrig helt trygg om man är tvungen att vistas utomhus till exempel från pendeln till bilen, eller från bussen och hem,(jag bor i Uttra)
- Hallunda är ett fint och tryggt ställe tycker jag. Hela så kallade "Norra Botkyrka" är det. Men som sagt norra Botkyrka fått ett väldigt dålig ryckte om sig som inte över huvud taget är sant. Man talar hela tiden om södra och norra Botkyrkas när det kommer till politikerns värld. Politiker talar hela tiden om norra och södra Botkyrka. Man måste alltid dela upp det. I södra har det hänt ditt och i norra har det hänt datt. Detta leder till att man istället bygger murar istället för broar. Den senaste tiden har man läst i tidningarna om rykten i Botkyrka vilket är jätte bra att man tar upp! Politiker säger sin åsikt om rykten när det kommer till de olika kommundelarna. Men de går hela tiden emot det dem säger. Bara att använda sig av södra och norra Botkyrka är fel. Man bygger gränser och konflikter. Istället bör man använda sig utav de platsernas riktiga namn. Tumba, Tullinge, Norsborg, Hallunda osv.
- Har varit mycket i alla dessa delar av kommunen och det speglar mina upplevelser.
- Man måste ha egna erfarenheter av kriminaliteten för att tycka att det är otryggt, så det man inte ser blir man inte påverkad/skrämd av.
- Jag tror Alby, Fittja och Hallunda Norsborg är otrygga platser och skulle aldrig som ensam tjej våga åka hem från stan via dessa ställen en sen kväll med sista tunnelbanan eller med nattbuss. Risken för att vara ensam tjej och bli utsatt för någon from av överfall eller kriminalitet tror jag är högre här fast jag har aldrig befunnit mig här nattetid så detta är egentligen bara baserat på tro och inte erfarenhet.
- Invandrantätt - fler olika gäng och fler starka och olika åsikter? Fler poliser och kvälls- och nattvandrare som samarbetar och tar itu med gängbråk och småbrott. Det är småbrotten som senare utvecklas till grövre brott.? Klottrare, nedskräpare, moped-busar, mopedgäng, mc-busar, väskryckare, snattare m fl måste få veta och lära sig vad som är rätt och fel. Här krävs HANDLING.

Kan du rekommendera en vän att flytta till ditt bostadsområde?

Motivera ditt svar

Bilaga 2

- Lugnt
- Jag trivs i det här området eftersom det är lugnt och jag känner mig trygg och man har samtidigt nära till pendeltåg och buss.
- Bor i Uttran och det känns ganska tryggt där
- Nära till skog och natur. Nära till kommunikation med pendeln och bussar.
- Segersjö är toppen! Förutom kollektivtrafiken
- Fint? tryggt? bra skola
- Det är fint där jag bor med mycket natur och bra transportmöjligheterna.
- Uttran är ett väldigt lugnt villaområde men en trevlig grannsamhållning och fin miljö och skulle därför lätt kunna rekommendera området i sig. Dåligt med bra skolor dock, speciellt broängen sköts ju under all kritik.
- För att Polisen är alltid i området att kontrollera att allt funkar bra
- Väldigt lugnt och familjevänligt (småbarnsfamiljer)
- Det är lugnt och fin natur. Nära till skog och bad, möjligt på vinter att åka skridskor på sjön och skidor i skogen.
- Trevligt och naturnära
- Området är ganska lugnt
- Möjligheten till användning av idrottsanläggningen.
- Jag tycker Botkyrka och Tumba är en mycket trevlig plats att bo på. Jag har bott i kommunen sedan 1972 så när som på 4,5 år då jag bodde på Myrstuguberget
- Tycker det är en lugn och trygg miljö, nära till naturen men ändå nära till centrum och annan komfort.
- Allt finns i Tumba.
- Jag har bott i Tumba > 20 år. Tyvärr har utvecklingen gått åt fel håll. Det är smutsigt i naturen, ofta trasig belysning. Det känns otryggare nu.
- Kanske. Inbrott i lägenheter, bilbränder är väl inte riktigt några faktorer som gör att man vill flytta hit.
- Det är bra att bo här
- Tumba är trevligt på alla sätt, enl. min mening. Jag har ytterst få saker, som jag skulle kunna klaga på.
- Vi är mycket nöjda med vårt läge i södra Tumba. Nära affärer och service, samtidigt nära natur. Lugnt och trevligt område med blandad befolkning
- Bra bostad, om än lite kallt, Botkyrka byggen. Nära naturen, bra grannar, bra centrum, tryggt för barn. Storvretsskolan kan vara ett litet minus. Är lite osäker på den punkten.
- Uttran där jag bor är det ganska lugnt och man hör sällan att det hänt något brott. Det är dessutom vackert här och fet finns flera naturreservat med rikt djurliv.
- Finns inget att göra där...
- Absolut att jag skulle kunna göra det. Mina barn är uppvuxna här och vi har haft det bra.
- Det är ett ganska lugnt område
- Nära till naturen och rimliga bostadspriser
- Jag har bott på ganska många ställen runt om i Botkyrka. Bland annat Tumba och Hallunda. Jag skulle rekommendera Hallunda då man känner sig trygg där.
- Fantastisk kombination av öppna marker, skogar, bostäder och service inom räckhåll. Bra mix på folk (Inte så mycket vräkiga villor)
- Väldigt lugnt, mycket natur och ganska trevliga människor, även om otrevliga människor också finns överallt.
- Absolut, Tumba, Segersjö, Vårsta och Uttran känns som relativt trygga områden.
- Eftersom det är: Ett väldigt fint område med parker? Allt det nödvändigaste finns i närheten som matbutiker, skolor m.m ? De flesta är väldigt trevliga som bor i bostadsområdet!
- Lugnt och relativt rofyllt.

När du på kvällen reser med kollektivtrafiken till Botkyrka känner du dig:

Motivera ditt svar:

Bilaga 3

- Fittja: har öppet till tunnelbanan. Ljust och det finns en spärrvakt tillgänglig oftast. Bussarna i Tumba: det finns nästan alltid någon inne på stationen. Det känns tryggt. Andra ställen har jag ej erfarenhet av.
- På kvällen är det ofta skumma människor i kollektivtrafiken, jag väljer bilen så ofta det går
- Det är många gäng och bråkiga unga på kvällarna.
- Beror väl också på vart man åker. Jag åker aldrig själv och tar oftare mopedbilen om jag skall kort på natten så använder inte kollektivtrafiken på natten så mycket
- För att jag är alltid med någon
- Kan förekomma stök vid sena tider och det kan kännas otryggt i en buss nära nattetid
- Inte helt bekväm.
- Det är ganska lugn att när jag åker kollektivt
- De ggr jag åkt sent så har det varit ok
- Jag reser inte så ofta på kvällarna men är aldrig rädd.
- Rörigt vid pendeltågsstationen
- När man väl sitter på exempelvis bussen är det ganska tryggt. Dock är det stationerna som är otrygga. Tunnelbanan känns mer otrygg än bussen då det inte alltid är så mycket folk som reser sent på kvällen och är obevakat.
- Känner mig säker här
- Jag har aldrig råkat ut för, eller ens varit i närheten av att råka ut för något obehagligt. Men jag åker väldigt sällan, så min åsikt är knappast värd att beakta.
- Har aldrig råkat ut för eller hör av bekanta att de gjort det.
- Det har aldrig hänt något.
- Ofta en massa fulla grabbgång som är ute efter att slåss och betar sig hotfullt på kvällarna.
- Har jobbat obekväma arbetstider i många år och har åkt kollektivt, och har aldrig råkat ut för något.
- Jag har 10 minuters promenad från bussen och hem
- Det spelar ingen roll vart jag är någonstans när jag åker kollektivtrafik. Jag är lika otryggt i Botkyrka som jag är när jag är i stan. Man ska alltid vara på sin vakt ovarsamt vart man är. Speciellt som ung tjej
- Aldrig sett eller hört om något dåligt i kollektivtrafiken, utom glesa bussar eller nåt.
- Inga större problem i kollektivtrafiken så det känns dumt att oroa sig i onödan.
- När jag sitter ombord på bussen känner jag mig som tryggast och jag sätter mig oftast långt fram. ? Tågen känns lite mindre tryggt eftersom man inte kan få kontakt med lokföraren på samma sätt som i en buss. Tågen känns lite mer otryggt ifall vagnen är full av bara män. Bäst är det om det är mycket folk både gamla och unga på sista tåget så känner man sig tryggare.
- I Tumba är det väldigt dött på kvällarna.
- Man vet inte om det står någon /några kriminella bakom hörnet...

Har du något förslag på vad kommunen kan göra för att bidra till att öka tryggheten i din kommundel?

Bilaga 4

- Min sida på botkyrkabyggen.se var spärrad eftersom jag flyttade ut från kommunen. När flyttade jag tillbaka till Botkyrka då måste jag igen registrera sig på botkyrkabyggen.se. Jag är nöjd av det områdets system.
- Ha mer ordningsvakter på tågen, och framförallt på kvällarna
- Bättre belysning i parker.
- Nattvakter vid bussar o tåg
- Tumba Centrum känns lite otryggt på kvällen.?
- Viktigt att det finns träffpunkt för de ungdomar som vistas i centrum kvällstid så att de har något att göra.
- Få mer unga att utbilda sig, ha drömmar och motivation, våga tänka på mer än att röka på i Tumba centrum och hänga med grabbarna.
- I min kommundel är det ganska lugnt, se till att ha någon som går runt lite i Tumba centrum där det kan bli lite stökigt på kvällarna.
- Kontrollera mycket ungdomar när de är ute. Alltså Vakt, polisen osv.
- Lugnagatan och nattvakter på flera håll och flera grupper. Har sett många olika organisationer men har en väldigt liten grupp som inte bidrar till någon säkerhet över hela kommunen
- Kamerabevakning hela området vid Tumba Centrum när man går ut mot Tumba Torg, Otryggt att gå där när man kommer med pendeltåg på natten och ska gå ut mot Tumba Torg och vidare upp mot Segersjö. Fler kameror.
- Behöver vakter
- Bra belysning vid gångvägar
- Bättre belysningar på vissa platser för mig får det även bli kameraövervakning på vissa ställen
- Fler vuxna människor i rörelse, inte som nu en eller annan mörk klädd individ som stryker omkring
- Ta bättre hand om våra barn och ungdomar! Ta bättre hand om våra gamla! Ta bättre hand om våra sjuka
- engagera folk i aktivitet på kommunen då kommer kommunen att vara i kontakt med folk därmed lossa otryggheten i kommunen
- Läste i DN om Rissneprojektet, det kan vara en modell för Botkyrka
- Ser mer av patrullerande poliser nära de olika centrum som finns i kommunen.
- Nattvårdar, belysning, öka polis patrullering, sysselsättning för unga, ta hand om de som mår dåligt och har problem.
- Att de finns vakter som cirkulerar
- Fler nattvandrare kanske?
- Städa och därmed visa, att så ska det vara. Synliga vårdar på pendeltågsstationen.
- Se över växtligheten och röja sly och buskar som växer hejvilt t.ex storvretsbacken samt satsa på BRA belysning
- Få fler ungdomar sysselsatta. Sluta investera i meningslösa projekt och rusta upp de delar av kommunen som behövs.
- Mer belysning, fritidsgårdar, fritidsaktiviteter för just ungdomar upp till 25år.
- Olika former av program som göra att individen känner att den tillför något i samhället.
- Ordentligt med belysning, bilar som åker runt typ väktare
- Litet fler poliser borde kanske synas till litet då och då, för jag ser dem i princip ALDRIG.
- Det röj runt gångvägarna från t. ex storvreten via gångbron över dalvägen , röj skog öka belysningen hela gångvägarna ned till Tumba c, ordna med parkeringen i Tumba c för nu parkerar alla runt omkring centrum istället t.ex länsmansvägen som är ett villa område har blivit en stor parkerings plats samt avdumpling av gamla bilar
- Viktiga faktorer är att ta hand om våra barn och ungdomar väl från det att de är små! Fritids för barn längre upp i åldrarna tror jag också är mycket viktigt för att på sikt få en stabilare situation. Annars söker barn i riskzonen sig till äldre barn/tonåringar i dåliga miljöer och den onda spiralen är ett faktum.
- Fånga upp ungdomar som är utanför skolsystemet o på glid. Arbeta med dem så de får ett bra liv.
- Mer belysning utefter park och cykelvägar och gångtunnlar. Ungdomspatruller och mer polispatruller vid brottsutsatta ställen. Mer ungdomsgårdar och verksamhet för ungdomar.
- Mer vakter på kvällarna, särskilt runt om bussperrongen i Tumba Centrum.
- Fler polispatruller.
- nattvandrare, belysning,
- Mer belysning
- Bättre parkeringsmöjligheter i närheten av en busshållplats
- Jag har alltid undrat varför kommunen inte använder vissa av sina tillgångar. Till exempel. I Hallunda där jag bor för tillfället finns det pensionärsbio vilket är jätte bra för alla äldre som är hemma under dagen. Men vi andra da? Som kommer hem efter skolan eller jobbet. Måste vi vänta till vi har fyllt 65 och gått i pension för att göra det. Om man har mer öppet för ungdomar till exempel så kanske vandaliseringen och kriminaliteten slutar då det har någonting att göra

- Hålla kommunens faciliteter fräscha, dvs skolor, lekplatser, offentliga lokaler som badhus och ungdomsgårdar. Underlätta för människor ströva i skog o mark (inte fälla träd överallt och låta det ligga).
- Mer jobb och aktiviteter för folk som är utanför samhället... Mer gemenskap.
- Jag tror att kommunen redan har infört "nattvandrare" eller "föräldrar på stan" i Tumba centrum på natten vilket har bidragit till att det känns tryggare. Förr stod det grupper med unga och hängde vid bussarna men nu känns det som dessa till stor del försvunnit.
- Ljus upp mörka områden med lyktstolpar och allt annat som får en individ att känna sig tryggare.
- Fler poliser och ordningsvakter. Noll-acceptans för kriminella handlingar. Påföljder krävs för småbrotten. Alla är lika mycket värda. Noll-tolerans för rasistiska och politiska och andra liknande trakasserier.? Noll-tolerans för nedskräpning av skräp och fimpar.

Har du något förslag på hur du kan bidra till att öka tryggheten i din kommundel?

Bilaga 5

- Vet inte
- Hålla mig i skinnet och inte vara berusad eller något liknande för då skapar man otrygghet för andra
- Våga säga ifrån om man ser att någon gör fel. Men det kan iofs vara farligt. Kanske ska skyltas bättre med trygghets nr?
- Nattvandra?
- Inte direkt, se till att vara trevlig mot de man möter och se till att respektera dem man möter.
- Stanna hemma när det är sent på kväll
- Ställa upp som en medborgare
- Vet inte
- Många kvälls o natt vandrare som rör sig från o till buss o pendel och strålar ut runt i en radie av 300 meter
- Nix det skall kommunen göra? Sånt de skulle ha gjort för flera år sedan
- Engagerar folk.? be grannar att vakta omkring området.
- Har börjat köra grannstödsbilen
- Hålla snyggt och städat. Oklottrat.
- Faktiskt inte, svårt att säga
- Röra sig mycket ute, nattvandra
- Som medborgare kan jag inte göra mer än att ta mitt ansvar gentemot andra. Respektera människor, följa lag och ordning och rapportera händelser som är utom dess karaktär!
- Vara lyhörd
- Inte annat än att vara mycket uppmärksam och notera ALLT som ev. kan vara värt att notera, ett nytt ansikte, en okänd bil, etc. Dessutom att ha en så nära kontakt som möjligt med grannar och att vara lika uppmärksam på deras hus som på sitt eget. Och det är jag definitivt, vilket har visat sig vara positivt. Bor man i lägenhet, så blir det litet annorlunda. Men även då kan man försöka notera allt som verkar olikt det vanliga.
- Jag är observant på om saker och ting händer ringer polisen eller frågar om något är på tok
- Mer än jag gör nu kan jag inte göra. Engagerad i kyrkan för både vuxna och barn/ungdomar, samt ute och rör på mig mycket i närområdet. Nattvandrat någon gång. Kan ej öka mitt eget engagemang mera än så.
- Rycka in om det blir tillfälle, men som sagts det har inte funnits en sådan. Nattvandra kanske men i Norra delen då jag redan jobbar med unga vuxna där.
- Hjälpa till med morsor och farsor på stan om jag orkar.
- Ringa 112 när något händer?
- Nattvandring,
- Att med medel via UFF bidra till verksamheten till kommunens övervakningsbil.
- Om jag visste vart jag kunde vända mig skulle jag kunna påpeka när något ser dåligt ut, t.ex lekplats eller skrotad bil.
- Att få ungdomar och inse att de är en del av samhället och att de kan bli vad de vill.
- Att ge de unga som ännu inte har åldern inne att bege sig till stan någonstans att vara och hänga som en fritidsgård eller liknande. Öka bidragen till "nattvandring". Öka informationen om trygghetsnummer dit man kan ringa på natten om man är på väg hem och känner sig förföljd eller obehagligt bemött.
- Prata med folk om trygghet. Visa att jag finns. Prata med barnen. Okända människor. Tänk att okända människor är potentiella vänner som du ej känner, men använd förnuftet så du ej råkar illa ut.. Visa att du bryr dig.

LÅNGT IFRÅN LAGOM

Rapport om genomförandet av medborgarpanel om trygghet i Botkyrka juni 2015

BOTKYRKA
KOMMUN

Långt ifrån lagom

Vilken kommunedel bor du i?

Kommundel	Antal	%		% av befolkningen
Alby	53	17%		15%
Fittja	21	7%		9%
Hallunda-Norsborg	67	21%		23%
Tullinge	64	20%		20%
Tumba	86	27%		28%
Vårsta-Grödinge	23	7%		5%
Totalt	314	100%		100%

Respondenterna är ganska jämnt fördelade mellan kommundelarna i relation till befolkningsandel. Representationen per kommundel är bra.

Ålderfördelning

			% av befolkningen
14-19 år	69	24%	9%
20-29 år	50	17%	17%
30-39 år	45	16%	18%
40-49 år	42	15%	18%
50-59 år	42	15%	15%
60 år eller äldre	41	14%	23%
Totalt	289	100%	100%

Fler unga i panelen. 41 procent (118) av respondenterna är unga eller unga vuxna mellan 14-29 år gamla. Jämfört med befolkningssammansättningen är gruppen 14-19 år överrepresenterade och 60 år och äldre underrepresenterade.

Könsfördelning

			Andel i befolkning
Kvinna	174	61%	49%
Man	109	39%	51%
Annat	0	0%	
Totalt	283		

Kvinnor är överrepresenterade bland respondenterna.

Vilket land är du född i?

			Andel i befolkning
Sverige	192	66%	60%
Annat land	97	34%	40%
Totalt	289		

Fler inrikes födda bland respondenterna jämfört med befolkningen.

Tycker du att det är tryggt eller otryggt att bo och leva i kommundelen- **på dagen?**

	Alby	Fittja	Hallunda- Norsborg	Tullinge	Tumba	Vårsta- Grödinge
Mycket tryggt	33%	65%	45%	68%	56%	86%
Ganska tryggt	48%	35%	50%	29%	40%	14%
Ganska otryggt	13%	0%	5%	0%	4%	0%
Mycket otryggt	7%	0%	0%	3%	0%	0%

Alla Fittjabor och Grödingebor som svarat på frågan tycker att deras område är mycket eller ganska trygg på dagen .

Albyborna är mest missnöjda med sitt område. 20 procent av albyborna som svarat på frågan tycker att Alby är mycket eller ganska otryggt på dagen.

Tycker du att det är tryggt eller otryggt att bo och leva i kommundelen- **på natten?**

	Alby	Fittja	Hallunda- Norsborg	Tullinge	Tumba	Vårsta- Grödinge
Mycket tryggt	14%	24%	8%	20%	16%	73%
Ganska tryggt	30%	53%	56%	61%	58%	27%
Ganska otryggt	34%	24%	30%	17%	21%	0%
Mycket otryggt	23%	0%	7%	2%	5%	0%

57 procent av de Albybor som svarat på frågan tycker att det är mycket eller ganska otryggt i Alby på natten

Alla respondenter från Vårsta- Grödinge tycker att det är mycket eller ganska tryggt i Vårsta- Grödinge på natten.

Andel respondenter som tycker det är tryggt på natten i egen kommunedel och i andra kommundelar

	Alby	Fittja	Hallunda-Norsborg	Tullinge	Tumba	Vårsta-Grödinge
Alby	44 %	22%	35%	43%	49%	34%
Fittja	56%	77%	73%	39%	56%	33%
Hallunda-Norsborg	21%	26%	64%	53%	56%	43%
Tullinge	18%	8%	15%	81%	53%	72%
Tumba	24%	19%	25%	83%	74%	81%
Vårsta-Grödinge	21%	11%	21%	89%	68%	100%

Med undantag av Alby och Tumba tycker respondenterna att den egna kommundelen är tryggare än andra kommundelar. De södra kommundelarna uppfattar de norra kommundelarna som mer otrygga medan norra kommundelarna är mer positiva till de södra delarna.

Vet ej om andra kommundelar

	vet ej					
	Alby	Fittja	Hallunda- Norsborg	Tullinge	Tumba	Vårsta- Grödinge
Alby		15%	17%	50%	37%	60%
Fittja	19%		27%	44%	31%	67%
H- Norsborg	20%	10%		36%	29%	51%
Tullinge	23%	25%	23%		13%	20%
Tumba	10%	14%	11%	13%		16%
V- Grödinge	21%	21%	21%	11%	11%	

De södra kommundelarna har i större omfattning synpunkter på tryggheten i de norra kommundelarna än tvärtom.

Otrygg på natten i kommundelarna

	Alby	Fittja	Hallunda-Norsborg	Tullinge	Tumba	Vårsta-Grödinge
Alby	56%	63%	48%	7%	14%	6%
Fittja	25%	23%	0%	17%	13%	0%
Hallunda-Norsborg	59%	64%	36%	11%	15%	6%
Tullinge	59%	92%	62%	19%	34%	8%
Tumba	66%	81%	64%	4%	26%	3%
Vårsta-Grödinge	58%	89%	58%	0%	21%	0%

De södra delarna upplever norra kommundelarna mycket otrygga på natten. Medan de norra kommundelarna ser de södra delarna som relativt trygga på natten.

När du på kvällen reser med kollektivtrafiken till Botkyrka känner du dig:

Mycket trygg	46	16%
Ganska trygg	120	41%
Ganska otrygg	48	16%
Mycket otrygg	22	8%
Åker aldrig kollektivtrafik på kvällen	57	19%
Totalt	293	

19% åker aldrig kollektivtrafik på kvällen. Av de som åker känner sig 70% trygga.

När du på kvällen reser med kollektivtrafiken till Botkyrka känner du dig:

	Alby	Fittja	H/N	Tullinge	Tumba	V/G	Alla
Åker aldrig	20%	5%	12%	26%	12%	41%	19%
Otrygg	38%	31%	20%	12%	22%	10%	24%
Trygg	42%	64%	68%	62%	66%	50%	57%
Andel otrygg exkl. de som inte åker	48%	33%	23%	16%	25%	17%	30%

Vårsta/G borna åker sällan kollektivtrafik på natten. Men av de som åker känner sig ganska trygga. Mest otrygga i kollektivtrafiken är Albyborna.

Några kommentar från fler respondenter om trygghet när man åker kollektivt på natten i Botkyrka

- Det är många gäng och bråkiga unga på kvällarna.
- Tunnelbanan känns mer otrygg än bussen. Rörigt vid pendeltågsstationen.
- Man kan inte få kontakt med lokföraren på samma sätt som i en buss.
- Tumba Centrum känns lite otryggt på kvällen.
- I Tumba är det väldigt dött på kvällarna.
- Det är ganska lugn när jag åker kollektivt
- Jag har jobbat obekväma arbetstider och har åkt kollektivt i många år. Jag har aldrig råkat ut för något.
- Jag är lika otrygg i Botkyrka som när jag är i stan.

Kan du rekommendera en vän att flytta till ditt bostadsområde?

Ja	240	82%
Nej	54	18%
Totalt	294	

Motivera ditt svar:

- Fantastisk kombination av öppna marker, skogar, bostäder och service inom räckhåll.
- Nära till skog och natur. Nära till kommunikation med pendeln och bussar
- Väldigt lugnt och familjevänligt
- Tumba, Segersjö, Vårsta och Uttran känns som relativt trygga områden.
- Möjligheten till användning av idrottsanläggningen.
- Absolut att jag skulle kunna göra det. Mina barn är uppvuxna här och vi har haft det bra.

Motivera ditt svar:

- Lugnt, fint, nära natur, skog, nära till pendeltåg och bussar, familjevänligt, möjligheten till användning av idrottsanläggningen, allt finns i Tumba, bra bostad.
- Polisen är alltid i områden, rimliga bostadspriser, bra med blandad befolkning
- Dåligt med bra skolor, Jag har bott i Tumba i 20 år. Tyvärr har utvecklingen gått åt fel håll. Det är smutsigt i naturen, ofta trasig belysning. Det känns otryggare nu. Inbrott i lägenheter, bilbränder är väl inte riktigt några faktorer som gör att man vill flytta hit

Kan du rekommendera en vän att flytta till ditt bostadsområde?

	Alby	Fittja	H/N	Tullinge	Tumba	V/G	Alla
Panelen	68	78	74	92	86	91	82
MBU 2014	50	39	41	88	67	87	61

Mönstret är det samma i både i panelen och MBU. Paneldeltagarna i norra kommundelarna är mer positiva än deltagarna i MBU. En orsak kan vara svarsalternativen är olika i de två undersökningarna.

Har du något förslag på vad kommunen kan göra för att bidra till att öka tryggheten i din kommundel?

Fler vakter, poliser och nattvandrare

- Ha mer ordningsvakter på tågen, lugnagatan, nattvakter vid bussar, tåg och öka polis patrullering i olika områden, framför allt på kvällar.

Bättre belysning och bevakning

- Bättre belysning i parker och vid gångvägar.
- Kamerabevakning hela området vid Tumba Centrum när man går ut mot Tumba Torg,

Sysselsättning för ungdomar:

- Viktigt att det finns träffpunkt för de ungdomar.
- Läste i DN om Rissneprojektet, kan vara en modell för Botkyrka
- Fler fritidsgårdar, fritidsaktiviteter för just ungdomar upp till 25 år

Förslag på vad kommunen kan göra

Aktiviteter- åtgärder

- Engagera folk i aktiviteter på kommunen då kommer kommunen att vara i kontakt med folk därmed lossa otryggheten i kommunen
- Mer jobb och aktiviteter för folk som är utanför samhället.
- Jag har alltid undrat varför kommunen inte använder vissa av sina tillgångar. Till exempel i Hallunda där jag bor för tillfället finns det pensionärsbio vilket är jättebra för alla äldre som är hemma under dagen. Men vi andra då? Som kommer hem efter skolan eller jobbet. Måste vi vänta till vi har fyllt 65 och gått i pension för att göra det?

Förslag på vad kommunen kan göra

- Bättre parkeringsmöjligheter i närheten av en busshållplats
- Noll-acceptans för kriminella handlingar. Påföljder krävs för småbrotten. Alla är lika mycket värda. Noll-tolerans för rasistiska och politiska och andra liknande trakasserier.? Noll-tolerans för nedskräpning av skräp och fimpas.

Slutsatser

- Känslan av trygghet varierar mellan kommundelar och tid på dygnet. I Vårsta-Grödinge och Fittja känner sig alla trygga på dagen. Minst trygg på dagen känner man sig i Alby. I Vårsta-Grödinge känner sig alla trygga även på natten. I andra kommundelar sjunker trygghetskänslan nattetid. Även då är Albyborna de som känner sig mest otrygga.
- Med undantag av Alby och Tumba tycker respondenterna att egna kommundelen är tryggare än andra kommundelar. Södra kommundelarna uppfattar norra kommundelarna som mer otrygga medan norra kommundelarna har mer positiva synpunkter på södra delarna.

Slutsatser

- Många i de norra kommundelarna upplever inte att de känner till hur det är i de södra kommundelarna. Däremot har de som bor i de södra kommundelarna uppfattningar om hur det är i de norra kommundelarna.
- Kollektivtrafiken upplevs som ganska trygg bland de som använder kollektivtrafik på kvällen, men det varierar mellan kommundelarna. Även här är det Albyborna som känner sig mest otrygga. Medan Grödingeborna känner sig mest trygga.

Slutsatser

- En majoritet av respondenterna kan rekommendera en vän att flytta till bostadsområde. Deltagarna från södra Botkyrka är mer positiva än norra. Det är samma mönster som Medborgarundersökningen, men nivåerna skiljer sig åt. Framför allt framstår respondenterna från de norra kommundelarna i panelen mer positiva än motsvarande respondenter i MBU.
- Motiven som ofta nämndes för att rekommendera sitt bostadsområde är att det är lugnt, naturnära, nära till kollektivtrafik och nära till fritidsområden.
- Motiven som nämndes för att inte rekommendera sitt bostadsområde är att skolorna fungerar dåligt, nedskräpning, inbrott och skadegörelse.

Slutsatser

- Panelresultatet visar att Albyborna är de som är mest missnöjda med tryggheten i sitt område och i kollektivtrafiken.
- I kommentarerna pekar många på speciella platser som känns otrygga, bland annat runt tågstationerna, framför allt i Tumba.
- Respondenterna pekar också på att det behövs ökad bevakning av allmänna platser, bättre belysning i parker och på gångvägar och även meningsfull sysselsättning för ungdomar.

2016-01-25

3

Enhetschefen/miljöenheten informerar

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden tagit del av informationen.

Sammanfattning

Miljöchefen/medarbetare inom miljöenheten delger aktuell information till nämnden.

2016-01-25

4

Delegationslista

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna delegationslistan
2015-11-19—2016-01-06.

Delegationslista

2015-11-19 - 2016-01-06

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Botkyrka kommun

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>

<u>2015-12-23</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-29</u> (Uppdateringsdatum)	195763				
10	Alexsandra Hellstén	Beslut/Delegation			DBM § 508	--

Anteckning på händelsen:

Föreläggande om försiktighetsmått samt tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna enligt miljöbalken . Lagrat under dokumentfliken.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: *Diariennr:* 2015-000766 *Handläggare:* ALHELL
Ärenderubrik: ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet (asfaltverk) - NCC Roads AB (Riksten 8:2)

Objekt till ärendet: Objekt: NCC ROADS AB (asfaltverk), PÅLAMALMSVÄGEN 62, RIKSTEN 8:2

<u>2015-12-23</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-23</u> (Uppdateringsdatum)	195764				
2	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation registrering			DBM § 509	--

Anteckning på händelsen:

Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: *Diariennr:* 2015-001056 *Handläggare:* DAGGIM
Ärenderubrik: ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Mega Spice AB

Objekt till ärendet: Objekt: MEGA SPICE AB, KUMLA GÅRDSVÄG 31, KUMLA ÄNG 2

<u>2015-12-23</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-23</u> (Uppdateringsdatum)	195765				
-----------------------------------	---------------------------------------	--------	--	--	--	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
3	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation årlig avgift			DBM § 510	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-001056	<i>Handläggare:</i>	DAGGIM		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Mega Spice AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MEGA SPICE AB, KUMLA GÅRDSVÄG 31, KUMLA ÄNG 2						
<u>2015-12-22</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-22</u>	(Uppdateringsdatum)	195757		
6	Britta Ahlgren	Beslut/Delegation			DBM § 507	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Delegationsbeslut om tillstånd för genomförande av Orienteringsskyttetävling 30/4-1/5 delvis i Lida naturreservat har upprättats						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-000921	<i>Handläggare:</i>	DAGBRA		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANSÖKAN om dispens för arrangerande av orienteringsskyttetävling delvis inom Lida naturreservat under april				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: NATURRESERVATET LIDA, , RIKSTEN 3:2						
Objekt: LIDAOMRÅDET, LIDA FRILUFTSGÅRD 1, LIDATORP 3:1						
<u>2015-12-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-21</u>	(Uppdateringsdatum)	195696		
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation			DBM § 503	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetssklass.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-001063	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av erfarenhetsklass - Max Hamburgerrestauranger AB\Max i Slagsta				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MAX HAMBURGERRESTAURANGER AB\MAX I SLAGSTA, FÅGELVIKSVÄGEN 2A, SKJUTSHÅLLET 2						
<u>2015-12-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-21</u>	(Uppdateringsdatum)	195698		
18	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 504	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift upprättat.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-000884	<i>Handläggare:</i> MATHER			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Alby GFC AB\Frendo (Alby bilverkstad)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: ALBY GFC AB\FRENDO (bilverkstad), ALBYVÄGEN 1, BYATOMTEN 1						
<u>2015-12-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-29</u>	(Uppdateringsdatum)	195701		
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation ändring erfarenhetsklass			DBM § 505	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetsklass.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-001062	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av erfarenhetsklass - Steg för framtiden\Förskolan Steget				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: STEG FÖR FRAMTIDEN\FÖRSKOLAN STEGET, FORVÄGEN 15, FORBONDEN 2						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
<u>2015-12-21</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-21</u> (Uppdateringsdatum)	195705				
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation ändring av erfarenhetsklass			DBM § 506	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetsklass						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-001064	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ÄNDRING av erfarenhetsklass - RAG Xara AB\Restaurang Xsara				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: RAG XARA AB\RESTAURANG XSARA, FÅGELVIKSVÄGEN 9, BOTVIDSGYMNASIET 3						
<u>2015-12-18</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-18</u> (Uppdateringsdatum)	195638				
14	Katrin Rundén	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 499	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för extra offentlig kontrol. Se dok.						
Rengörings och underhållsbrister samt brister i personlig hygien och märkning.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-000325	<i>Handläggare:</i> DACMAZ			
<i>Ärenderubrik:</i>		KONTROLL av livsmedelsanläggning 2015 - B & G Chammas RestaurangAB\Jaktslottet				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: B & G CHAMMAS RESTAURANGAB\JAKTSLOTTET, SEGERSBYVÄGEN 7, KUMLA HAGE 1						
<u>2015-12-18</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-18</u> (Uppdateringsdatum)	195649				
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation ändring av erfarenhetsklass			DBM § 500	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetsklass.						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001058	<i>Handläggare:</i>	KATRUN		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av erfarenhetsklass - Förskolan Bäverhyddan				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FÖRSKOLAN BÄVERHYDDAN, OXELVÄGEN 38, TAGETES 1						
<u>2015-12-18</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-18</u>	(Uppdateringsdatum)	195654		
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation ändring av erfarenhetsklass			DBM § 501	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetsklass. Se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001059	<i>Handläggare:</i>	KATRUN		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av erfarenhetsklass - Förskolan Ängsgården				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FÖRSKOLAN ÄNGSGÅRDEN, LINDHOVSVÄGEN 25, RÖDINGEN 8						
<u>2015-12-18</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-18</u>	(Uppdateringsdatum)	195658		
176	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Katrinebergsvägen 54)			DBM § 502	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 502 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000003	<i>Handläggare:</i>	DAGSDT		
	<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2015) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), SNÄCKSTAVIK 3:110						
Objekt: PUPPVÄGEN 4, PUPPVÄGEN 4, TUMBA 8:328						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: NYPONVÄGEN 5, NYPONVÄGEN 5, SOLROSEN 5						
		Objekt: SCHEELEVÄGEN 13, SCHEELEVÄGEN 13, ENEN STÖRRE 29						
		Objekt: FROMTORPSVÄGEN 33, FROMTORPSVÄGEN 33, ELDTOMTA 1:21						
		Objekt: BODAVÄGEN 4, BODAVÄGEN 4, BODA 1:6						
		Objekt: LILLA SKOGSSJÖN 7, LILLA SKOGSSJÖN 7, ISELSTA 1:6						
		Objekt: VRETA GÅRDS VÄG 49, VRETA GÅRDS VÄG 49, FLUNDRAN 23						
		Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 67, SÖRGÅRDSVÄGEN 67, NORRVALLA 16						
		Objekt: SÅGVÄGEN 7, SÅGVÄGEN 7, KYRKSTÖTEN 9						
		Objekt: VRÅNVÄGEN 11, VRÅNVÄGEN 11, NARCISSEN 12						
		Objekt: KLIPPVÄGEN 10, KLIPPVÄGEN 10, DOLOMITEN 4						
		Objekt: FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, ALHAGEN 18						
		Objekt: KÄLLARHAGEN 6A, KÄLLARHAGEN 6A, SIBBLE 1:71						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 14, RENMOSSVÄGEN 14, PRÄSTKRAGEN 5						
		Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47						
		Objekt: SJÖBACKEN 9, SJÖBACKEN 9, KAGGHAMRA 2:39						
		Objekt: SIBBLE STRAND 7, SIBBLE STRAND 7, SIBBLE 2:62						
		Objekt: SOLTORPSVÄGEN 13, SOLTORPSVÄGEN 13, TUMBA 8:217						
		Objekt: VINTERVÄGEN 15, VINTERVÄGEN 15, TULLINGE 16:215						
		Objekt: GRÄNSVÄGEN 3, GRÄNSVÄGEN 3, TULLINGE 17:86						
		Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99						
		Objekt: BLICKAVÄGEN 31, BLICKAVÄGEN 31, MURGRÖNAN 9						
		Objekt: BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 1:4						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 18, RÅBYVÄGEN 18, RÅBY 1:47						
		Objekt: DOVHJORTSVÄGEN 6, DOVHJORTSVÄGEN 6, TUMBA 8:399						
		Objekt: TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETEN 2:9						
		Objekt: RADÖN 43, RADÖN 43, NÄS 2:43						
		Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						
		Objekt: KUNGSDALEN 55, KUNGSDALEN 55, VIADMARKEN 1:27						
		Objekt: KASTANJEVÄGEN 37, KASTANJEVÄGEN 37, TULLINGE 16:334						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA 1:14						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 3, RENMOSSVÄGEN 3, PIONEN 6						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>			
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>		
		Objekt: VIOLVÄGEN 11, VIOLVÄGEN 11, MURGRÖNAN 4 Objekt: STORKÄRRSVÄGEN 20, STORKÄRRSVÄGEN 20, VÅRSTA 1:134 Objekt: GRÖDINGE KYRKBY 22, GRÖDINGE KYRKBY 22, SVALSTA 7:1 Objekt: KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 4:2 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: SOLBACKSVÄGEN 18, SOLBACKSVÄGEN 18, TUMBA 7:136 Objekt: NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRET 1:32 Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 9, SÖRGÅRDSVÄGEN 9, NORRVALLA 78 Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23 Objekt: STRANDVÄGEN 65, STRANDVÄGEN 65, NORRBYVRET 1:23 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: FLOTTBROVÄGEN 29, FLOTTBROVÄGEN 29, TULLINGE 16:9 Objekt: SJÖVÄGEN 10, SJÖVÄGEN 10, TUMBA 7:22 Objekt: RÅBYVÄGEN 8, RÅBYVÄGEN 8, RÅBY 1:52 Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9 Objekt: LÅNGUDDEN 12, LÅNGUDDEN 12, HÖRNINGS HOLM 2:218 Objekt: SIBBLE HAGE 9, SIBBLE HAGE 9, SIBBLE 2:80 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: TRASTVÄGEN 1, TRASTVÄGEN 1, VÅRSTA 1:330 Objekt: EKORRVÄGEN 12, EKORRVÄGEN 12, TULLINGE 21:297 Objekt: PÄRLUGGLEVÄGEN 9, PÄRLUGGLEVÄGEN 9, JORDUGGLAN 8 Objekt: KUNGSDALEN 58, KUNGSDALEN 58, VIADMARKEN 1:20 Objekt: ASPVÄGEN 15, ASPVÄGEN 15, VÅRSTA 1:201 Objekt: UTSIKTSVÄGEN 10, UTSIKTSVÄGEN 10, TULLINGE 20:133 Objekt: FLOTTILJVÄGEN 57, FLOTTILJVÄGEN 57, TULLINGE 21:291 Objekt: KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4:3 Objekt: KATRINEBERG SVÄGEN 54, KATRINEBERG SVÄGEN 54, TULLINGE 17:181								
	2015-12-17 (Händelsedatum)	2015-12-17 (Uppdateringsdatum)	195625							
	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Ändring av erfarenhetsklass					DBM § 497		--	

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av riskklass, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i> 2015-001054		<i>Handläggare:</i> MARNOR				
<i>Ärenderubrik:</i> ÄNDRING av erfarenhetsklass - Föräldrakooperativet Skogsglántan i Hallunda Ekonomisk förening\Förskolan S						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: FÖRÄLDRAKOOPERATIVET SKOGSGLÄNTAN I HALLUNDA EKONO, VETEVÄGEN 9, KORNET 13						
<u>2015-12-16</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u> (Uppdateringsdatum)	195533				
6 Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 488	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Delegationsbeslut § 488 upprättat gällande ansökan om bergvärmepumpsanläggning, vilken förbjuds.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i> 2015-000937		<i>Handläggare:</i> DAGEBN				
<i>Ärenderubrik:</i> ANSÖKAN om tillstånd för borring av energibrunnar för bergvärmepumpar på fastigheten Logementet 1 (Kans						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: KANSLIVÄGEN 7, KANSLIVÄGEN 7, LOGEMENTET 1						
<u>2015-12-16</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-29</u> (Uppdateringsdatum)	195589				
13 David Ekberg	Beslut/Delegation				DBM § 494	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om årlig avgift.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000923	<i>Handläggare:</i> DAVEKB			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Turbocenter i Stockholm AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: TURBO CENTER I STOCKHOLM AB, SKYTTBRINKSVÄGEN 35, SKYTTBRINK 36						
<u>2015-12-16</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u>	(Uppdateringsdatum)	195592		
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Årlig kontrollavgift			DBM § 495	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001036	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - MediaTorget AB\Libanesisk Grill & Meze Bar				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MEDIATORGET AB\LIBANESISK GRILL & MEZE BAR, STORVRETSVÄGEN 4, PORFYREN NORRA 1						
<u>2015-12-16</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u>	(Uppdateringsdatum)	195594		
3	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering			DBM § 496	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001036	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - MediaTorget AB\Libanesisk Grill & Meze Bar				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: MEDIATORGET AB\LIBANESISK GRILL & MEZE BAR, STORVRETSVÄGEN 4, PORFYREN NORRA 1						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
2015-12-15 (Händelsedatum)	2015-12-15 (Uppdateringsdatum)	195559				
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation årlig kontrollavgift			DBM § 492	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-001019	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - CT. ArtStudio AB\Himmelsboda Hem				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: CT. ARTSTUDIO AB\HIMMELSBODA HEM, HIMMELSBODAVÄGEN 30, TUMBA 8:8				
2015-12-15 (Händelsedatum)	2015-12-15 (Uppdateringsdatum)	195563				
3	Katrin Rundén	Beslut/Delegation registrering			DBM § 493	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-001019	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - CT. ArtStudio AB\Himmelsboda Hem				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: CT. ARTSTUDIO AB\HIMMELSBODA HEM, HIMMELSBODAVÄGEN 30, TUMBA 8:8				
2015-12-14 (Händelsedatum)	2015-12-14 (Uppdateringsdatum)	195445				
5	Katrin Rundén	Beslut/Delegation årlig kontrollavgift			DBM § 483	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000270	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Nordisk Matutveckling AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: NORDISK MATUTVECKLING AB, KRÖGARVÄGEN 6, FORBONDEN 5						
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-14</u>	(Uppdateringsdatum)	195447		
6	Katrin Rundén	Beslut/Delegation registrering			DBM § 484	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000270	<i>Handläggare:</i> KATRUN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Nordisk Matutveckling AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: NORDISK MATUTVECKLING AB, KRÖGARVÄGEN 6, FORBONDEN 5						
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-23</u>	(Uppdateringsdatum)	195459		
6	Samy Said	Beslut			DBM § 485	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000673	<i>Handläggare:</i> DAGSSX			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Reparera Bil i Stockholm AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: REPARERA BIL I STOCKHOLM AB, KUMLA GÅRDSVÄG 13, LÄRLINGEN 3						
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-14</u>	(Uppdateringsdatum)	195475		

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
9	Anna-Lena Storfeldt	Beslut/Delegation extra avgift			DBM § 486	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om extra offentlig kontroll av livsmedelsanläggning.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-000330	<i>Handläggare:</i> DAGDLT			
<i>Ärenderubrik:</i>		KONTROLL av livsmedelsanläggning 2015 - HB Björkvägen 4 i Tumba\Tumba Wok Sushi				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: HB BJÖRKVÄGEN 4 I TUMBA\TUMBA WOK SUSHI, BJÖRKVÄGEN 4, MULLVADEN 11				
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-15</u>	(Uppdateringsdatum)	195448		
2	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation registrering			DBM § 489	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-001021	<i>Handläggare:</i> DAGGIM			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Coop Butiker & Stormarknader AB\Coop Tullinge				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: COOP BUTIKER & STORMARKNADER AB\COOP TULLINGE, NYÅNGSVÄGEN 3C, SLÄTTEN 1				
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-15</u>	(Uppdateringsdatum)	195451		
3	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation årlig avgift			DBM § 490	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001021	<i>Handläggare:</i> DAGGIM			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Coop Butiker & Stormarknader AB\Coop Tullinge				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: COOP BUTIKER & STORMARKNADER AB\COOP TULLINGE, NYÄNGSVÄGEN 3C, SLÄTTEN 1						
<u>2015-12-14</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-15</u>	(Uppdateringsdatum)	195467		
2	Ann-Sofie Gimdalen	Beslut/Delegation registrering			DBM § 491	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om tidsbegränsad registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001028	<i>Handläggare:</i> DAGGIM			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av tidsbegränsad livsmedelsanläggning för gruppboende (Sankt Botvids väg 31)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: GRUPPBOENDE, SANKT BOTVIDS VÄG, SANKT BOTVIDS VÄG 31, ERIKSBERG 2:9						
<u>2015-12-11</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-11</u>	(Uppdateringsdatum)	195414		
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Årlig kontrollavgift			DBM § 479	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001020	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Sörgården				

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: FÖRSKOLAN SÖRGÅRDEN (nya), NIBBLEVÄGEN 40B, PARKHEMSGÅRDEN 1						
<u>2015-12-11</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-11</u> (Uppdateringsdatum)	195422				
3 Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Registrering				DBM § 480	--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariernr:</i> 2015-001020 <i>Handläggare:</i> MARNOR						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Sörgården						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: FÖRSKOLAN SÖRGÅRDEN (nya), NIBBLEVÄGEN 40B, PARKHEMSGÅRDEN 1						
<u>2015-12-11</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-11</u> (Uppdateringsdatum)	195429				
2 Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Årlig avgift				DBM § 481	--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariernr:</i> 2015-001024 <i>Handläggare:</i> MARNOR						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Vega (tillfällig i före detta Diamanten)						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: NOVA plus VEGA (tillfällig förskola), TROLLSTIGEN 1, MÅNSTENEN 1						
<u>2015-12-11</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-11</u> (Uppdateringsdatum)	195430				
3 Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Registrering				DBM § 482	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut

Anteckning på händelsen:

Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2015-001024 Handläggare: MARNOR

Ärenderubrik: ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Vega (tillfällig i före detta Diamanten)

Objekt till ärendet: Objekt: NOVA plus VEGA (tillfällig förskola), TROLLSTIGEN 1, MÅNSTENEN 1

2015-12-09 (Händelsedatum) 2015-12-09 (Uppdateringsdatum) 195338

173 Sofia Sjöstedt

Beslut/Delegation

DBM § 478

--

Anteckning på händelsen:

Upprättat delegationsbeslut § 478 gällande uppehåll i avfallshämtning och slamtömning vilket medges, se dokument.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2015-000003 Handläggare: DAGSDT

Ärenderubrik: SAMLING av (under 2015) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning

Objekt till ärendet: Objekt: ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), SNÄCKSTAVIK 3:110

Objekt: PUPPVÄGEN 4, PUPPVÄGEN 4, TUMBA 8:328

Objekt: NYPONVÄGEN 5, NYPONVÄGEN 5, SOLROSEN 5

Objekt: SCHEELEVÄGEN 13, SCHEELEVÄGEN 13, ENEN STÖRRE 29

Objekt: FROMTORPSVÄGEN 33, FROMTORPSVÄGEN 33, ELDTOMTA 1:21

Objekt: BODAVÄGEN 4, BODAVÄGEN 4, BODA 1:6

Objekt: LILLA SKOGSSJÖN 7, LILLA SKOGSSJÖN 7, ISELSTA 1:6

Objekt: VRETA GÅRDS VÄG 49, VRETA GÅRDS VÄG 49, FLUNDRAN 23

Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 67, SÖRGÅRDSVÄGEN 67, NORRVALLA 16

Objekt: SÅGVÄGEN 7, SÅGVÄGEN 7, KYRKSTÖTEN 9

Objekt: VRÅNVÄGEN 11, VRÅNVÄGEN 11, NARCISSEN 12

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: KLIPPVÄGEN 10, KLIPPVÄGEN 10, DOLOMITEN 4						
		Objekt: FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, ALHAGEN 18						
		Objekt: KÄLLARHAGEN 6A, KÄLLARHAGEN 6A, SIBBLE 1:71						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 14, RENMOSSVÄGEN 14, PRÄSTKRAGEN 5						
		Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47						
		Objekt: SJÖBACKEN 9, SJÖBACKEN 9, KAGGHAMRA 2:39						
		Objekt: SIBBLE STRAND 7, SIBBLE STRAND 7, SIBBLE 2:62						
		Objekt: SOLTORPSVÄGEN 13, SOLTORPSVÄGEN 13, TUMBA 8:217						
		Objekt: VINTERVÄGEN 15, VINTERVÄGEN 15, TULLINGE 16:215						
		Objekt: GRÄNSVÄGEN 3, GRÄNSVÄGEN 3, TULLINGE 17:86						
		Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99						
		Objekt: BLICKAVÄGEN 31, BLICKAVÄGEN 31, MURGRÖNAN 9						
		Objekt: BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 1:4						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 18, RÅBYVÄGEN 18, RÅBY 1:47						
		Objekt: DOVHJORTSVÄGEN 6, DOVHJORTSVÄGEN 6, TUMBA 8:399						
		Objekt: TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETEN 2:9						
		Objekt: RADÖN 43, RADÖN 43, NÄS 2:43						
		Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						
		Objekt: KUNGSDALEN 55, KUNGSDALEN 55, VIADMARKEN 1:27						
		Objekt: KASTANJEVÄGEN 37, KASTANJEVÄGEN 37, TULLINGE 16:334						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA 1:14						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 3, RENMOSSVÄGEN 3, PIONEN 6						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						
		Objekt: VIOLVÄGEN 11, VIOLVÄGEN 11, MURGRÖNAN 4						
		Objekt: STORKÄRRSVÄGEN 20, STORKÄRRSVÄGEN 20, VÅRSTA 1:134						
		Objekt: GRÖDINGE KYRKBY 22, GRÖDINGE KYRKBY 22, SVALSTA 7:1						
		Objekt: KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 4:2						
		Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327						
		Objekt: SOLBACKSVÄGEN 18, SOLBACKSVÄGEN 18, TUMBA 7:136						
		Objekt: NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRET 1:32						
		Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 9, SÖRGÅRDSVÄGEN 9, NORRVALLA 78						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: STRANDVÄGEN 65, STRANDVÄGEN 65, NORRBYVRET 1:23 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: FLOTTBROVÄGEN 29, FLOTTBROVÄGEN 29, TULLINGE 16:9 Objekt: SJÖVÄGEN 10, SJÖVÄGEN 10, TUMBA 7:22 Objekt: RÅBYVÄGEN 8, RÅBYVÄGEN 8, RÅBY 1:52 Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9 Objekt: LÅNGUDDEN 12, LÅNGUDDEN 12, HÖRNINGSHOLM 2:218 Objekt: SIBBLE HAGE 9, SIBBLE HAGE 9, SIBBLE 2:80 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: TRASTVÄGEN 1, TRASTVÄGEN 1, VÅRSTA 1:330 Objekt: EKORRVÄGEN 12, EKORRVÄGEN 12, TULLINGE 21:297 Objekt: PÄRLUGGLEVÄGEN 9, PÄRLUGGLEVÄGEN 9, JORDUGGLAN 8 Objekt: KUNGSDALEN 58, KUNGSDALEN 58, VIADMARKEN 1:20 Objekt: ASPVÄGEN 15, ASPVÄGEN 15, VÅRSTA 1:201 Objekt: UTSIKTSVÄGEN 10, UTSIKTSVÄGEN 10, TULLINGE 20:133 Objekt: FLOTTILJVÄGEN 57, FLOTTILJVÄGEN 57, TULLINGE 21:291 Objekt: KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4:3 Objekt: KATRINEBERG SVÄGEN 54, KATRINEBERG SVÄGEN 54, TULLINGE 17:181						
<u>2015-12-07</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-07</u>	(Uppdateringsdatum)	195228				
2	Susanne Rosqvist	Beslut/Delegation årlig avgift					DBM § 471	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>								
Beslut om årlig avgift för livsmedelskontroll, se dok.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i>		<i>Diariennr:</i>	2015-001026	<i>Handläggare:</i> SUSROS				
		<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av årlig kontrolltid - LSS - Daglig verksamhet, Växtrum					
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: LSS - DAGLIG VERKSAMHET, VÄXTRUM, ALFRED NOBELS ALLÉ 214, BIOLOGEN 1						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
<u>2015-12-07</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-07</u> (Uppdateringsdatum)	195240				
2	Susanne Rosqvist	Beslut/Delegation erfarenhetsklass			DBM § 472	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om ändring av erfarenhetsklass från B till C, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-001027	<i>Handläggare:</i>	SUSROS		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ÄNDRING av erfarenhetsklass - Fittja Supermarket AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FITTJA SUPERMARKET AB, KRÖGARVÄGEN 10, FORBONDEN 5						
<u>2015-12-07</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u> (Uppdateringsdatum)	195243				
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation Årlig kontrollavgift			DBM § 473	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-000992	<i>Handläggare:</i>	MARNOR		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Asif AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: ASIF AB\PRESSBYRÅN HALLUNDA [4408647], HALLUNDAPLAN 5, KORNET 6						
<u>2015-12-07</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u> (Uppdateringsdatum)	195253				
3	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering			DBM § 474	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut

Anteckning på händelsen:

Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2015-000992 *Handläggare:* MARNOR

Ärenderubrik: ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Asif AB

Objekt till ärendet: Objekt: ASIF AB\PRESSBYRÅN HALLUNDA [4408647], HALLUNDAPLAN 5, KORNET 6

<u>2015-12-07</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u> (Uppdateringsdatum)	195265				
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation avgift tobak			DBM § 475	--

Anteckning på händelsen:

Beslut om årlig avgift för tillsyn av försäljning av tobaksvaror upprättat, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2015-000990 *Handläggare:* MARNOR

Ärenderubrik: ANMÄLAN av försäljning av tobaksvaror och folköl - Asif AB

Objekt till ärendet: Objekt: ASIF AB\PRESSBYRÅN HALLUNDA [4408647], HALLUNDAPLAN 5, KORNET 6

<u>2015-12-07</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-16</u> (Uppdateringsdatum)	195270				
3	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation årlig avgift folköl.			DBM § 476	--

Anteckning på händelsen:

Beslut om årlig avgift för tillsyn av folkölsförsäljning upprättat, se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000990	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av försäljning av tobaksvaror och folköl - Asif AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: ASIF AB\PRESSBYRÅN HALLUNDA [4408647], HALLUNDAPLAN 5, KORNET 6						
<u>2015-12-07</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-07</u>	(Uppdateringsdatum)	195274		
2	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 477	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 477 gällande anmälan om komplettering av bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						
<i>Intrassent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-001029	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om kompletterande borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Näs 1:195 (Hästhag)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: HÄSTHAGEN 7, HÄSTHAGEN 7, NÄS 1:195						
<u>2015-12-02</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-07</u>	(Uppdateringsdatum)	195144		
10	David Ekberg	Beslut/Delegation			DBM § 469	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Belsut om timavgift.						
<i>Intrassent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000852	<i>Handläggare:</i> DAVEKB			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Trivselbil J.J.K. AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: TRIVSELBIL J.J.K. AB, SADELMAKARVÄGEN 11, VERKSTADEN 1						
<u>2015-12-02</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-02</u>	(Uppdateringsdatum)	195155		
2	Katrin Rundén	Beslut/Delegation	ändring av erfarenhetsklass		DBM § 470	--

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut

Anteckning på händelsen:

Beslut om ändring av erfarenhetssklass. Från klass B till klass A. Se dok.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2015-001016 Handläggare: KATRUN

Ärenderubrik: ÄNDRING av erfarenhetssklass - Förskolan Aspen

Objekt till ärendet: Objekt: FÖRSKOLAN ASPEN, GULLRANDS VÄG 2, RINGLEKEN 1

<u>2015-12-01</u> (Händelsedatum)	<u>2015-12-01</u> (Uppdateringsdatum)	195103				
20	Alexandra Hellstén	Beslut/Delegation			DBM § 468	--

Anteckning på händelsen:

Beslut om att godta genomförd sanering av Trollbäcken. Lagrat under dokumentfliken.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: Diariennr: 2014-000577 Handläggare: ALHELL

Ärenderubrik: ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet - Sanering av förorenad mark (Trollån) på del av fastigheten Vårsta 1:46

Objekt till ärendet: Objekt: LOTUS MASKIN & TRANSPORT AB, HÄSTMOSSEVÄGEN 15, VÅRSTA 1:469

<u>2015-11-30</u> (Händelsedatum)	<u>2015-11-30</u> (Uppdateringsdatum)	195055				
168	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation			DBM § 465	--

Anteckning på händelsen:

Upprättat delegationsbeslut § 465 gällande uppehåll i avfalshämtning vilket medges, se dokument.

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
Ärende till händelsen:		Diariennr: 2015-000003	Handläggare: DAGSDT					
-----		Ärenderubrik: SAMLING av (under 2015) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning						
Objekt till ärendet:		Objekt: ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), SNÄCKSTAVIK 3:110 Objekt: PUPPVÄGEN 4, PUPPVÄGEN 4, TUMBA 8:328 Objekt: NYPONVÄGEN 5, NYPONVÄGEN 5, SOLROSEN 5 Objekt: SCHEELEVÄGEN 13, SCHEELEVÄGEN 13, ENEN STÖRRE 29 Objekt: FROMTORPSVÄGEN 33, FROMTORPSVÄGEN 33, ELDTOMTA 1:21 Objekt: BODAVÄGEN 4, BODAVÄGEN 4, BODA 1:6 Objekt: LILLA SKOGSSJÖN 7, LILLA SKOGSSJÖN 7, ISELSTA 1:6 Objekt: VRETA GÅRDS VÄG 49, VRETA GÅRDS VÄG 49, FLUNDRAN 23 Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 67, SÖRGÅRDSVÄGEN 67, NORRVALLA 16 Objekt: SÅGVÄGEN 7, SÅGVÄGEN 7, KYRKSTÖTEN 9 Objekt: VRÅNVÄGEN 11, VRÅNVÄGEN 11, NARCISSEN 12 Objekt: KLIPPVÄGEN 10, KLIPPVÄGEN 10, DOLOMITEN 4 Objekt: FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, ALHAGEN 18 Objekt: KÄLLARHAGEN 6A, KÄLLARHAGEN 6A, SIBBLE 1:71 Objekt: RENMOSSVÄGEN 14, RENMOSSVÄGEN 14, PRÄSTKRAGEN 5 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: SJÖBACKEN 9, SJÖBACKEN 9, KAGGHAMRA 2:39 Objekt: SIBBLE STRAND 7, SIBBLE STRAND 7, SIBBLE 2:62 Objekt: SOLTORPSVÄGEN 13, SOLTORPSVÄGEN 13, TUMBA 8:217 Objekt: VINTERVÄGEN 15, VINTERVÄGEN 15, TULLINGE 16:215 Objekt: GRÄNSVÄGEN 3, GRÄNSVÄGEN 3, TULLINGE 17:86 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BLICKAVÄGEN 31, BLICKAVÄGEN 31, MURGRÖNAN 9 Objekt: BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 1:4 Objekt: RÅBYVÄGEN 18, RÅBYVÄGEN 18, RÅBY 1:47 Objekt: DOVHJORTSVÄGEN 6, DOVHJORTSVÄGEN 6, TUMBA 8:399 Objekt: TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETEN 2:9 Objekt: RADÖN 43, RADÖN 43, NÄS 2:43 Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215 Objekt: KUNGSDALEN 55, KUNGSDALEN 55, VIADMARKEN 1:27						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
Nr	Handl	Händelserubrik				Utlåtandebeslut	Fakt.	In/Ut
		Objekt: KASTANJEVÄGEN 37, KASTANJEVÄGEN 37, TULLINGE 16:334						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA 1:14						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 3, RENMOSSVÄGEN 3, PIONEN 6						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						
		Objekt: VIOLVÄGEN 11, VIOLVÄGEN 11, MURGRÖNAN 4						
		Objekt: STORKÄRRSVÄGEN 20, STORKÄRRSVÄGEN 20, VÅRSTA 1:134						
		Objekt: GRÖDINGE KYRKBY 22, GRÖDINGE KYRKBY 22, SVALSTA 7:1						
		Objekt: KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 4:2						
		Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327						
		Objekt: SOLBACKSVÄGEN 18, SOLBACKSVÄGEN 18, TUMBA 7:136						
		Objekt: NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRET 1:32						
		Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 9, SÖRGÅRDSVÄGEN 9, NORRVALLA 78						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						
		Objekt: STRANDVÄGEN 65, STRANDVÄGEN 65, NORRBYVRET 1:23						
		Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37						
		Objekt: FLOTTBROVÄGEN 29, FLOTTBROVÄGEN 29, TULLINGE 16:9						
		Objekt: SJÖVÄGEN 10, SJÖVÄGEN 10, TUMBA 7:22						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 8, RÅBYVÄGEN 8, RÅBY 1:52						
		Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9						
		Objekt: LÅNGUDDEN 12, LÅNGUDDEN 12, HÖRNINGSHOLM 2:218						
		Objekt: SIBBLE HAGE 9, SIBBLE HAGE 9, SIBBLE 2:80						
		Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
		Objekt: TRASTVÄGEN 1, TRASTVÄGEN 1, VÅRSTA 1:330						
		Objekt: EKORRVÄGEN 12, EKORRVÄGEN 12, TULLINGE 21:297						
		Objekt: PÄRLUGGLEVÄGEN 9, PÄRLUGGLEVÄGEN 9, JORDUGGLAN 8						
		Objekt: KUNGSDALEN 58, KUNGSDALEN 58, VIADMARKEN 1:20						
		Objekt: ASPVÄGEN 15, ASPVÄGEN 15, VÅRSTA 1:201						
		Objekt: UTSIKTSVÄGEN 10, UTSIKTSVÄGEN 10, TULLINGE 20:133						
		Objekt: FLOTTILJVÄGEN 57, FLOTTILJVÄGEN 57, TULLINGE 21:291						
		Objekt: KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4:3						
		Objekt: KATRINEBERG SVÄGEN 54, KATRINEBERG SVÄGEN 54, TULLINGE 17:181						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
2015-11-30	(Händelsedatum)	2015-11-30	(Uppdateringsdatum)	195056				
169	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation				DBM § 466		--
<i>Anteckning på händelsen:</i>								
Upprättat delegationsbeslut § 466 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i>								
<i>Diariennr:</i>		2015-000003	<i>Handläggare:</i> DAGSDT					
<i>Ärenderubrik:</i>		SAMLING av (under 2015) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning						
<i>Objekt till ärendet:</i>								
Objekt: ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), ÅVINGE KVARN 13 (NYBOHAGE), SNÄCKSTAVIK 3:110								
Objekt: PUPPVÄGEN 4, PUPPVÄGEN 4, TUMBA 8:328								
Objekt: NYPONVÄGEN 5, NYPONVÄGEN 5, SOLROSEN 5								
Objekt: SCHEELEVÄGEN 13, SCHEELEVÄGEN 13, ENEN STÖRRE 29								
Objekt: FROMTORPSVÄGEN 33, FROMTORPSVÄGEN 33, ELDTOMTA 1:21								
Objekt: BODAVÄGEN 4, BODAVÄGEN 4, BODA 1:6								
Objekt: LILLA SKOGSSJÖN 7, LILLA SKOGSSJÖN 7, ISELSTA 1:6								
Objekt: VRETA GÅRDS VÄG 49, VRETA GÅRDS VÄG 49, FLUNDRAN 23								
Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 67, SÖRGÅRDSVÄGEN 67, NORRVALLA 16								
Objekt: SÅGVÄGEN 7, SÅGVÄGEN 7, KYRKSTÖTEN 9								
Objekt: VRÅNVÄGEN 11, VRÅNVÄGEN 11, NARCISSEN 12								
Objekt: KLIPPVÄGEN 10, KLIPPVÄGEN 10, DOLOMITEN 4								
Objekt: FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, FÖRLIKNINGSVÄGEN 34, ALHAGEN 18								
Objekt: KÄLLARHAGEN 6A, KÄLLARHAGEN 6A, SIBBLE 1:71								
Objekt: RENMOSSVÄGEN 14, RENMOSSVÄGEN 14, PRÄSTKRAGEN 5								
Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47								
Objekt: SJÖBACKEN 9, SJÖBACKEN 9, KAGGHAMRA 2:39								
Objekt: SIBBLE STRAND 7, SIBBLE STRAND 7, SIBBLE 2:62								
Objekt: SOLTORPSVÄGEN 13, SOLTORPSVÄGEN 13, TUMBA 8:217								
Objekt: VINTERVÄGEN 15, VINTERVÄGEN 15, TULLINGE 16:215								
Objekt: GRÄNSVÄGEN 3, GRÄNSVÄGEN 3, TULLINGE 17:86								
Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99								

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: BLICKAVÄGEN 31, BLICKAVÄGEN 31, MURGRÖNAN 9						
		Objekt: BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 11, BRÖTHAGEN 1:4						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 18, RÅBYVÄGEN 18, RÅBY 1:47						
		Objekt: DOVHJORTSVÄGEN 6, DOVHJORTSVÄGEN 6, TUMBA 8:399						
		Objekt: TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETSVÄGEN 16, TEGELVRETEN 2:9						
		Objekt: RADÖN 43, RADÖN 43, NÄS 2:43						
		Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						
		Objekt: KUNGSDALEN 55, KUNGSDALEN 55, VIADMARKEN 1:27						
		Objekt: KASTANJEVÄGEN 37, KASTANJEVÄGEN 37, TULLINGE 16:334						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA LINDÄNGEN 23, ÖSTRA BRÖTA 1:14						
		Objekt: RENMOSSVÄGEN 3, RENMOSSVÄGEN 3, PIONEN 6						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						
		Objekt: VIOLVÄGEN 11, VIOLVÄGEN 11, MURGRÖNAN 4						
		Objekt: STORKÄRRSVÄGEN 20, STORKÄRRSVÄGEN 20, VÅRSTA 1:134						
		Objekt: GRÖDINGE KYRKBY 22, GRÖDINGE KYRKBY 22, SVALSTA 7:1						
		Objekt: KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 3, KLIPPSTA 4:2						
		Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327						
		Objekt: SOLBACKSVÄGEN 18, SOLBACKSVÄGEN 18, TUMBA 7:136						
		Objekt: NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRETSVÄGEN 4, NORRBYVRET 1:32						
		Objekt: SÖRGÅRDSVÄGEN 9, SÖRGÅRDSVÄGEN 9, NORRVALLA 78						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						
		Objekt: STRANDVÄGEN 65, STRANDVÄGEN 65, NORRBYVRET 1:23						
		Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37						
		Objekt: FLOTTBROVÄGEN 29, FLOTTBROVÄGEN 29, TULLINGE 16:9						
		Objekt: SJÖVÄGEN 10, SJÖVÄGEN 10, TUMBA 7:22						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 8, RÅBYVÄGEN 8, RÅBY 1:52						
		Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9						
		Objekt: LÅNGUDDEN 12, LÅNGUDDEN 12, HÖRNINGSHOLM 2:218						
		Objekt: SIBBLE HAGE 9, SIBBLE HAGE 9, SIBBLE 2:80						
		Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
		Objekt: TRASTVÄGEN 1, TRASTVÄGEN 1, VÅRSTA 1:330						
		Objekt: EKORRVÄGEN 12, EKORRVÄGEN 12, TULLINGE 21:297						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
		Objekt: PÄRLUGGLEVÄGEN 9, PÄRLUGGLEVÄGEN 9, JORDUGGLAN 8 Objekt: KUNGSDALEN 58, KUNGSDALEN 58, VIADMARKEN 1:20 Objekt: ASPVÄGEN 15, ASPVÄGEN 15, VÅRSTA 1:201 Objekt: UTSIKTSVÄGEN 10, UTSIKTSVÄGEN 10, TULLINGE 20:133 Objekt: FLOTTILJVÄGEN 57, FLOTTILJVÄGEN 57, TULLINGE 21:291 Objekt: KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4, KLIPPSTA 4:3 Objekt: KATRINEBERG SVÄGEN 54, KATRINEBERG SVÄGEN 54, TULLINGE 17:181				
<u>2015-11-30</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-30</u>	(Uppdateringsdatum)	195076		
12	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 467	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000845	<i>Handläggare:</i>	MATHER		
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Albitar Bilteknik AB (Södra Bilservice AB)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: ALBITAR BILTEKNIK AB, KUMLA GÅRDSVÄG 13, LÄRLINGEN 3					
<u>2015-11-27</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-27</u>	(Uppdateringsdatum)	195013		
10	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 464	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift upprättad.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000870	<i>Handläggare:</i>	MATHER		
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Abdus Bilverkstad AB				

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: ABDUS BILVERKSTAD AB, KUMLA GÅRDSVÄG 13, LÄRLINGEN 3						
<u>2015-11-26</u> (Händelsedatum)	<u>2015-11-26</u> (Uppdateringsdatum)	195004		20160120	Kompletterat?	Erik Bergström
10 Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 463	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i> Upprättat delegationsbeslut § 463 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges. Ändring av tidigare beslut.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariennr:</i> 2015-000860 <i>Handläggare:</i> DAGEBN						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tegelstenen 6 (Tegelslagarvägen 7)						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: TEGELSLAGARVÄGEN 7, TEGELSLAGARVÄGEN 7, TEGELSTENEN 6						
<u>2015-11-25</u> (Händelsedatum)	<u>2015-11-25</u> (Uppdateringsdatum)	194928				
4 Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 460	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i> Upprättat delegationsbeslut § 460 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i> <i>Diariennr:</i> 2015-000993 <i>Handläggare:</i> DAGEBN						
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Snäckstavik 3:93 (Karshamra 1)						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: KARSHAMRA 1, KARSHAMRA 1, SNÄCKSTAVIK 3:93						
<u>2015-11-25</u> (Händelsedatum)	<u>2015-11-25</u> (Uppdateringsdatum)	194969				
2 Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 461	Ut

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 461 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-000997	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tegelstenen 13 (Tegelslagarvägen 6)				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: TEGELSLAGARVÄGEN 6, TEGELSLAGARVÄGEN 6, TEGELSTENEN 13				
<u>2015-11-25</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-25</u>	(Uppdateringsdatum)	194973		
13	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 462	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift upprättad.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i>		2015-000922	<i>Handläggare:</i> MATHER			
<i>Ärenderubrik:</i>		MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Lambertsson Kran AB\WBM Hyrkrantar				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: LAMBERTSSON KRAN AB\WBM HYRKRANAR, SEGERSBYVÄGEN 5A, KUMLA HAGE 8				
<u>2015-11-24</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-02</u>	(Uppdateringsdatum)	194817		
5	David Ekberg	Beslut/Delegation			DBM § 454	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om timavgift.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000851	<i>Handläggare:</i> DAVEKB			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSKYDDSTILLSYN 2015 - Mariedals Bilservice HB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: MARIEDALS BILSERVICE HB, ROSENHILL 38, ROSENBORG 2:1					
<u>2015-11-24</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-24</u>	(Uppdateringsdatum)	194856		
7	Carolina Östberg	Beslut/Delegation			DBM § 457	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 457 gällande årlig avgift, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000813	<i>Handläggare:</i> CAROST			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av hygienlokal - Katarzyna Lewtak\Medicinsk fotvård LuxMed				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: KATARZYNA LEWTAK\MEDICINSK FOTVÅRD LUXMED, LAVRETSVÄGEN 38, UTTRAN 1:308					
<u>2015-11-24</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-24</u>	(Uppdateringsdatum)	194898		
13	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 459	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 459 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000955	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tullinge 21:515 (Formarvägen 9)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: FORMARVÄGEN 9, FORMARVÄGEN 9, TULLINGE 21:515					
<u>2015-11-23</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-23</u>	(Uppdateringsdatum)	194807		

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
8	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 452	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 452 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2015-000959	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tegelstenen 10 (Tegelslagarvägen 1				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: TEGELSLAGARVÄGEN 15, TEGELSLAGARVÄGEN 15, TEGELSTENEN 10				
<u>2015-11-23</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-23</u>	(Uppdateringsdatum)	194839		
3	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering			DBM § 453	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2015-000986	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Treslev AB (Restaurang Subtopia)				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: TRESLEV AB\RESTAURANG SUBTOPIA, ROTEMANNAVÄGEN 10, ROTEMANNEN 13				
<u>2015-11-20</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-23</u>	(Uppdateringsdatum)	194800		
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation årlig avgift			DBM § 451	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000986	<i>Handläggare:</i>	MARNOR		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Treslev AB (Restaurang Subtopia)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: TRESLEV AB/RESTAURANG SUBTOPIA, ROTEMANNAVÄGEN 10, ROTEMANNEN 13						
<u>2015-11-19</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-11-30</u>	(Uppdateringsdatum)	194732		
21	David Ekberg	Beslut/Delegation			DBM § 449	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslutet ersätter tidigare 444 § som innehåller felaktiga fastighetsuppgifter.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000720	<i>Handläggare:</i>	DAVEKB		
	<i>Ärenderubrik:</i>	KLAGOMÅL på trafikbuller från E4-E20 till Slagsta backe				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: E4-E20 (mellan Fittja och Slagsta), FITTJA 17:1						
<u>2015-11-19</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-07</u>	(Uppdateringsdatum)	194752		
2	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 450	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om förlängt tillstånd av enskild avloppsanläggning upprättad, se dokument.						
Tillståndet förlängs med ytterligare tio år om inte en påkoppling till det kommunala avloppsnätet möjliggörs innan dess.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2015-000981	<i>Handläggare:</i> MATHER			
	<i>Ärenderubrik:</i>	BESLUT om förlängt tillstånd för avloppsanläggning för Rikstens golf - Unipeg Golf Management AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: UNIPEG GOLF MANAGEMENT AB\RIKSTENS GOLF, , RIKSTEN 8:1					
<u>2015-11-19</u>	(Händelsedatum)	<u>2015-12-30</u>	(Uppdateringsdatum)	194757		
63	Samy Said	Beslut/Delegation			DBM § 458	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om bullerutredning på fastigheten Skyffeln 22, Botkyrka kommun						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2010-000739	<i>Handläggare:</i> DAGSSX			
	<i>Ärenderubrik:</i>	KLAGOMÅL på trafikbuller från Dalvägen vid Skrävstavägen [M 1448-15]				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: DALVÄGEN (vid Skrävstavägen), DALVÄGEN (vid Skrävstavägen), TUMBA 8:555					

2016-01-25

5

Yttrande över förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden 2016-2021

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna tjänstemannayttrandet daterat 2015-12-29 som svar på Tyresåns vattenvårdsförbunds remiss.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund mottagit förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden för 2016-2021 för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig för kommunens räkning. Botkyrkas andel av Tyresån utgörs av Hacksjöns avrinningsområde och västligaste spetsen av Kvarnsjön (vid Gladö). Tyresåns vatten lider framför allt av problem korrelerade med höga närsalthalter, såsom övergödning och igenväxning, men även i viss mån av miljögifter. Den största föroreningskällan är utsläpp av orenat dagvatten följt av läckage från enskilda avlopp. Förbundets föreslår åtgärder för att minska övergödning och påverkan från miljögifter, för återställning av vattendrag och våtmarker och för att underlätta friluftslivet i sjösystemet. Botkyrkas andel av avrinningsområdet är mycket liten och den enda åtgärden som berör kommunen är ett förslag att förbättra biotopen i den bäck som rinner mellan Hacksjön och Kvarnsjön. Miljöenheten är positiv till åtgärden och ser fram mot att ta närmare del av förslaget. Frågor som behöver tydliggöras är precisering av åtgärder, kommunikation med markägare, kostnad och vem som är ansvarig.

Bakgrund

Tyresåns vattenvårdsförbund bildades 2008 av kommunerna som ingår i Tyresåns avrinningsområde (aro), d.v.s. Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Stockholm/Stockholm Vatten och Tyresö. Syftet med samarbetet är att förbättra vattenkvaliteten, tillgängliggöra vattensystemet för friluftslivet och sprida kunskap om vattenvårdsarbetet. Arbetet leds av en styrelse med förtroendevalda och en arbetsgrupp med tjänstemän från kommunerna och en projektledare. Tyresåns vattenvårdsförbund antog år 2014 tio vattenvårdsmål. För åtta av målen används Vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer för att bedöma om målen nås. Arbetet bedrivs inom tre huvudområden; undersökningar av vattenmiljön, åtgärdsförslag och information. Tyresåns vatten lider framför allt av problem korrelerade med höga närsalthalter, såsom övergödning och igenväxning, men även i viss mån av miljögifter. Den största föroreningskällan

2016-01-25

är utsläpp av orenat dagvatten följt av läckage från enskilda avlopp.

Botkyrkas del av Tyresån utgörs av en litet område öster om Riksten, bestående av Hacksjöns avrinningsområde och större delen av bäcken som rinner från Hacksjön till Kvarnsjön(vid Gladö Kvarn) samt västligaste spetsen av Kvarnsjön. Markanvändningen inom området utgörs av främst av skogsbruk, en motorsportbana samt några få hushåll, varav en hästgård.

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund mottagit förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden för 2016-2021 för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnamnden yttrar sig för kommunens räkning.

2015-12-29

Referens
Dan ArvidssonMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden 2016-2021

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

- lämna tjänstemannayttrandet som sitt eget.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund mottagit förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden för 2016-2021 för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig för kommunen räkning. Botkyrkas andel av Tyresån utgörs av Hacksjöns avrinningsområde och västligaste spetsen av Kvarnsjön (vid Gladö). Tyresåns vatten lider framför allt av problem korrelerade med höga närsalthalter, såsom övergödning och igenväxning, men även i viss mån av miljögifter. Den största föroreningskällan är utsläpp av ornat dagvatten följt av läckage från enskilda avlopp. Förbundets föreslår åtgärder för att minska övergödning och påverkan från miljögifter, för återställning av vattendrag och våtmarker och för att underlätta friluftslivet i sjösystemet. Botkyrkas andel av avrinningsområdet är mycket liten och den enda åtgärden som berör kommunen är ett förslag att förbättra biotopen i den bäck som rinner mellan Hacksjön och Kvarnsjön. Miljöenheten är positiv till åtgärden och ser fram mot att ta närmare del av förslaget. Frågor som behöver tydliggöras är precisering av åtgärder, kommunikation med markägare, kostnad och vem som är ansvarig.

Bakgrund

Tyresåns vattenvårdsförbund bildades 2008 av kommunerna som ingår i Tyresåns avrinningsområde (aro), d.v.s. Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Stockholm/Stockholm Vatten och Tyresö. Syftet med samarbetet är att förbättra vattenkvaliteten, tillgängliggöra vattensystemet för friluftslivet och sprida kunskap om vattenvårdsarbetet. Arbetet leds av en styrelse med förtroendevalda och en arbetsgrupp med tjänstemän från kommunerna och en projektledare. Tyresåns vattenvårdsförbund antog år 2014 tio vattenvårdsmål. För åtta av målen används Vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer för att bedöma om

2015-12-29

målen nås. Arbetet bedrivs inom tre huvudområden; undersökningar av vattenmiljön, åtgärdsförslag och information. Tyresåns vatten lider framför allt av problem korrelerade med höga närsalthalter, såsom övergödning och igenväxning, men även i viss mån av miljögifter. Den största föroreningskällan är utsläpp av orenat dagvatten följt av läckage från enskilda avlopp.

Botkyrkas del av Tyresån utgörs av en litet område öster om Riksten, bestående av Hacksjöns avrinningsområde och större delen av bäcken som rinner från Hacksjön till Kvarnsjön (vid Gladö Kvarn) samt västligaste spetsen av Kvarnsjön. Markanvändningen inom området utgörs av främst av skogsbruk, en motorsportbana samt några få hushåll, varav en hästgård.

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund mottagit förslag till åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden för 2016-2021 för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsutskottet yttrar sig för kommunens räkning.

Förslaget till åtgärdsprogram

Förbundets föreslår åtgärder för att minska övergödning och påverkan från miljögifter, för återställning av vattendrag och våtmarker och för att underlätta friluftslivet i sjösystemet. Åtgärdsprogrammet är en fördjupning och en komplettering till Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för samma område. Förbundets prioriteringar i åtgärdsarbetet ser många gånger annorlunda ut än Vattenmyndighetens, då förbundet fokuserar även på mindre sjöar med åtgärdsbehov och inte enbart s.k. vattenförekomster, samt att det även föreslås åtgärder för friluftslivet.

Den enda åtgärden som berör Botkyrka kommun är biotopåtgärder i bäcken mellan Hacksjön och Kvarnsjön. Biotopåtgärder i vattendrag handlar om att skapa fria vattenvägar, återställa en naturlig hydrologi, återskapa en naturlig botten och minska solinstrålning och läckage av t.ex. näringsämnen genom att skapa kantzoner. I aktuell bäck är vattenvägen fri och de åtgärder som föreslås är återmeandring¹, lägga i sten eller block samt förbättra kantzoner. Uppgifter om kostnaden för åtgärder i bäcken presenteras inte.

Synpunkter

Miljöenheten anser att åtgärdsprogrammet som helhet är lättläst och ger en bra överblick om situationen i avrinningsområdet samt över vilka åtgärder som föreslås för att nå målen. Många av åtgärderna, t.ex. rening av dagvatten och

¹ Återställa ett tidigare rätat vattendrag till ett slingrande lopp.

2015-12-29

anslutning av områden med enskilda avlopp till kommunalt avlopp, har en positiv effekt för minskning av både närsalter och miljögifter i sjösystemet.

När det gäller eventuell åtgärd inom Botkyrkas gränser, biotopförbättrande åtgärder i bäcken från Hacksjön, är miljöenheten positiva till idén. Miljöenheten ser fram mot att ta närmare del av förslaget. Frågor som behöver tydliggöras är precisering av åtgärder, kommunikation med markägare, kostnad och vem som är ansvarig.

Redaktionella synpunkter:

I avsnitt 8 Övriga synpunkter står i tabellen på sidan 38 att en vattengrupp bildats efter att Botkyrka kommunen tagit fram en vattenplan. Det stämmer inte. Ett vattenprogram håller på att tas fram och beräknas vara klart i januari 2017.

Kopia:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande skickas till registrator på kommunledningsförvaltningen.

¹ Återställa ett tidigare rätat vattendrag till ett slingrande lopp.

Åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden

Tyresåns vattenvårdsförbund
2016-2021

Remissversion

Innehållsförteckning

1. Bakgrund, syfte och avgränsningar.....	3
2. Tyresåns avrinningsområde.....	4
3. Tyresåns vattenvårdsförbund	13
4. Mål för förbundets arbete	14
5. Vattenförvaltningen – MKN, beting och åtgärdsbehov	16
6. Våra prioriteringar i åtgärdsarbetet.....	19
7. Åtgärder som direkt bidrar till att nå God vattenstatus	25
8. Övriga åtgärder.....	37

1. Bakgrund, syfte och avgränsningar

I år, 2015, löper Tyresåns vattenvårdsförbunds nuvarande åtgärdsprogram ut¹. Förutsättningarna är på många sätt förändrade jämfört med när nuvarande program togs fram. Åtgärdsplaneringen i vattenarbetet har tagit fart och flera aktörer tar fram åtgärdslistor för vattenförekomster och andra vatten:

- Vattenmyndighetens nya åtgärdsprogram var ute på samråd under våren och beslutas den 22 december 2015. Till programmet hör en bilaga för Tyresån och Kalvfjärden, alltså samma geografiska område som det åtgärdsprogram som du nu läser. Trots att vattenmyndighetens arbete har konkretiserats sedan den senaste vattenförvaltningscykeln är fortfarande åtgärdsprogrammet översiktligt och åtgärdsbehovet schablonmässigt uträknat. Stort fokus läggs på vattenförekomsterna med miljö kvalitetsnormer och indelningen är till stora delar för grov för det praktiska och lokala åtgärdsarbetet.

- Flera av Tyresåkommunerna har också trappat upp arbetet. Huddinge kommun har tagit fram åtgärdsplaner för de två mest övergödda sjöarna i Tyresån, Trehörningen och Orlången. Stockholms stad har startat arbetet med lokala åtgärdsplaner för sina vattenförekomster i Tyresån som inte når god ekologisk status, Magelungen, Forsån och Drevviken.

Syfte

Åtgärdsprogrammet ska så långt möjligt ge en samlad bild av åtgärdsbehovet i Tyresåns avrinningsområde när det gäller områdena övergödning, miljögifter, biologisk mångfald, vattennivåer/översvämningsrisker och rörligt friluftsliv. Fokus ligger på Tyresåns vattenvårdsförbunds syn på hur främst kommunerna ska prioritera i vattenvårdsarbetet. Detta utvecklas i kapitel 6.

När det gäller de sjöar där Huddinge kommun tagit fram åtgärdsplaner, Orlången och Trehörningen, tar vi åtgärdsförslagen direkt till detta åtgärdsprogram. För Magelungen och Drevviken där åtgärdsplaner kommer att tas fram redovisar vi det som redan är känt om åtgärdsbehovet för sjöarna.

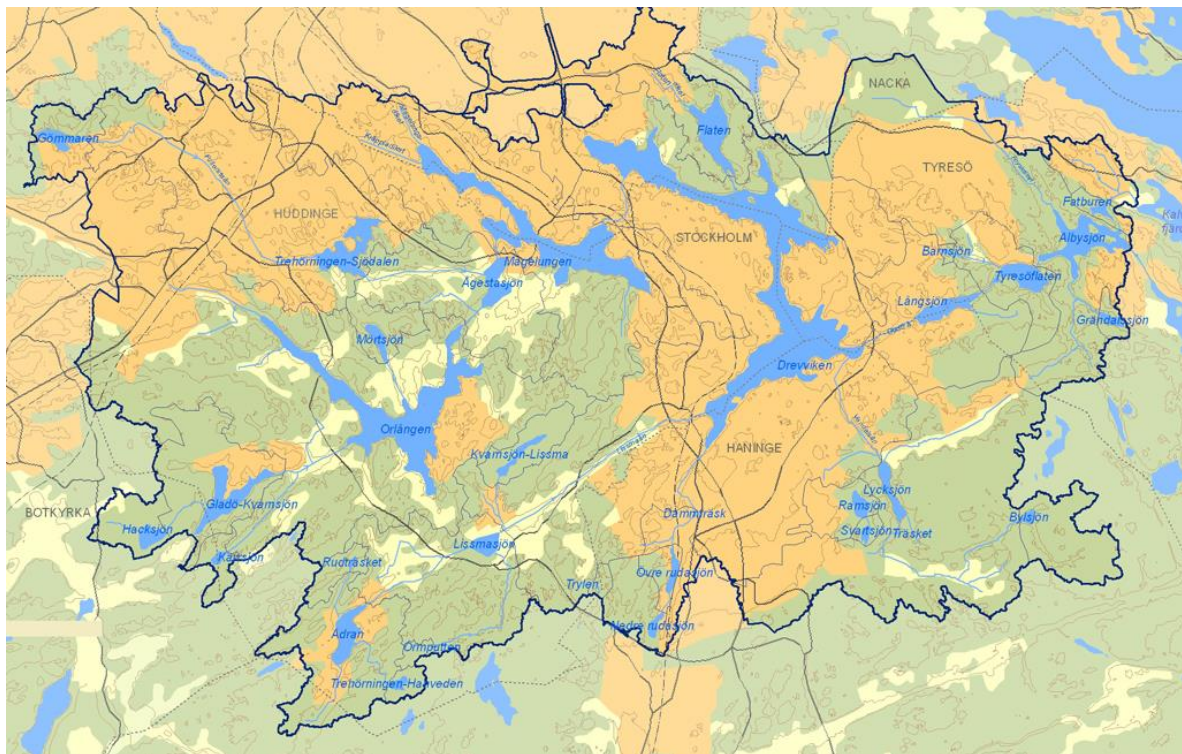
Förbundets åtgärdsprogram har ett bredare syfte än övriga åtgärdsplaner då det inkluderar alla vatten med åtgärdsbehov och även tar upp åtgärder för friluftsliv.

¹ Åtgärdsprogram för Tyresån 2010-2015, Länsstyrelsen 2010.

2. Tyresåns avrinningsområde

Ett tätbefolkat och sjörikt avrinningsområde

Tyresåns avrinningsområde är 220 km² stort och omfattar cirka 30 sjöar inom ett för svenska förhållanden tätbefolkat och urbant påverkat område. År 2012 bodde uppemot 200 000 invånare inom avrinningsområdet. Befolkningstillväxten i regionen är stor. Sex kommuner ligger delvis inom åtgärdsområdet: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Stockholm och Tyresö.

Tyresåns avrinningsområde innehåller många tätorter men också stora naturskyddade områden.

Tyresån börjar i Hanvedens centrala, höglänta delar och rinner i huvudsak österut i lerfyllda sprickdalar med sjöbassänger. Från hållmarkerna och mossarna rinner det näringsfattiga vattnet genom moränavlagringar på bergssidorna. Från 60-70 meters höjd över havet faller bäckfåror snabbt till 19-20 meter, där de stora sjöarna följer efter varandra, med mycket liten höjdskillnad. De begränsade höjdskillnader som en gång fanns har ytterligare minskat genom sänkningar av trösklarna mellan sjöarna.² Tyresåns vatten rinner ut i Kalvfjärden i Östersjön.

Tyresåns sjöar används flitigt för bad, fiske, vandringar längs stränder, kanotning och långfärdsskridskoåkning. Stora områden är riksintresse för naturvård och friluftsliv. Ungefär en tredjedel av avrinningsområdets yta är skyddad som naturreservat och nationalpark. Det finns flera Natura 2000-områden, skyddade områden utpekade av EU för bevarandet av vissa naturtyper och arter.³

² I bilaga 6 finns en schematisk bild av höjdskillnaderna mellan sjöarna.

³ I bilaga 7 och 8 finns kartor över naturskyddade områden och områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Ett påverkat sjösystem

Andelen hårdgjord yta ökar

Förtätningen i Stockholmsområdet kommer att vara stor de närmaste åren. Fler bostäder och verksamheter innebär ofta större andel hårdgjorda ytor som asfalt, betong och tak. Hårdgjorda ytor ger stor avrinning av regnvatten som i sin tur för med sig näringsämnen och miljögifter till sjöar och vattendrag. Flödet, och därigenom risken för översvämningar, ökar med stor andel hårdgjorda ytor.⁴

Många av Tyresåns sjöar är övergödda, främst från Trehörningen-Sjödalen och Ormlången och nedströms ut till Östersjön. Belastningsmodeller visar att dagvatten är den största fosforkällan. Övergödningen har minskat under de senaste decennierna och det beror främst på en långvarig återhämtning efter att sjön Trehörningen-Sjödalen avlastades från spillvatten i början av 1970-talet.

Enskilda avlopp kan påverka sjöarna negativt

Utflyttningen till områden med fritidshusbebyggelse fortsätter, vilket kan innebära en ökad belastning av näringsämnen, bakterier och miljöskadliga ämnen om de enskilda avloppen inte har en god funktion. När de kommunala vatten- och avloppsnäten byggs ut bör stor omsorg läggas på att ta hand om ökade utsläpp från dagvatten och att förhindra bräddningar från spillvattennätet.

Fysisk påverkan på vattendrag och sjöar

Tyresåns forsar och fall har använts för kraftproduktion till kvarnar och industrier sedan 1400-talet. De fördämningar som finns kvar påverkar olika djurgruppers möjlighet att röra sig genom sjösystemet. Exempel på nyare hinder är dåligt lagda vägtrummor som kan försvåra för fisk, däggdjur och vattenknutna insekter att passera.

Från mitten av 1800-talet och hundra år framåt sänktes en stor del av Tyresåns sjöar med syftet att utöka jordbruksmarken, att få ny mark för bebyggelse och förebygga översvämningar. Även många våtmarker försvann när stora områden dikades ut. En stor andel av vattendragen rätades, rensades och fördjupades i samma syfte.

Under 1900-talet har dessutom betydande reduceringar gjorts av Ormlångens, Magelungens och Flatens tillrinningsområden genom omledning av dagvatten till Mälaren och Saltsjön. Effekterna har blivit sjöar som växer igen snabbare och sämre rening av näringsrikt vatten när våtmarksarealen minskar.

Uddby kraftverk i Tyresåns utlopp uppfördes år 1898.

Klimatförändringar innebär ökad risk för översvämningar

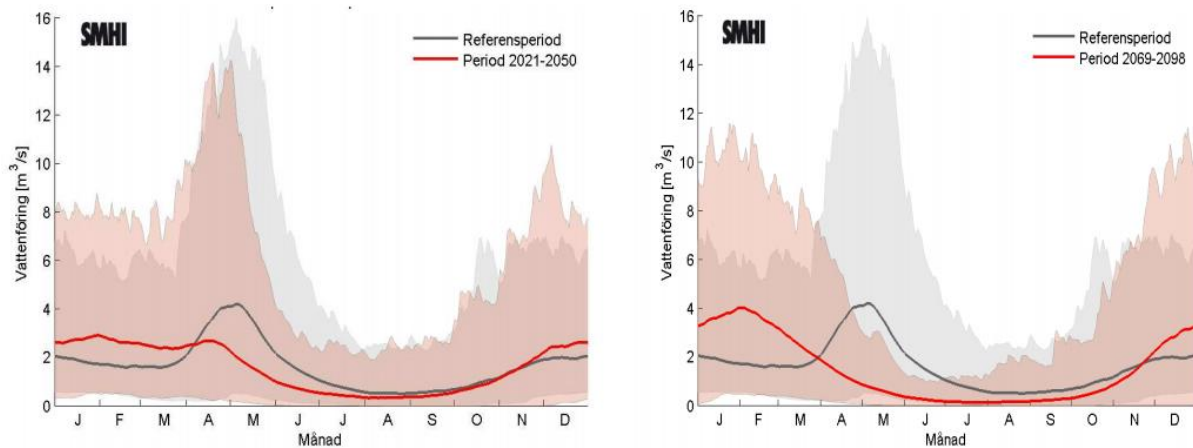
I Tyresån finns risk för översvämning både från de naturliga vattnen och från dagvattensystemet vid intensiva regn. Delar av Tyresån har redan idag stora problem med översvämningar från dagvattensystemet vid intensiva regn, bland annat bebyggelse runt Fullerstaån i Huddinge.

Klimatförändringarna kommer att innebära mer nederbörd och mer intensiva och långvariga regn. Scenarierna visar en gradvis ökning av årsmedelnederbörden med cirka 10-30 procent under resten av seklet. Den största ökningen förväntas under vinterhalvåret. Samtidigt kommer minskad nederbörd under vår och sommar innebära ett torrare landskap (se diagram på nästa sida).

⁴ P90 Dimensionering av avloppssystem, Svenskt vatten.

Extremregnen kommer att öka. Det är rimligt att räkna med att den extrema dygnsnederbörden, med en återkomsttid av 100 år, ökar med cirka 20 procent till år 2100.

Medianflödet i Tyresåns avrinningsområde beräknas minska med cirka 20 procent till slutet av seklet, se diagrammet på nästa sida. Tyresån är ett av de 18 avrinningsområden som pekats ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som riskområde för översvämningar.⁵

Sommarhalvåret blir torrare och vintrarna blötare. Det vänstra diagrammet visar förväntade säsongsvariationer i total tillrinning till Tyresån åren 2021-2050 jämfört med referensperioden 1963-1992. Det högra diagrammet visar säsongsvariationer åren 2069-2098 jämfört med samma referensperiod.⁶

Nya miljögifter sprids via konsumtion

Många av de tidigare organiska miljögifterna, som PCB och DDT, har framgångsrikt fasats ut och minskat i kretsloppet. Däremot uppmärksammas nu många nya ämnen. I Tyresån har polybromerade difenyletrar (PBDE) hittats i halter över gränsvärdena vid provtagning i Orlången, Magelungen, Drevviken och Tyresåns utlopp. PBDE används som flamskyddsmedel och finns i bland annat elektronik och möbler. Ämnena kan också komma från brandövningsplatser där man tidigare har använt släckningsskum med PBDE. Tributyltenn (TBT), som är känt som beståndsdel i båtbottnfärger, finns i halter över gränsvärdet i Drevviken. Det är oklart vad källan till TBT är i Drevviken.

Försurningen är inte längre ett problem

Flera av de mer höglänta skogssjöarna har tidigare varit försurade men tack vare främst minskat nedfall av svavel har situationen förbättrats. Tre sjöar, Trehörningen-Hanveden, Ådran och Gömmaren, har tidigare kalkats. Sist att kalkas i Tyresån var Trehörningen, där verksamheten upphörde år 2008.

⁵ Översvämningskartering utmed Tyresån, SMHI 2013

⁶ Diagrammen bygger på 16 respektive 12 sammanfattningar av klimatsimuleringar. De grå fälten visar variationen mellan 75:e percentilen av alla scenariers maxvärde och 25:e percentilen av alla scenariers minvärde under referensperioden. De ljusröda fälten visar motsvarande för de framtida tidsperioderna. Hämtat från Regional klimatsammanställning – Stockholms län, SMHI 2010.

Vattenförekomster och övriga prioriterade sjöar

Orlången

Orlången ligger mitt i Huddinge kommun, i hjärtat av Orlångens naturreservat. Det är en välbesökt sjö som erbjuder många aktiviteter som bad, fiske och båtturer. Vintertid plogas isen för långfärdsåkridskor och längdskidor.

Orlången är vattenförekomst enligt Vattenförvaltningen och den näst största sjön i Tyresåns sjösystem. Belastningen till Orlången kommer huvudsakligen från Glömsta-Vistaberg och Flemingsberg, Gladökvärn och Vidja fritidshusområden och Gladö och Sofielunds industriområden.

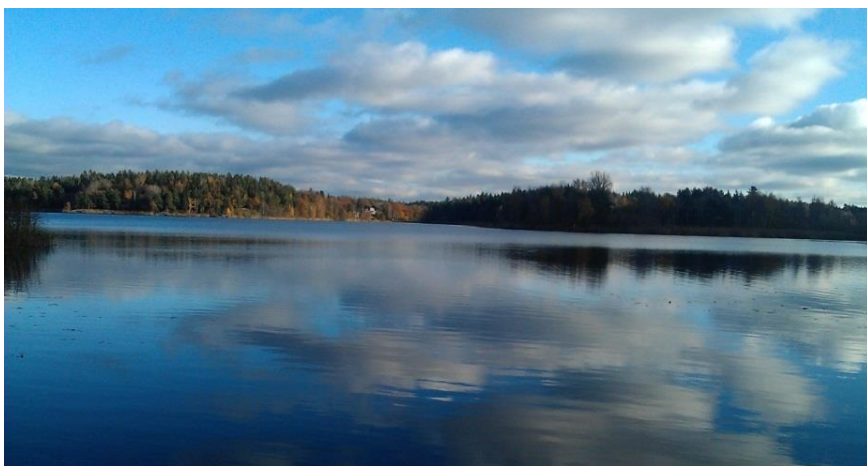
Flemingsbergsvikens våtmarksanläggning nordväst om Orlången.

Under åren 1938-1976 gick lakvatten från Sofielundstippen i Huddinge ut i Orlången och det är troligen en grundorsak till sjöns höga näringshalter. Även senare har det förekommit läckage av lakvatten. Dagvatten från Flemingsberg och Glömsta-Vistaberg renas sedan år 1995 i Flemingsbergsvikens våtmarksanläggning.

Trehörningen-Sjödalen

Trehörningen ligger intill Huddinges tätortskärna. Avrinningsområdet sträcker sig ända upp runt sjön Gömmaren. Här finns gott om promenadstigar, picknickställen och många arter att meta efter. Sedan några år tillbaka bor bävern i Trehörningen.

Trehörningen är den mest övergödda sjön i Tyresåns sjösystem. Sjön tog emot dåligt renat spillvatten från Huddinge tätort under åren 1948-1972. En av de viktigaste åtgärderna för Trehörningen och hela systemet var avledningen av detta spillvatten till Henriksdalsverket och den efterföljande muddringen av sjön. I dag är det tillförseln av näringsämnen via dagvattnet som måste minskas. Större delen av tillrinningsområdet består av bebyggelse, bland annat av Huddinge centrum.

Trehörningen.

Magelungen

Vid Magelungen finns flera badplatser. Här finns gott om fisk och kräftor. Magelungen erbjuder både båttur och skridskotur. Vintertid plogas skridskobanor på sjön. Magelungen är en vattenförekomst enligt Vattenförvaltningen. Den delas av Stockholm och Huddinge kommuner.

Fagersjöviken med utsikt mot Farsta.

Den sydöstra delen av sjön är djup med det största djupet nära 14 meter. Magelungens nordvästra vik, Fagersjöviken, är grund med ett maxdjup på cirka två meter och kraftigt igenväxt. Orsaken ligger bland annat i 1800-talets sjösänkingsföretag, minskad variation i vattenstånd under året och att vattnet blivit klarare när näringshalten minskat.

Sjön har visat en positiv trend sedan länge, men näringshalterna är fortfarande höga och minskningstakten har stabiliserats. Förutom åtgärderna i Trehörningen-Sjödalen, som har haft positiv effekt i hela systemet nedströms har viktiga åtgärder varit att ansluta avlopp i fritidshusområden till det kommunala nätet och att rena dagvatten.

Drevviken

Drevviken delas av fyra kommuner. Här finns många badplatser runt hela sjön och sjön nyttjas flitigt för fritidsfiske. Kanotleden från Drevviken till Kalvfjärden i Östersjön är en populär sträcka att utforska med kanot. Under vintern är långfärdsskridskoåkning, skidåkning, isfiske och promenader väldigt uppskattade friluftaktiviteter på sjöns is.

Båtbrygga i Drevviken nära Hökarängens gård.

Drevviken är en vattenförekomst enligt Vattenförvaltningen. Den är Tyresås största sjö och består av en nordlig och en sydlig bassäng som förbinds av Trångsundet. Det största tillflödet till den norra bassängen kommer via Forsån från Magelungen som mynnar i Drevviken väster om Stortorp. Den södra bassängen får den största delen av sitt vatten från Lissmaån. Utflödet går via Gudö å via sjöar i Tyresö till Kalvfjärden och Östersjön.

Drevviken får stora fosformängder från bebyggelsen runt sjön, från Nynäsvägen och från uppströms liggande sjöar. Sjön hade i likhet med Magelungen mycket höga näringshalter i början av 1970-talet och även här har utvecklingen varit positiv. Sjön har dock långt till sitt naturliga tillstånd. Viktiga åtgärder har varit att ansluta enskilda avlopp till det kommunala nätet och att rena dagvatten från större trafikleder och tätortsmark.

Långsjön

Långsjön är relativt grund, endast sex till sju meter på djupaste platsen. Stränderna är branta och består av hållmarker, och det finns endast mindre bestånd av vass. Bävern huserar i sjön och har en hydda i sjöns östra del.

Långsjön har liksom Trehörningen-Sjödalen varit recipient för spillvatten från ett lokalt reningsverk. Sjön har den tredje största fosforhalten i systemet men möjligen syns en minskning av halterna under senare år. Trenden är dock inte tydlig. Hittills har bland annat en anläggning byggts för att undvika bräddning (utpumpning av orenat vatten vid höga flöden) från en pumpstation nära sjön. Enskilda avlopp i området har anslutits till kommunalt vatten och avlopp.

Utsikt över Långsjön från västra änden.

Kvarnsjön-Lissma

Vid Kvarnsjön i Lissma finns en av Huddinges artrikaste trollsländemiljöer. På hösten lägger sig isen tidigt på sjön och många stockholmare har årets skridskopremiär här. Kvarnsjön erbjuder promenader, sportfiske, bad från klippor, svamplockning eller en stilla picknick.

Kvarnsjön är föreslagen att bli vattenförekomst den 22 december 2015 tack vare att sjön ligger i ett Natura 2000-område, ett av de områden som EU har pekat ut som skyddsvärda. Kvarnsjön är en grund och näringsfattig skogssjö omgiven av främst mager tallhällmark och myrmark. Vattnet är naturligt starkt brunfärgat av humuspartiklar, varför denna typ av sjö även kallas för brunvattensjö. Vattendraget mellan Kvarnsjön och Lissmasjön är delvis lagt i kulvert och sjöns utlopp har ett dämme.

Kvarnsjön-Lissma omges av myrmarker.

Övre Rudan

Även Övre Rudan föreslås till vattenförekomst, baserat på att badplatsen på Rudans friluftsområde är en EU-badplats. Friluftsområdet är sedan år 2010 skyddat som naturreservat. Sörmlandsleden går förbi och det finns motionsspår och raststuga. På vintern plogas en bana på Övre Rudan. Vattnet i Rudansjöarna har låga fosforhalter. Både sjöns inlopp och utlopp har vandringshinder för fisk.

Övre Rudan ligger vid Handens pendeltågsstation.

Bylsjön

Bylsjön är en näringsfattig brunvattensjö opåverkad av övergödning. Den är den enda sjön i Tyresåns sjösystem som ligger inom Tyresta nationalpark. Bylsjön ligger i ett Natura 2000-område och föreslås också till vattenförekomst. Det är populärt att rasta vid Bylsjön om man går in i nationalparken från Tyresta by. På Sörmlandsleden kan man ta sig från sjön till Alby friluftsgård eller Rudans friluftsområde. Sjöns utloppsbäck, Bylsjöbäcken, har flera vandringshinder för fisk i form av både bäverdammar och artificiella hinder.

Bylsjön är ett omtyckt rastställe.

Kalvfjärden och Ällmorafjärden

Tyresån mynnar i Östersjön i Kalvfjärden som anknyter till Ällmorafjärden. Follbrinksströmmen mynnar i det inre av Kalvfjärden, där Tyresö slott och Notholmen ligger. Uddby kraftverk släpper ut vattnet i den del av Kalvfjärden som kallas Storängsfladen. Båda fjärdarna är djupa men har också stora grundområden viktiga för fiskreproduktionen. Det finns två större marinor inne i Storängsfladen och även många mindre bryggor längs stora delar av ständerna.

Kalvfjärden får en stor belastning från Tyresåns avrinningsområde men påverkan beräknas vara stor även från fjärdens direkta tillrinningsområde. Det finns flera stugområden med enskilda avlopp som gradvis ansluts till det kommunala ledningsnätet. Vattenutbytet med Saltsjöns friskare vatten är dåligt på grund av en trösklad öppning och ett instängt läge. Fjärdarna har förhöjda näringsvärden och dåliga syreförhållanden. Båda fjärdarna är vattenförekomster.

Kalvfjärden vid ön Notholmen.

3. Tyresåns vattenvårdsförbund

År 1993 togs första initiativet till ett vattenvårdssamarbete inom Tyresåns avrinningsområde. Tre år senare utmynnade samarbetet i rapporten "Tyresån - mål och åtgärder" och underlagsmaterialet "Tyresån – från Paradiset till Slottet". Merparten av de tidigt föreslagna åtgärderna har blivit utförda.

År 2008 bildades Tyresåns vattenvårdsförbund som fortsätter det tidigare samarbetet inom sjösystemet. Förbundets medlemmar är de sex kommunerna som ingår i Tyresån: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Stockholm/Stockholm Vatten och Tyresö.

Arbetet leds av en styrelse med förtroendevalda från kommunerna och utförs av en arbetsgrupp med tjänstemän från kommunerna och en projektledare. Arbetet bedrivs i tre huvudområden: undersökningar av vattenmiljön, åtgärdsförslag och information.

- Förbundet finansierar miljöövervakning, bland annat årlig vattenkemisk provtagning i sjöar och många undersökningar av biologiska parametrar i sjöar och vattendrag.
- Åtgärdsarbetet underlättas genom att åtgärdsprogram tas fram och genom att förbundet söker medel för åtgärder.
- Förbundet sprider kunskap om vattenvård i Tyresån till allmänhet och föreningar och bidrar till kommunikationen mellan medlemskommunerna genom att ordna seminarier och exkursioner.

Förbundets styrelse och arbetsgrupp besöker dagvattenreningsanläggningar i gatumiljö i Tyresö kommun.

4. Mål för förbundets arbete

Riktlinjer för vattenvårdsarbetet och andra aktiviteter i Tyresån

Tyresåns vatten och människors tillgång till dem påverkas på många sätt. Det har betydelse hur marken planeras och används, hur enskilda människor agerar i sin vardag och vilka åtgärder som görs för att förbättra vattenkvalitet, naturvärden och friluftsvärden.

Följande riktlinjer är antagna av förbundet och bör gälla vid alla planer, aktiviteter och åtgärder som påverkar Tyresåns sjösystem:

- Tyresåns höga naturvärden ska bevaras och utvecklas även med en ökande befolkning och verksamhet inom avrinningsområdet.
- Åtgärder ska bidra till att uppnå god ekologisk och kemisk status för alla vatten.
- Vid planering av åtgärder ska hänsyn tas till Tyresåns påverkan på Kalvfjärden och Östersjön
- Hushållningen med marktillgångarna och recipientkapaciteten inom Tyresåns avrinningsområde ska präglas av långsiktighet.
- Allmänhetens tillgång till stränder och vattenytor ska hållas hög.
- Bad och annat friluftsliv ska kunna bedrivas i ett friskt och tjänligt vatten i alla sjöar som är lämpade för bad.
- Sportfisket ska utvecklas i nära samklang med naturintressena och en mångsidig användning av vattendraget för rekreation.

Badplats i Fagersjöviken, Magelungen.

”Tyresåns höga naturvärden ska bevaras och utvecklas även med en ökande befolkning och verksamhet inom avrinningsområdet”

Mål

Tyresåns vattenvårdsförbund antog år 2014 tio vattenvårdsmål. De följs upp årligen, dels med indikatorer, dels med beskrivningar av de åtgärder som kommunerna och andra aktörer har utfört för att nå målen. I bilaga 4 finns mer information om indikatorer och åtgärdsredovisningar.

Påverkan/åtgärdsarbete

1. Minskad dagvattenbelastning

Dagvattenutsläpp till sjöar och vattendrag begränsas så att miljökvalitetsnormerna följs.

2. Mindre spillvatten i dagvattenätet

Utsläpp av spillvatten som beror på bräddningar, felkopplingar och läckande ledningar begränsas så att miljökvalitetsnormerna följs.

3. Antalet enskilda avlopp minskar

Påverkan från enskilda avlopp minskar så att miljökvalitetsnormerna följs.

4. Fler naturliga bäckar och åar

Andelen restaurerad vattendragssträcka ökar i syfte att nå miljökvalitetsnormerna.

5. Fria vattenvägar

Förekomst av vandringshinder minskar så att miljökvalitetsnormerna följs.

6. Ökad areal skyddad natur

Arealen skyddad natur ökar med syfte att värna om och utveckla naturen med särskilt fokus på förmågan att ta hand om vattnet i landskapet, livsmiljöerna för den biologiska mångfalden, värden för rekreation, kulturmiljö och friluftsliv.

Tillstånd

7. Ytvatten följer Vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer för ekologisk status

Beslutade miljökvalitetsnormer för ekologisk status nås/bibehålls i ytvatten. Övriga vatten når/bibehåller god ekologisk status⁷

8. Ytvatten följer Vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer för kemisk status

Beslutade miljökvalitetsnormer för kemisk status nås/bibehålls i ytvatten. Övriga vatten når/bibehåller god kemisk status.

9. Grundvatten följer Vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer för kemisk och kvantitativ status

Beslutade miljökvalitetsnormer för kemisk och kvantitativ status nås/bibehålls i grundvatten.

10. Badplatser med god vattenkvalitet

De badplatser där kommunerna provtar badvattenkvaliteten har godkända prov under säsongen.

⁷ Om Hög ekologisk status har nåtts gäller att Hög status ska bibehållas.

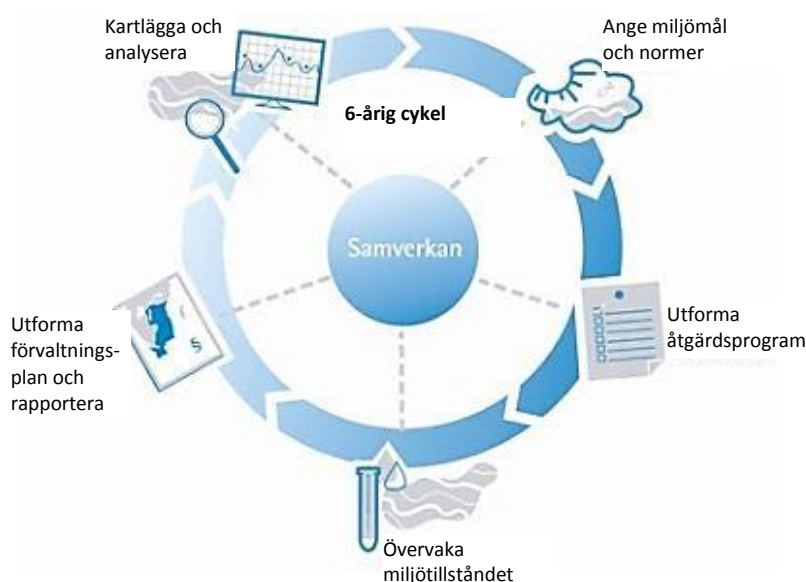
5. Vattenförvaltningen – miljö kvalitetsnormer, beting och åtgärdsbehov

Kort om arbetet med Vattenförvaltningen

Sverige har med EU:s ramdirektiv för vatten förbundit sig att alla vatten ska nå God ekologisk och kemisk status. Direktivet har införts som vattenförvaltningsförordningen i svensk lag. Arbetet sker i sexårscykler och den andra cykeln avslutas den 22 december 2015.

Det övergripande målet för vattenförvaltningen är att uppnå god vattenstatus till år 2015, eller senast till år 2027 om det finns grund för så kallade tidsundantag. God status innebär god ekologisk och kemisk status i alla inlands- och kustvatten. För grundvatten innebär det förutom god kemisk status även god kvantitativ status.⁸

”Vatten är inte vilken vara som helst, utan ett arv som måste skyddas, försvaras och behandlas som ett sådant”
EU:s ramdirektiv för vatten

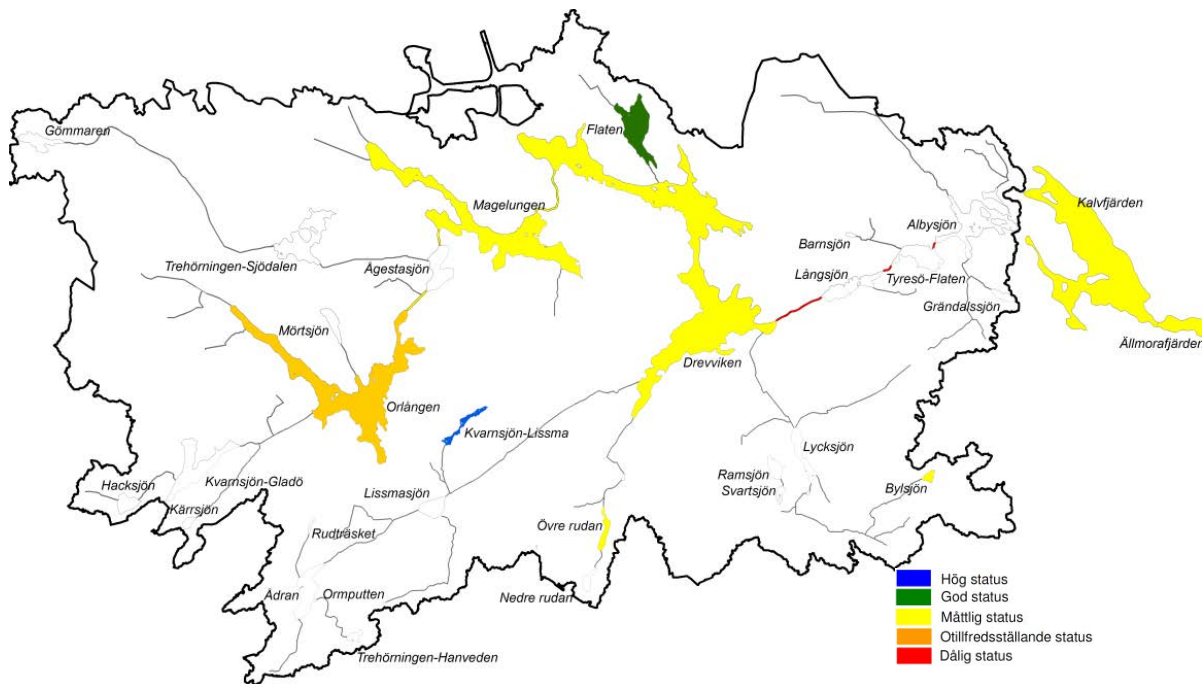

Arbetet med vattenförvaltningen sker i sexårscykler. År 2016 startar den tredje cykeln.

Miljö kvalitetsnormer

De större sjöarna och vattendragen samt alla kustvatten och större grundvattenmagasin kallas vattenförekomster. För dessa har Vattenmyndigheten beslutat om miljö kvalitetsnormer: gränsvärden/mål som ska nås till ett visst år. Grunden är att god ekologisk och kemisk status ska nås i år, 2015, om det inte finns motiv för undantag. I Tyresån har tidsundantag getts på grund av naturliga förhållanden och att det anses tekniskt omöjligt att nå målen i tid. För ekologisk status har kustvattnen fått tidsundantag till år 2027 och sjöarna och vattendragen till 2021. För kemisk status har det satts tidsundantag till 2021 respektive 2027 för särskilda ämnen i tre sjöar och i Tyresåns utlopp. Se bilagorna 2 och 3 för mer detaljer.

⁸ Läs mer om vad som ingår i begreppet god ekologisk och kemisk status på www.vattenmyndigheterna.se.

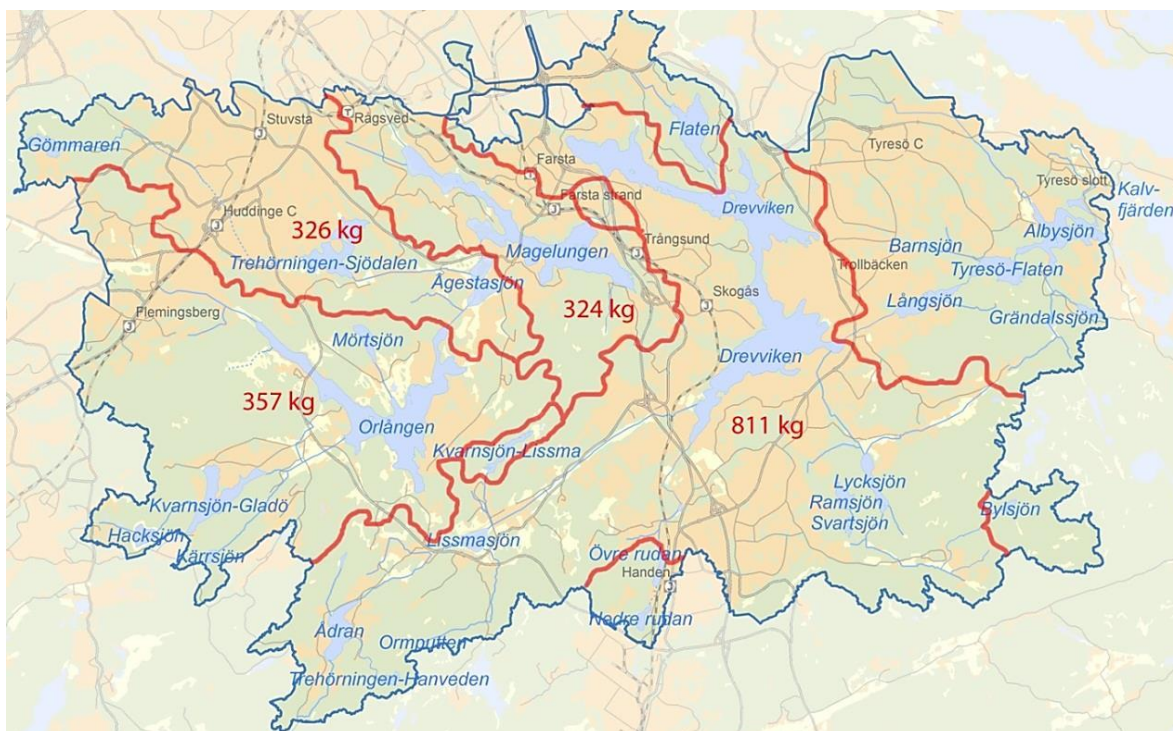
God ekologisk status ska uppnås senast år 2021 för avrinningsområdets sjöar och vattendrag och år 2027 för kustvattnen. Kartan visar aktuell ekologisk status för befintliga och föreslagna vattenförekomster.

Övergödning

Beting för fosfor

Vattenmyndigheten har uppskattat hur mycket fosfor avrinningsområdet behöver avlastas med årligen för att fosforhalterna ska sjunka så att de motsvarar god ekologisk status. Den totala mängden för avrinningsområdet bedöms vara 1800 kg per år. I kartan på nästa sida framgår hur stor del av reduceringsbehovet, betinget, som ligger på varje vattenförekomst.

Eftersom den gräns för avrinningsområdet som Vattenmyndigheten använder överskattar Magelungens tillrinningsområde rejält (SMHI:s gräns kompenserar inte för att dagvatten har avletts åt annat håll) är siffran på Magelungens beting troligen överskattad, men det är oklart hur mycket. Magelungens beting borde ligga under 300 kg fosfor per år. Trehörningen som är en av förbundet prioriterad sjö har inget beting eftersom den inte är vattenförekomst. Norråns tillrinningsområde som innefattar Trehörningen har ett beting på 326 kg per år. Huddinge kommun har i samband med åtgärdsplanering räknat ut ett beting för Trehörningen med nyare indata på 350-650 kg per år, se sidan 26. Samtliga beräkningar av fosforbeting får anses som schablonartade och som ungefärliga mål att nå i åtgärdsarbetet.

Vattenmyndighetens uträkning av hur mycket fosfor som behöver avlastas varje vattenförekomst varje år, det så kallade betinget. Observera att siffran för Magelungen är räknat på SMHI:s större tillrinningsområde för sjön och inte det som kartan anger.

Åtgärdsbehov inom övergödning enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Vattenmyndigheten har också listat de av åtgärder som kan användas för att klara betinget för fosfor och uppskattat hur stora positiva effekter åtgärderna kan ge. De åtgärder som har störst effekt bedöms vara dagvattendammar och att ansluta enskilda avlopp till kommunalt nät. Efter det kommer olika typer av våtmarker, strukturkalkning och anpassade skydds zoner på åkermark.

Våtmarksåtgärderna är oftast mer kostnadseffektiva enligt beräkningar, men de stora mängderna fosfor åtgärdas inte i odlingslandskapet utan i tätorterna och i omvandlingsområden med enskilda avlopp.⁹ Uträkningarna är gjorda efter schabloner och på data med låg upplösning. För att gå vidare med åtgärder krävs ett mer detaljerat underlag.

⁹ Mer information finns i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Tyresån och Kalvfjärden som beslutas den 22 december 2015. Läs mer på www.vattenmyndigheterna.se

6. Våra prioriteringar i åtgärdsarbetet

Enligt målen i kapitel 3 behöver åtgärder genomföras i syfte att framförallt minska övergödning och påverkan från miljögifter, återställa vattendrag och andra vatten till mer naturliga förhållanden, åtgärda vandringshinder och underlätta för det rörliga friluftslivet. Förutom detta är även arbetet för att förhindra risker med översvämningar ett prioriterat område.

Prioriteringarna för Tyresån som helhet kan se annorlunda ut än den enskilda kommunens fokusområden. I Vattenmyndighetens åtgärdsprogram inkluderas enbart vattenförekomster¹⁰, medan vi här inkluderar alla vatten med åtgärdsbehov.

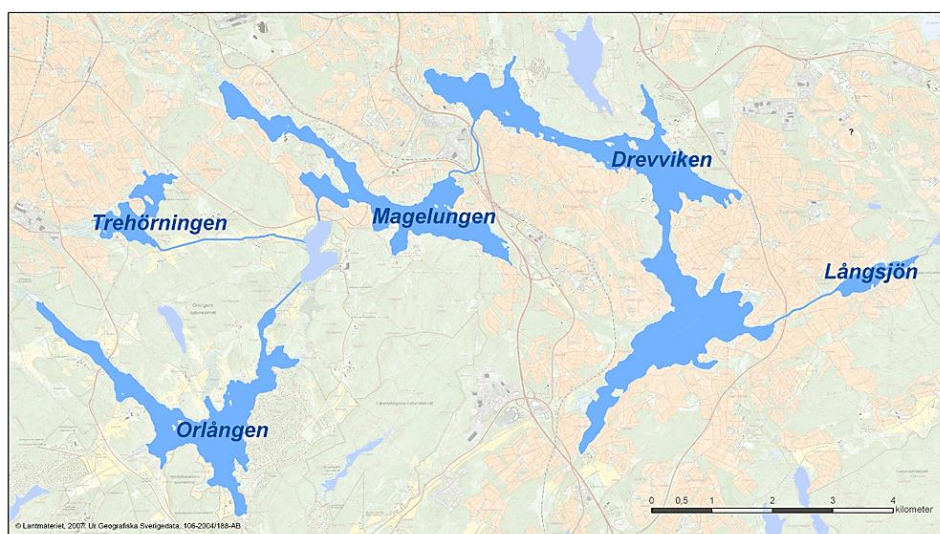
I detta kapitel presenteras vår bild av hur åtgärdsarbetet bör prioriteras. Utförliga åtgärdsförslag för sjöar och vattendrag finns i kapitlen 7 och 8.

Minska övergödningen

Fem sjöar prioriteras för åtgärder mot övergödning

Trehörningen, Orlången, Magelungen, Drevviken och Långsjön är de sjöar som är mest påverkade av övergödning och de påverkar i sin tur nedströms liggande sjöar. Vid Trehörningen och Långsjön har det tidigare legat lokala avloppsreningsverk som gjort att sjöarna tagit emot dåligt renat spillvatten. Orlången, Magelungen och Drevviken är vattenförekomster. Orlången och Trehörningen har de högsta halterna av näringsämnen i avrinningsområdet och påverkar därmed även alla nedströms liggande sjöar.

Dagvatten är den största källan till övergödning i främst Trehörningen, Magelungen och Drevviken. Det behövs dagvattenåtgärder i såväl stor som liten skala inom de tätortsområden som avvattnar till sjön i syfte att minska belastningen. Arbetet för att åtgärda utsläpp från enskilda avlopp behöver fortsätta. I stugområdena runt Orlången och söder om Drevviken pågår utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp. Vissa av sjöarna kan hjälpas av åtgärder direkt i sjön, som att fastlägga fosfor i sedimenten för att förhindra att näringsämnen blir tillgängliga för planktonproduktion i vattenmassan.

De prioriterade sjöarna för åtgärder mot övergödning

¹⁰ Information om status och miljö kvalitetsnormer för Tyresåns vattenförekomster finns i bilagorna 2 och 3.

Åtgärder i ledningsnätet behöver prioriteras

Det är viktigt att hitta och åtgärda felkopplingar mellan spill- och dagvattennätet, läckande ledningar och bräddningar i pumpstationer och ledningsnät. Det handlar dels om ett behov av ökat underhållsarbete och dels om engångsinsatser för att exempelvis kartlägga var felkopplingar finns innan åtgärder kan göras. Principbeslut kan behöva tas om vilka recipienter som bör skyddas från bräddningar från pumpstationer. Egentillsynen hos VA-ansvariga behöver intensifieras för att minska risken för framtida felkopplingar.

Fler enskilda avlopp behöver åtgärdas

Trots att arbetet med att ansluta enskilda avlopp har pågått i många år kvarstår det en hel del områden. Målsättningen är att så många fastigheter som möjligt ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Det är viktigt att påverkan från dagvatten och bräddningar från spillvatten inte ökar när avlopps nätet byggs ut.

Bebyggelsen runt Ådran och Gömmaren i Huddinge¹¹ och på Brevikshalvön i Tyresö¹² finns ännu inte med i utbyggnadsplaner för kommunalt VA. I Lyckeby, Österäng och Källtorp i Haninge och i Gunhildsvik i Huddinge ligger planer på kommunal anslutning långt fram i tiden¹³. I dessa områden behöver tillsynsmyndigheten arbeta för hög skyddsnivå på avloppen, vilket kan innebära sluten tank för WC-avloppet, vissa typer av minireningsverk eller slamavskiljare med markbädd och fosforfällning. Bästa möjliga lösningar behöver användas för att rena bad-, disk- och tvättvatten, särskilt i strandnära områden med dålig infiltration.

Runt Kvarnsjön-Gladö pågår anslutning av fastigheter till kommunalt vatten och avlopp.

Dagvattenfrågor behöver uppmärksammas tidigt i planeringen

I kommunernas fysiska planering behöver möjligheten att fördröja och rena dagvatten utredas tidigt när man planerar ny bebyggelse. Dagvattenfrågorna behöver bli lika självklara i planprocessen som anläggande av cykelvägar, parker och kollektivtrafik. Anvisningarna i kommunernas dagvattenstrategier behöver användas i praktiken. Det krävs också ett helhetsgrepp över större områden som påverkar samma sjö, både av hänsyn till vattenkvalitet och till risk för översvämningar. I vissa fall krävs ökat samarbete mellan kommunerna.

¹¹ VA-utbyggnadsplan för Huddinge kommun år 2004

¹² Thomas Lagerwall, Tyresö kommun.

¹³ VA-plan för Haninge kommun, remissversion 2015, Åtgärdsplan för Trehörningen, Huddinge kommun 2015.

Teknikutvecklingen går snabbt när det gäller rening och fördröjning av dagvatten på kvartersmark och i gatumiljö. Dessa möjligheter behöver utnyttjas i alla områden med risk för översvämningar eller där dagvattnet kan riskera att påverka sjöar och vattendrag negativt.

På motsvarande sätt som kompensation av grönytor praktiseras i detaljplanearbetet bör kommunerna överväga att införa blåkompensation. Det innebär att en förlust eller försämring av en typ av vattenmiljö kompenseras med en restaurering av en liknande miljö.

Näringsfattiga sjöar behöver följas upp

Samtidigt som de övergödda sjöarna prioriteras i åtgärdsarbetet behöver de relativt opåverkade sjöarna med höga naturvärden fortsätta övervakas. Den årliga vattenkemiska provtagningen används för att påvisa eventuell förändring och åtgärder vidtas om någon sjö visar tecken på långvarig försämring. I områden där det finns bebyggelse med enskilda avlopp runt sjöarna behöver antingen kommunalt vatten och avlopp anslutas eller tillsynen prioriteras för att minska utsläppen.

Minska påverkan från miljögifter

De åtgärder som görs för att minska belastningen av näringsämnen från tillrinnande dagvatten kommer även att minska belastningen av tungmetaller och organiska miljögifter. Förutom dagvattenåtgärder är det förebyggande arbetet genom tillsyn och rådgivning mycket viktigt. Verksamheter som hanterar och släpper ut miljöfarliga ämnen behöver behäftas med tillräckliga krav på rening och stöd i hantering av produkter och ämnen. Genom informationsinsatser kan den dagliga användningen av produkter som innehåller farliga ämnen minska eller upphöra. Kampanjer för att motivera befolkningen att tvätta bilen på biltvätt istället för på uppfarten kan minska påverkan på dagvattnet.

Tvättas bilen i en anläggning där vattnet renas slipper sjöarna belastas med bland annat oljerester och tungmetaller.

Anpassning till ett förändrat klimat

Översvämningensrisken påverkas dels av andelen hårdgjord yta och dels av förändringar i klimatet. Klimatförändringarna förväntas innebära ökad nederbörd och mer intensiva och långvariga regn. Det är viktigt att planera för robust dagvattenhantering med framtida prognoser i åtanke. Fördröjning på kvartersmark och i gatumiljö är viktigt både för att minska översvämningensrisk och förbättra vattenkvaliteten i sjöarna.

Följ den regionala handlingsplanen för klimatanpassning

Länsstyrelsen har tillsammans med ett antal regionala aktörer tagit fram en handlingsplan med åtgärder för att förebygga effekter av ett förändrat klimat¹⁴.

Åtgärder som rör kommunernas fysiska planering:

- För in dagvatten- och avloppsfrågor tidigt i den översiktliga planeringen och säkerställ att frågan följer genom hela planeringsprocessen. Ta hänsyn till översvämningsrisker på lång sikt.
- Kommunala vatten- och avloppsplaner ska beakta ett förändrat klimat.

Åtgärder för ett bättre planeringsunderlag:

- Ta fram översiktliga lågpunkts-/skyfallskartor och använd dessa för att identifiera områden där risk för översvämningsrisker orsakade av skyfall föreligger.
- Genomför en detaljerad översvämningskartering med beaktande av ett framtida klimat, såväl i nybyggnadsområden som i befintlig bebyggelse, där det i dag finns risk för översvämningsrisker.

Förebyggande fysiska åtgärder:

- Arbeta för att långsiktigt öka landskapets vattenhållande förmåga för att minska översvämningsrisker.
- Planera, förvalta och tillgängliggör grönstrukturen för att främja hälsa och minska negativa hälsoeffekter av klimatförändringar.

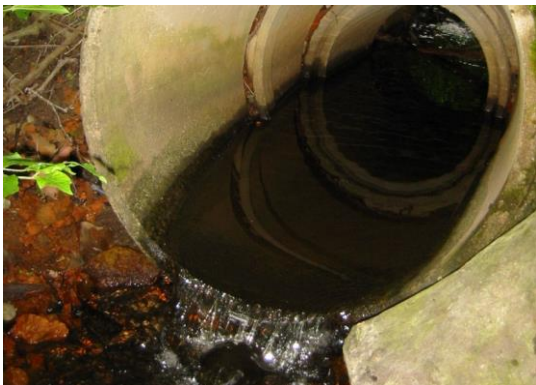
Ta vara på kunskap från Riskhanteringsplanen

Länsstyrelsen lämnade under våren 2015 en riskhanteringsplan för översvämningsrisker på remiss till kommunerna. Planen baseras på karteringen av översvämningsrisk från sjöar och vattendrag som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har tagit fram¹⁵. I planen pekas objekt ut med risk för översvämningsrisker. Åtgärdsförslagen är på en övergripande nivå, men kommunerna kan dra nytta av att exempelvis vägsträckor och samhällsviktiga byggnader inom kommunen pekats ut.

Återskapa naturliga vatten

Öppna upp vattenvägar för djur och växter

Fria vandringsvägar för fisk och andra vattenlevande eller vattenberoende djur ska prioriteras högt. Det mest angelägna vandringshindret att åtgärda är Tyresåns utlopp i Kalvfjärden och Östersjön, det vill säga vid Follbrinksströmmen eller Uddby kraftverk. Idag är det omöjligt för fisk att vandra från Kalvfjärden och vidare upp i sjösystemet. En annan viktig åtgärd är att återskapa lekmiljöer för fisk i de vattendrag och sjöar som är lämpliga.

Ett exempel på en för högt monterad trumma där fisk har svårt att ta sig upp.

¹⁴ Regional handlingsplan för klimatanpassning för Stockholms län, Länsstyrelsen 2014.

¹⁵ Översvämningskartering utmed Tyresån, SMHI 2013.

Även om en åtgärd vid utloppet är högt prioriterad kan många mindre kostsamma åtgärder göras förhållandevis enkelt. Mindre åtgärder som att dämna upp vid en felaktigt lagd vägtrumma eller ta bort en tröskel kan tillgängliggöra stora delar av ett vattendrag. Tyresåns vattenvårdsförbund har listat drygt tjugo vandringshinder som kommunerna och Trafikverket bör åtgärda under åtgärdsperioden.

Återställ vattendrag och andra vatten till ett naturligt tillstånd

En kartering av vattendragen mellan sjöarna i Tyresåns vattensystem har bekräftat att de rinnande vattendragen är kraftigt påverkade av mänskliga aktiviteter.¹⁶ Endast några sträckor anses opåverkade och kräver inga åtgärder medan huvuddelen av vattendragen behöver åtgärder för att återställa eller efterlikna så naturliga förhållanden som möjligt.

I många områden kan biotopåterställning genom exempelvis plantering av träd och buskar längs strandmiljöerna effektivt bidra till ökad beskuggning och minskad igenväxning. I vissa vattendrag behöver man arbeta med återställning av bottenmiljöerna genom att exempelvis lägga i sten, grus och ved. Det skapar större variation och bromsar vattenflödet så att vandrande djur lättare kan ta sig fram. I andra fall behöver åfårans lopp återställas så att vattendragen återfår sitt naturligt slingrande utseende – det som kallas återmeandring. Det man vinner är att vattnet rinner långsammare genom vattendraget, vilket medför både minskad översvämningsrisk och att vatten hålls kvar i landskapet. Dessutom minskar läckaget av näringsämnen och mångfalden av livsmiljöer i det rinnande vattnet ökar.

I Lövstaån i Huddinge kommun har åfåran återställts till ett slingrande lopp.

Bevara och återskapa våtmarker

Utdikningar och sjösänkningar har genom åren minskat andelen våtmark i sjösystemet. Våtmarker är mycket viktiga för att balansera vattenflödet inom systemet och fungerar som naturliga reningsverk då näringsämnen binds i vegetationen i våtmarken. Att återskapa våtmarksområden får därför positiva effekter för lokalklimat, vattenrening och biologisk mångfald och minskar även effekten av översvämningar. Vid exploatering av naturmark bör naturliga lågpunkter undvikas och våtmarker bevaras dels då de är viktiga för vattenbalansen i avrinningsområdet men även för att de är olämpliga för exploatering.

¹⁶ Tyresån 2012 – Biotopkartering av vattendrag och förslag på åtgärder, Huskvarna ekologi.

Underlätta för det rörliga friluftslivet

Tyresån som kanotled

Det är populärt att paddla från Drevviken via Tyresö-sjöarna och ut i Kalvfjärden, antingen via Follbrinksströmmen eller Uddby. Kommunerna bör ha ansvaret för att hålla leden paddelbar, vilket bland annat innebär att hålla en vegetationsfri kanal i Gudövik. Det bör också finnas möjligheter att sjösätta och ta upp kanoter. Det är önskvärt att utöka paddelleden exempelvis till Magelungen.

Badbara badplatser

Att det växer mycket i sjöarna är ett resultat av att vattnet blivit klarare när näringshalten minskat i sjöarna, samtidigt som det finns mycket näring kvar i sjösedimenten. Vissa år växer det extra kraftigt i främst grundare vikar i många sjöar. Det är omöjligt och inte heller önskvärt att hålla undan undervattensväxter i alla vikar, men på de kommunala badplatserna bör ansvarig kommun se till att det går att bada utan att trassla in sig i växter.

Kommunerna bör undersöka hur undervattensvegetationen ser ut, och klippning med upptag av växtmaterialet bör ske vid behov vid badplatserna. Om det finns ett intresse i kommunerna kan förbundet ta fram en gemensam skötselplan för klippning av undervattensväxter på badplatserna kring exempelvis Drevviken.

Gör stränder tillgängliga

Det är angeläget att öppna upp bebyggda stränder vid sjöar och vattendrag för allmänheten och komplettera befintliga strandpromenader där det är möjligt. På vissa ställen kan det vara aktuellt att bygga gång- och cykelbroar över vatten för att öka tillgängligheten och ge naturupplevelser. Sjöförlagda så kallade skärmbassänger med bryggor ger ofta sådana möjligheter. Vid alla åtgärder är det viktigt att beakta tillgängligheten för barnvagnar och för personer med funktionsnedsättning.

Strandpromenad längs Drevvikens strand.

7. Åtgärder som direkt bidrar till att nå God vattenstatus

I detta kapitel redovisas åtgärder som direkt bidrar till förbättrad ekologisk och kemisk status. Effekten av de föreslagna åtgärderna mot övergödning har jämförts med de beting som räknats fram för vattenförekomsterna. För området miljögifter finns ingen liknande bedömning av om de föreslagna åtgärderna räcker för att nå betinget, främst på grund av att kunskapen ännu är för dålig om vilka åtgärder som krävs. Beträffande vandringshinder har förbundet gjort en bedömning av vilka hinder som är högst prioriterade att åtgärda i avrinningsområdet.

Åtgärder för minskad övergödning

De största källorna till övergödningen är dagvatten och enskilda avlopp. Dagvattenutsläpp behöver fördröjas och renas och åtgärder görs för att minska läckage och bräddningar från avlopps nätet. Enskilda avlopp behöver anslutas till kommunalt nät eller i andra hand hålla hög skyddsnivå. Många av åtgärderna kan också bidra till att nå god kemisk status och att minska översvämningsrisker.

Här beskrivs sjöarna med störst åtgärdsbehov. Där det varit möjligt har åtgärdernas effekt uppskattats och jämförts med betingen för fosfor uträknade av Vattenmyndigheten och Huddinge kommun. Åtgärdsförslagen har delats upp i planerade och föreslagna. Ett streck (-) i kolumnerna tidpunkt, kostnad eller fosforreduktion innebär att det inte finns uppgifter om dessa. Uppgifterna både om beting och åtgärdernas effekt bygger på schabloner och är därför inte exakta.

Trehörningen-Sjödalen

I Vattenmyndighetens förslag till åtgärdsprogram har Trehörningen inget eget beting eftersom den inte är en vattenförekomst. Norrån, dit Trehörningen rinner, har ett beting på 326 kg fosfor. Huddinge kommun har med utgångspunkt från fosforhalten räknat ut att Trehörningen behöver avlastas med cirka 350-650 kg fosfor per år.

Åtgärdsförslagen är hämtade från Huddinge kommuns åtgärdsplan för Trehörningen 2015-2021, antagen den 11 maj 2015.¹⁷ Planerade och föreslagna åtgärder beräknas tillsammans kunna reducera cirka 350 kg fosfor per år, alltså i det lägre spannet på det uträknade betinget.

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Åtgärder runt Trehörningen: Översilningsyta med för- och eftersteg, fler skärmar och växtbäddar till skärmbassängen och renovering av Solfagrädiket	2016	Stockholm Vatten/ Huddinge kommun	8 400 000	200
Reningsåtgärd i Balingsholmsdalgången	2016	Huddinge kommun	2 800 000	12
Åtgärder för förbättrad rening i Kyrkdammen	2017	Stockholm Vatten/oklart ¹⁸	4 500 000	60
Mindre dagvattenlösningar i Solfagrädikets tillrinningsområde	2017	Huddinge kommun	3 200 000	31

¹⁷ Åtgärdsplan för Trehörningen, Huddinge kommun 2015. Totalkostnaden som redovisas i tabellen ovan är lägre än i Huddinge kommuns sammanställning eftersom åtgärder under år 2015 inte redovisas här.

¹⁸ Stockholm Vatten bekostar utredning och projektering, oklar finansiering för fysisk åtgärd

Mindre dagvattenlösningar mellan Källbrinksdammen och Kyrkdammen	2019	Huddinge kommun (ev Stockholm Vatten)	3 800 000	31
Åtgärd i Källbrinksdammen	2020	Stockholm Vatten/oklart ¹⁵	700 000	30
Damm vid Tingshuset, öppet dagvatten i Sjödalsparken och dagvattenåtgärder i Huddinge centrum	-	Huddinge kommun	Kostnad inom detaljplan	0
Dagvattenåtgärder i Storängen	-	Huddinge kommun	Kostnad inom detaljplan	20
Åtgärda felkopplingar, bräddningar och laga ledningsnät: Renovering av cirka 3 km ledning, ombyggnad av en pumpstation och byte av en dagvattentunnel.	2016-2018	Stockholm Vatten	-	-
Utöva tillsyn på ledningsnätet	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Utöva tillsyn på enskilda avlopp runt Gömmaren och i Gunhildsvik	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Vattenskydd via arrendeavtal: skydds-zoner, kalkfilterdiken och tvåstegsdiken	Löpande	Huddinge kommun	0	-
Utöva tillsyn av jordbruk och gödselhantering	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Informera boende i tillrinningsområdet	2018	Huddinge kommun	350 000	20
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			23 750 000	333

<i>Föreslagna åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Fällning av fosfor i bottensediment	Efter 2021	Oklart	3 500 000	15
Bygga ut kommunalt vatten o avlopp i Högmora och Gunhildsvik	Efter 2021	Stockholm Vatten	Bekostas av fast.ägare	5-10
Rena trafikdagvatten från Huddingevägen, Storängsleden-Lännavägen, Häradvägen och Ågestavägen.	-	Trafikverket/Huddinge kommun	-	-
<i>Totalt, planerade och föreslagna åtgärder</i>				353-358
<i>Beting för sjön</i>				350-650

Orlången

Vattenmyndigheten bedömer att Orlången behöver avlastas med cirka 360 kg fosfor per år för att God ekologisk status ska uppnås.

Följande åtgärdsförslag kommer från Huddinge kommuns åtgärdsplan för Trehörningen, antagen den 11 maj 2015.¹⁹ Planerade och föreslagna åtgärder beräknas reducera upp till drygt 300 kg fosfor per år vilket gör att en stor del av betinget klaras.

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Göra åtgärder i Ebbaldalsdiket	2017	Huddinge kommun, ev. Stockholm Vatten	2 300 000	10-40
Göra åtgärder i Flemingsbergsvikens avrinningsområde	2017	Huddinge kommun	5 300 000	30
Bygga om Visättra pumpstation	2016	Stockholm Vatten	-	-
Åtgärda felkopplingar och bräddningar samt laga ledningsnät	2016-2021	Stockholm Vatten	-	-
Utöva tillsyn på ledningsnätet	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Bygga ut kommunalt vatten o avlopp i Gladö kvarn och Vidja	2016-2021	Stockholm Vatten	Bekostas av fast.äg.	60-100
Inventera och utöva tillsyn av enskilda avlopp som ännu inte anslutits till kommunalt avlopp.	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Vattenskydd via arrendeavtal: skyddszoner, kalkfilterdiken och tvåstegsdiken	2016-	Huddinge kommun	0	0,4
Utöva tillsyn på jordbruk och gödselhantering	Löpande	Huddinge kommun	-	-
Informera boende i områden runt Orlången	2018	Huddinge kommun	350 000	20
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			7 950 000	120-190

¹⁹ Åtgärdsplan för Orlången, Huddinge kommun 2015. Totalkostnaden som redovisas i tabellen ovan är lägre än i Huddinge kommuns sammanställning eftersom åtgärder under år 2015 inte redovisas här.

Föreslagna åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad	Fosforred. kg/år
Fälla fosfor i bottensediment	2019	Huddinge kommun	15 000 000	130
Rena trafikdagvatten från Huddingevägen och fd Södertörnsleden	-	Trafikverket	-	-
Totalt, planerade och föreslagna åtgärder			22 950 000	250-320
Beting för sjön				360

Magelungen

Vattenmyndigheten bedömer att Magelungen behöver avlastas med 324 kg fosfor per år. Mängden är överskattad, osäkert med hur mycket, eftersom beräkningen är gjord med en gräns på tillrinningsområdet som inte tar hänsyn till att dagvatten från områden norr om sjön avletts till Mälaren. Åtgärder uppströms sjöns direkta tillrinningsområde är viktiga för att nå god status men trots detta har Magelungen även ett stort eget beting.

Under åren 2015-2016 tar Stockholms stad i samarbete med Huddinge kommun fram en åtgärdsplan för Magelungen.²⁰ Här listas redan kända åtgärder. Endast en liten del av betinget klaras med åtgärderna.

Planerade åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad	Fosforred. kg/år
Förbättra reningen i Kräppladammarna	2016-2017	Stockholm Vatten	1 000 000	40
Reparera och förbättra dagvattenanläggningen Ma 18 vid Farsta gård	2016-2017	Stockholm Vatten	700 000	40
Åtgärda felkopplingar och bräddningar samt laga ledningsnät	2016-2021	Stockholm Vatten	-	Positiv inverkan
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			1 700 000	80

Föreslagna åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad	Fosforred. kg/år
Rena trafikdagvatten från Magelungsvägen, Nynäsvägen och Huddingevägen	-	Trafikverket/ Stockholm Vatten	-	-
Fälla fosfor i bottensediment	-	Stockholms stad/Stockholm Vatten	6-7 000 000	50
Öppna upp Kräppladiket uppströms Kräppladammarna	-	-	-	-
<i>Totalt, planerade och föreslagna åtgärder</i>			7 700 000- 8 700 000	130
<i>Beting för sjön</i>				324

²⁰ För mer information kontakta Miljöförvaltningen i Stockholms stad.

Drevviken

Vattenmyndigheten har beräknat Drevvikens beting till 811 kg fosfor.

Åren 2016-2017 tar Stockholms stad fram en åtgärdsplan för Drevviken i samarbete med Haninge, Huddinge och Tyresö kommuner.²¹ Åtgärdslistan innehåller här endast redan kända åtgärder innan arbetet har startat.

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad, kr</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Anlägga en sjöförlagd dagvattenanläggning (skärmbassäng) i sjöns södra del	2017	Haninge kommun	3 000 000	-
Anlägga våtmark och fördröjningsåtgärder i kring sjön Dammräsk	2018-2020	Haninge kommun	30 000 000	-
Ta fram åtgärdsplan för dagvattenåtgärder i redan bebyggda områden i Haninge	2016	Haninge kommun	0	0
Installera flytande växtbäddar för ökad reningseffekt i skärmbassängen i Flaten	2016-2017	Stockholm Vatten	-	-
Bygga om Vassvägens pumpstation för att förhindra bräddning av spillvatten vid stora regn	2015-2016	Tyresö kommun	1 000 000	-
Göra åtgärder på fastigheter i Trollbäcken där dräneringsvatten leds till spillvattennätet istället för dagvattennätet (tillskottsvatten).	2016-2021	Tyresö kommun	Bekostas av fastighetsägare	-
Undersöka vilka områden som har stor del tillskottsvatten.	2016	Haninge kommun	0	0
Ta fram förnyelseplan för avloppsnetet	2016	Haninge kommun	0	0
Åtgärda felkopplingar, bräddningar och tillskottsvatten	2017-2021	Haninge kommun	-	-
Bygga ut kommunalt vatten och avlopp i Norrby, Kolartorp och Hermanstorp, totalt ca 480 fastigheter.	2016-2022	Haninge kommun	Bekostas av fastighetsägare	144
Inventera och utöva tillsyn på enskilda avlopp i Österäng, Lyckebyn och Ådran.	2016-2021	Huddinge kommun, Södertörns miljö- och hälsoskydds-förbund	-	-
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			34 000 000	50

²¹ För mer information kontakta Miljöförvaltningen i Stockholms stad.

Föreslagna åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad, kr	Fosforred. kg/år
Fällning av fosfor i bottensedimentet	-	Kommunerna/ Stockholm Vatten	8-10 000 000	100
Damm vid utlopp kärr Alby	-	Haninge kommun	-	-
Damm söder om avfartsväg 73	-	Haninge kommun	-	-
Falltrappa öster om Brandbergen mot Forsla kärr	-	Haninge kommun	-	-
Våtmark vid Vendelsö gård	-	Haninge kommun	-	-
Reningsåtgärd vid Kaninholmen	-	Tyresö kommun	-	-
Rena trafikdagvatten från Nynäsvägen	-	Trafikverket	-	-
<i>Totalt, planerade och föreslagna åtgärder</i>			42 000 000- 44 000 000	100
<i>Beting</i>				811

Sjöar nedströms Drevviken

Alla sjöarna direkt nedströms Drevviken har förhöjda näringshalter. De kommer att hjälpas mycket av minskad belastning uppströms men det är viktigt att åtgärda enskilda avlopp och större dagvattenutsläpp och bräddpunkter lokalt.

Långsjön är den mest övergödda av sjöarna. Sjöns beting har tidigare räknats till 100-200 kg fosfor.²² I Vattenmyndighetens nuvarande förslag till åtgärdsprogram har Långsjön inget eget beting eftersom den inte är en vattenförekomst.

Planerade åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad, kr	Fosforred. kg/år
Anlägga dagvattendamm på Prästängen vid Tyresö-Flaten	2016	Tyresö kommun	3 000 000	40
Ansluta cirka 140 enskilda avlopp till kommunalt nät runt Albysjön	2016-2020	Tyresö kommun	Bekostas av fastighetsäg.	39
Ansluta cirka 10 enskilda avlopp till kommunalt nät runt Fatburen	2016-2018	Tyresö kommun	Bekostas av fastighetsäg.	4
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			3 000 000	110

Föreslagna åtgärder	Tidpunkt	Ansvarig	Kostnad	Fosforred. kg/år
Rena dagvattenutsläpp i Långsjön	-	Tyresö kommun	-	-
<i>Totalt, planerade och föreslagna åtgärder</i>			3 000 000	110

²² Jonas Hagström, beredningssekretariatet på Länsstyrelsen i Stockholms län, år 2013

Kalvfjärden och Ällmorafjärden

Betinget för Kalvfjärden beräknas av Vattenmyndigheten till 459 kg/år och för Ällmorafjärden 20 kg/år.

Kalvfjärdens vatten kommer att förbättras när belastningen minskar från Tyresås utlopp. Däremot har Kalvfjärden alltså ett stort eget beting för reduktion av fosfor. Det är prioriterat att åtgärda enskilda avlopp i båda fjärdarnas direkta tillrinningsområde.

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad, kr</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Ansluta cirka 300 enskilda avlopp till kommunalt nät runt Kalvfjärden och Ällmorafjärden.	2016-2021	Tyresö kommun	Bekostas av fastighetsägare	90
Utöva tillsyn av enskilda avlopp som inte är aktuella för anslutning till kommunalt nät, bland annat i Brevik.	Löpande	Södertörns miljö- och hälsoskydds-förbund	-	-
<i>Totalt, planerade åtgärder</i>			-	90

<i>Föreslagna åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad, kr</i>	<i>Fosforred. kg/år</i>
Utreda omsättningen i Kalvfjärden	-	Tyresö kommun/ Tyresås vvf	500 000	0
Ansluta enskilda avlopp till kommunalt nät runt Kalvfjärden och Ällmorafjärden	-	Tyresö kommun	Bekostas av fastighetsägare	Minst 90
<i>Totalt, planerade och föreslagna åtgärder</i>			500 000	180
<i>Beting Kalvfjärden och Ällmorafjärden</i>				479

Åtgärder för minskad belastning från miljögifter

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad, kr</i>
Sanera förorenade områden	2016-2021	Verksamhetsutövare och kommuner	-
Tillsyn av verksamheter som kan riskera utsläpp av miljögifter, med fokus på de ämnen som gett tidsundantag för vattenförekomsterna.	Löpande	Huddinge kommun, Stockholms stad, Södertörns miljö- och hälsoskydds-förbund	-

Nedan sammanfattas åtgärdsförslagen från övergödningsavsnittet som även minskar belastningen från metaller och organiska miljögifter. Anläggningar för dagvattenrening bör utformas så att de ger största möjliga reningseffekt både för fosfor och miljöskadliga ämnen. Kostnader redovisas i avsnittet "Åtgärder för minskad övergödning" ovan.

<i>Planerade åtgärder</i>	<i>Ansvarig</i>
Fördröja och rena dagvatten i - Ebbadalsdiket (Orlången) - Fullerstaåns och Solfagradikets dagvattenutlopp (Trehörningen-Sjödalen) - Balingsholmsdalgången (Ågestasjön-Magelungen) - Dammträsk (Drevviken) - Skärmbassäng i södra delen (Drevviken) - Prästängen (Tyresö-Flaten)	Stockholm Vatten samt Huddinge, Haninge och Tyresö kommuner
Förbättra reningen i - Källbrinksdammen och Kyrkdammen (Trehörningen-Sjödalen) - Kräppladammarna och skärmbassängen vid Ma 18 (Magelungen) - Skärmbassängen (Flaten)	Stockholm Vatten
Ansluta enskilda avlopp till kommunalt nät i - Gladö Kvarn (Kvarnsjön-Gladö och Orlången) - Vidja (Orlången) Kolartorp, Norrby och Hermanstorp (Drevviken)	Stockholm Vatten samt Huddinge och Haninge kommuner
Tillsyn av enskilda avlopp i - Ådran (Ådran) - Glömsta (Gömmaren) - Gunhildsvik (Trehörningen-Sjödalen) - Lyckebyn och Österäng (Lycksjön och Drevviken) - Brevik (Kalvfjärden)	Huddinge kommun, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund
Bygga om pumpstationer och göra åtgärder i ledningsnätet för att förhindra bräddningar	Stockholm Vatten samt Haninge och Tyresö kommuner
Genomföra informationskampanj till boende i Trehörningens och Orlångens avrinningsområden	Huddinge kommun

<i>Föreslagna åtgärder</i>	<i>Ansvarig</i>
Rena trafikdagvatten från - Huddingevägen, Storängsleden-Lännavägen, Häradsvägen och Ågestavägen (Trehörningen) - Huddingevägen och den planerade förbifartsleden, fd Södertörnsleden (Orlången) - Magelungsvägen, Nynäsvägen och Huddingevägen (Magelungen) - Nynäsvägen (Drevviken)	Trafikverket, kommunerna

Åtgärder för naturliga sjöar och vattendrag

Åtgärda vandringshinder

För att möjliggöra för fisk att passera vägtrummor och kulvertar ska de vara nergrävda i botten och ha bottensubstrat, vara tillräckligt grova så att inte vattenhastigheten blir för hög när det är mycket vatten och inte vara för långa. Insekter behöver sikt genom trumman för att passera. Om vägen som skär vattendraget är så trafikerad att däggdjur som utter och bäver inte kan ta sig över vägen behövs en torr landremsa i trumman eller under bron, alternativt en landbrygga eller en separat torr trumma.

I tabellen redovisas de vandringshinder för fisk och däggdjur som bör åtgärdas under perioden. Åtgärdsförslagen visas på karta i bilaga 5. Totalt 13-15 vandringshinder för fisk och 8 vandringshinder för däggdjur och/eller bottenfauna bör åtgärdas under perioden. Vissa hinder är enkla att åtgärda utan större kostnader, andra kräver mer utredningar och resurser.

Vattendrag	Hinder för fisk	Övriga hinder	Kommentar	Ansvarig för åtgärder	Uppskattad kostnad
Follbrinksströmmen	1		Skapa fri vandringsväg för fisk (laxfisk) från Kalvfjärden. Flera lösningar utreds.	Tyresö kommun	3 000 000
Bäck från Grändalssjön	1		Ta bort gammal kulvert vid enkel körväg över bäcken.	Tyresö kommun	50 000
Bäck från Barnsjön	1-2		Gräv ny sträckning för bäcken längs lång kulvert. Se till att den kommande dagvattendammen inte innebär vandringshinder.	Tyresö kommun	300 000
Lyckebyån	1	1	Åtgärda dämning utan vattendom. Gör det möjligt för utter och andra däggdjur att passera under Gudöbroleden	Haninge kommun/ Trafikverket	50 000
Bäck från Ramsjön	1		Ersätt fellagda trummor under gångstigen vid sjön med en halvtrumma ²³ .	Haninge kommun	100 000
Bylsjöbäcken	5 ²⁴		Provfiska i Bylsjöbäcken (elfiske) för att ta reda på om bäcken är fiskförande.	Tyresås vvf	25 000
Lissmaån		1	Gör det möjligt för utter och andra däggdjur att passera under vägen.	Huddinge kommun	300 000
Bäck från Kvarnsjön-Lissma	3		Ordna fisktrappa eller omlöp vid Kvarnsjöns utlopp. Öppna upp lång kulvert nedströms dammen. Tröscla upp nedströms vägtrumma.	Huddinge kommun	3 000 000

²³ En halvtrumma innebär att vattendraget behåller sin naturliga botten.

²⁴ Hindren i Bylsjöbäcken är inte med på åtgärdslistan för perioden, enbart elfiske i bäcken föreslås.

Ådranbäcken	2	1	Åtgärda vandringshinder vid Sågen. Rensa bråte. Gör det möjligt för utter och andra däggdjur att passera under vägen.	Huddinge kommun	500 000
Bäck från Trehörningen-Hanveden	1-2		Tröskla upp nedströms trumma. Ta bort stenar som bildar definitivt vandringshinder	Huddinge kommun	50 000
Ebbadalsdiket		3	Gör det möjligt för utter och andra däggdjur att passera under de större vägarna.	Huddinge kommun	1 200 000
Bäck från Kärrsjön	1		Öppna upp kulverten vid MK Tiger.	Huddinge kommun	2-10 000 000
Balingsholmsån	1		Ordna fiskväg förbi dämnet i Trehörningens utlopp	Huddinge kommun/ Stockholm Vatten	2 000 000

Övriga biotopåtgärder i vattendrag

Förutom att öppna vattenvägarna är det viktigt att återställa en naturlig hydrologi i vattendragen, skapa mer naturliga bottnar och minska solinstrålning och läckage genom att skapa kantzoner. För de flesta vattendragen beskrivs åtgärdsförslag om att öppna upp vattendrag närmare i tabellen på s. 33-34.

<i>Vattendrag</i>	<i>Åtgärda vandringshinder eller ta bort kulvert</i>	<i>Åter-meandra²⁵</i>	<i>Lägg i sten eller block</i>	<i>Förbättra kantzoner</i>
Follbrinksströmmen	X			
Bäck från Grändalssjön	X	X	X	X
Bäck från Barnsjön	X	X		X
Gammelströmmen			X	
Lyckebyån	X		X	
Bäck från Ramsjön	X			
Bäck från Svartsjön		X		
Lissmaån			X	X
Bäck från Kvarnsjön-Lissma	X			X
Ormputtensbäcken		X	X	X
Ådransbäcken		X	X	X
Bäck från Trehörningen-Hanveden		X	X	X
Bäck från Rudträsket		X	x	X
Forsån			X	
Stensättradalen	X			
Bäck från Mörtsjön		X		X
Bäck från Kärrsjön	X	X	X	X
Bäck från Hacksjön		X	X	X
Norrån			X	
Balingsholmsån	X	X		X
Gömmarbäcken uppströms Kyrkdammarna		X	X	

²⁵ Återställa ett tidigare rätat vattendrag till ett slingrande lopp.

Återskapa våtmarker och anlägga groddjursdammar

Dammar och våtmarker ökar den biologiska mångfalden, bidrar till ett bättre lokalklimat och minskad risk för översvämningar i vissa fall minskad tillförsel av näringsämnen och miljögifter. Groddammar har flera positiva effekter vid sidan om att erbjuda livsmiljö för groddjur.

<i>Tillrinningsområde</i>	<i>Planerad åtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad</i>
Trehörningen	Anlägga groddjursdammar längst Fullerstaån	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Ormputten (Drevviken)	Restaurera våtmarken Storflagen (utförd?)	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Orlången	Restaurera våtmark, Långängen Björksättra	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Orlången	Restaurera våtmarker i Flemingsbergsskogen	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Orlången	Återskapa våtmarker och anlägga groddjursdammar, Kvarnbäcken/Ebbadalsd iket	2016-2021	Huddinge kommun	80 000
Orlången	Återskapa våtmarker och anlägga groddjursdammar, Stensättradalen	2016-2021	Huddinge kommun	80 000
Orlången	Anlägga groddjursdammar i Balingsta	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Drevviken	Anlägga groddjursdammar i Lissmadalen	2016-2021	Huddinge kommun	50 000
Ådran (Drevviken)	Groddjursdammar nära Ådranbäcken	2016-2021	Huddinge kommun	50 000

<i>Tillrinningsområde</i>	<i>Föreslagen åtgärd</i>	<i>Tidpunkt</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>Kostnad</i>
Albysjön	Återställa våtmarker och skapa groddjursdammar i Alby naturreservat	-	Tyresö kommun	-
Albysjön	Utöka blå bård i strandkanten genom ökat bete	-	Tyresö kommun	-

8. Övriga åtgärder

Åtgärder för friluftslivet

Område	Åtgärd	Ansvarig
Orlången	Strandpromenad	Huddinge kommun
Trehörningen	Handikappanpassad strandpromenad mellan	Huddinge kommun
Magelungen	Klippning av vattenväxter i Fagersjöviken	Stockholms stad/Stockholm Vatten
Övre Rudan	Strandpromenad	Haninge kommun
Drevviken	Vattenväxter klipps så att vattenvägen till Gudö å hålls öppen.	Tyresö och Haninge kommuner
	Strandpromenad i Vendelsö	Haninge kommun
Gudö å	Gång- och cykelbro över ån, från Tyresö till Haninge	Tyresö och Haninge kommuner
Barnsjön	Rusta upp badplatsen vid Barnsjön	Tyresö kommun
Albysjön	Åtgärder i Alby naturreservat: fågelplattform, naturstig, bro mellan Alby och Rundmar.	Tyresö kommun
Drevviken-Kalvfjärden	Håll vattendragen öppna för paddling	Tyresö och Haninge kommuner

Skydda natur

Skydd av natur säkerställer både biologisk mångfald och att naturliga ytor finns i sjöarnas tillrinningsområden. I följande områden planerar kommunerna att bilda naturreservat under perioden.

Tillrinningsområde	Planerat reservat	Tidpunkt	Ansvarig
Trehörningen	Kynäsberget	-	Huddinge kommun
Magelungen	Rågsveds friområde	2016-2017	Stockholms stad
Rudträsket (Drevviken)	Rudträsket	-	Huddinge kommun
Barnsjön/Tyresö-Flaten	Gammelström-Barnsjön	2017-2018	Tyresö kommun

Kunskapsspridning, kommunikation och samverkan

En stor del av de åtgärder som behöver göras för att nå god status i Tyresån är kommunernas ansvar: att hålla avlopps nätet i god kondition, att rena dagvatten och att ansluta fastigheter till kommunalt vatten och avlopp. Inom vissa områden är det däremot viktigt hur alla som bor i sjösystemet agerar. Det gäller bland annat var man tvättar sin bil, vad man håller i dagvattenbrunnar och hur man sköter sin trädgård eller kolonilott.

Tyresåns vattenvårdsförbund informerar i foldrar och på webbplatsen hur man som privatperson kan förbättra vattenkvaliteten. Huddinge kommun planerar en informationskampanj till boende runt Trehörningen och Orlången. Haninge kommun börjar i år dela ut ett informationsmaterial med fokus på vad man kan hålla i avloppet, men som kommer in på miljögifter i hushållet bland annat.

Kommunerna kan behöva byta erfarenheter i flera frågor, till exempel om dagvatten och klimatanpassning. Vattenvårdsförbundet har som uppgift att sprida kunskap mellan kommunerna och öka kunskapen och insikten om vattenvård bland tjänstemän och beslutsfattare. För att uppnå det ordnar förbundet exkursioner och seminarier samt informerar på webben, via Facebook och i informationsmaterial.

Dagvattenstrategier och samverkan i dagvattenfrågor i kommunerna

I urbana områden med stor förtätning är det viktigt med en bra dagvattenstrategi. Den ska beskriva hur arbetet praktiskt ska ske i kommunen. Det är också viktigt att se till att förslagen till arbetsätt i strategin omsätts i praktiken.

Kommun	Aktuell dagvattenstrategi eller riktlinjer	Samarbete i dagvattenfrågor
Haninge	Dagvattenstrategi från år 2005, rev år 2010	En dagvattengrupp arbetar med en ny strategi. Deltar i Södertörns kommunernas dagvattensamverkan.
Huddinge	Dagvattenstrategi från år 2013	Vattengrupp med bred representation i kommunen.
Stockholm	Dagvattenstrategi från år 2015	En dagvattengrupp med bred representation har tagit fram strategin och arbetar nu med riktlinjer för dagvattenhantering.
Tyresö	Riktlinjer för dagvattenhantering. Dagvattenhanteringsplan från år 2011	Deltar i Södertörns kommunernas dagvattensamverkan.
Botkyrka	Dagvattenstrategi från år 2012. Berör inte Tyresån	En vattengrupp bildades efter framtagandet av kommunens vattenplan.
Nacka	Dagvattenstrategi från år 2008, dagvattenpolicy från år 2010. Berör inte Tyresån	En dagvattengrupp finns i kommunen.

Skötsel av dagvattenanläggningar

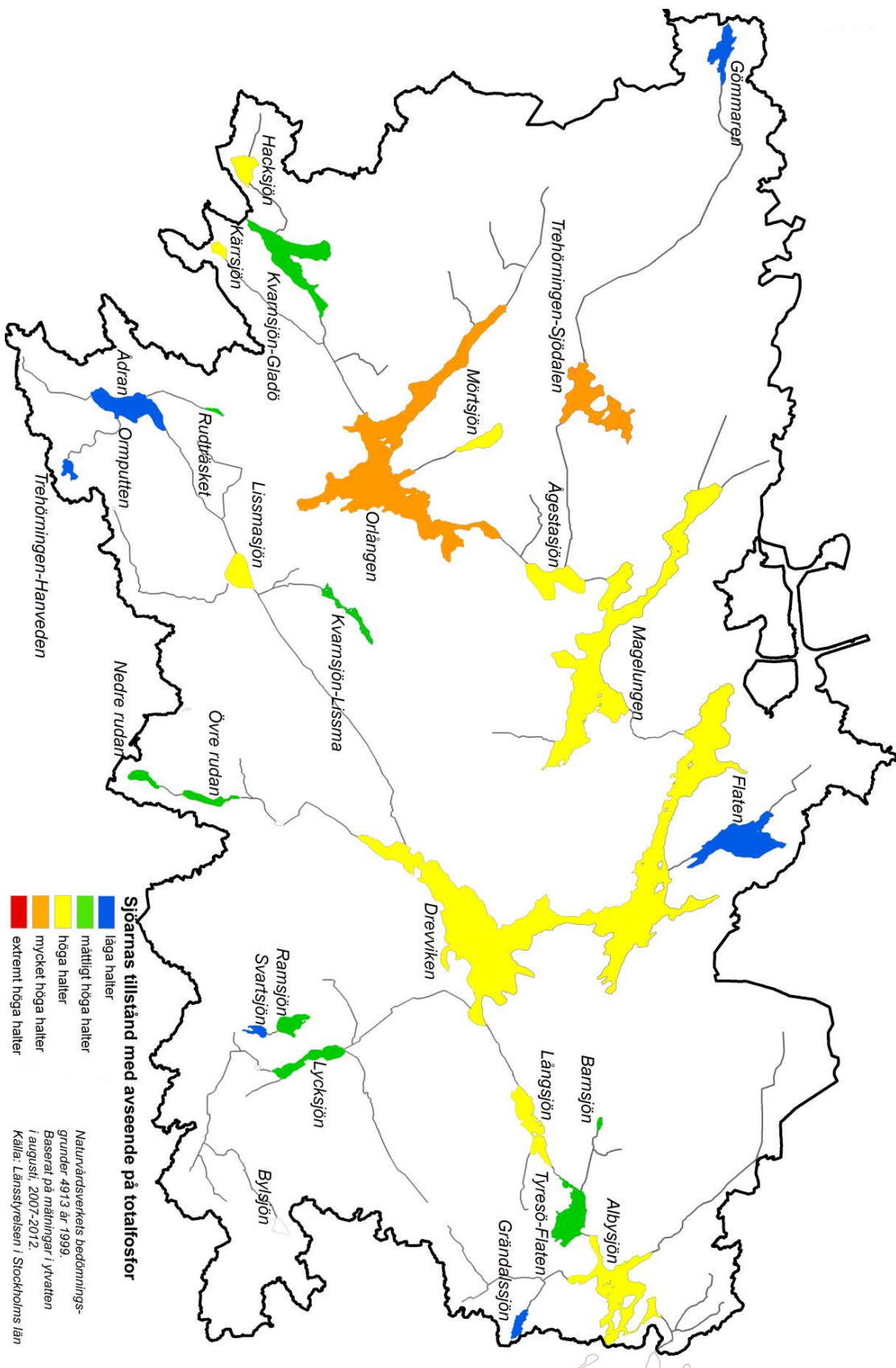
Det är viktigt att kommunen och andra som bygger dagvattenanläggningar avsätter medel för skötsel av anläggningarna. Det gäller den årliga skötseln i form av klippning av växter liksom muddring av avsättningsmagasin.

Haninge och Huddinge kommuner och Stockholm Vatten arbetar med att kartlägga dagvattenanläggningar för att underlätta skötseln. Nedan är en sammanställning av anläggningar i respektive tillrinningsområde.

Område	Anläggning	Skötselansvar ²⁶
Orlången	Flemingsbergsvikens våtmarksanläggning	Stockholm Vatten/ Huddinge kommun
Trehörningen	Fullersta kvarndamm	Huddinge kommun
	Källbrinksdammen	Stockholm Vatten/ Huddinge kommun
	Kyrkdammen	Stockholm Vatten/ Huddinge kommun
	Skärmbassäng i sydvästra viken	Stockholm Vatten
	Översilningsyta med för- och eftersteg, färdig år 2016	Stockholm Vatten/ Huddinge kommun
Magelungen	Ma 18, skärmbassäng	Stockholm Vatten
	Kräppladamarna	Stockholm Vatten/ Stockholms stad
Drevviken	Skärmbassäng vid Hökarängen	Stockholm Vatten
	Dagvattendamm i Gräsvreten	Stockholm Vatten/ Stockholms stad
	Fornuddsparken	Tyresö kommun
	Coop-dammarna	Haninge kommun
	Gudöbrodammarna	Haninge kommun
	Damm, översilningsyta och skärmbassäng i Flaten	Stockholm Vatten/ Stockholms stad
	Dagvattenrening vid Damträsk, färdig år 2020	Haninge kommun
	Skärmbassäng i sjöns södra ände, färdig år 2017	Haninge kommun
Gudö å	Åvägsdammen	Haninge kommun
	Måndalsdammen vid före detta reningsverket	Tyresö kommun
Tyresö-Flaten	Dagvattendamm vid Prästängen, färdig år 2016	Tyresö kommun
Albysjön	Kolardammarna	Tyresö kommun
Kalvfjärden	Droppen	Tyresö kommun
	Edinborgsdammen	Tyresö kommun
	Damm vid Breviks skola	Tyresö kommun

²⁶ Där ansvaret anges som delat är skötseln ovan vattnet kommunens ansvar och under vattnet Stockholm Vattens.

1. Klassning av näringstillståndet i Tyresåns sjöar

2. Miljökvalitetsnormer, ekologisk och kemisk status samt undantag, för sjöar som är eller föreslås bli vattenförekomster

Namn	Orlången	Magelungen	Drevviken	Flaten	Kvarnsjön Lissma	Bylsjön
EU-ID	SE656833-162888	SE657041-163174	SE656793-163709	SE657226-163399	SE656565-163002	SE656435-164045
Status 2014	Otillfredsställande ekologisk status	Måttlig ekologisk status	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status	Hög ekologisk status	Måttlig ekologisk status
Kvalitetskrav och tidpunkt	God ekologisk status 2021	God ekologisk status 2021	God ekologisk status 2021	God ekologisk status	Hög ekologisk status	God ekologisk status 2021
Status 2014	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus
Kvalitetskrav	God kemisk ytvattenstatus med undantag för PBDE och Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för PBDE och Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för PBDE, TBT och Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar
Tidsfrist	God kemisk ytvattenstatus 2027 för Pentabromerad difenyleter (PBDE)	God kemisk ytvattenstatus 2027 för Pentabromerad difenyleter (PBDE)	God kemisk ytvattenstatus 2027 för PBDE. God kemisk ytvattenstatus 2021 för TBT.			
Mindre strängt krav	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kvicksilverföreningar
Kompletterande krav för skyddade områden		Tillfredsställande badvattenkvalitet	Tillfredsställande badvattenkvalitet			

3. Miljö kvalitetsnormer, ekologisk och kemisk status samt undantag, för vattendrag och kustvatten som är vattenförekomster

Namn	Tyresån-Norrån	Tyresån-Forsån	Tyresån	Kalvfjärden	Ällmorafjärden
EU-ID	SE656905-162949	SE657067-163219	SE656944-164051	SE591280-182070	SE591160-182400
Status 2014	Måttlig ekologisk status	Måttlig ekologisk status	Dålig ekologisk status	Måttlig ekologisk status	Måttlig ekologisk status
Kvalitetskrav och tidpunkt	God ekologisk status 2021	God ekologisk status 2021	God ekologisk status 2021	God ekologisk status 2027	God ekologisk status 2027
Status 2014	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus
Kvalitetskrav	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för TBT, Kvicksilver och kvicksilverföreningar och PBDE	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	God kemisk ytvattenstatus med undantag för Kvicksilver och kvicksilverföreningar
Tidsfrist			God kemisk ytvattenstatus 2021 för TBT. God kemisk ytvattenstatus 2027 för PBDE		
Mindre strängt krav	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår inte god kemisk ytvattenstatus för Kvicksilver och kvicksilverföreningar
Kompletterande krav för skyddade områden				Gynnsam bevarandestatus	

4. Så här följs Tyresåns vattenvårdsförbunds mål upp – indikatorer och åtgärdsredovisningar

Tyresåns vattenvårdsförbund antog år 2014 följande tio vattenvårdsmål. Målen följs upp årligen, dels med indikatorer, dels med beskrivningar av de åtgärder som kommunerna och andra aktörer har utfört för att nå målen.²⁷

I=indikatorer

Å=redovisningar av utförda åtgärder

PÅVERKAN/ÅTGÄRDSARBETE

1. Minskad dagvattenbelastning

Dagvattenutsläpp begränsas så att miljö kvalitetsnormerna följs

Å: Utförda åtgärder för minskad dagvattenbelastning

2. Mindre spillvatten i dagvattennätet

Utsläpp av spillvatten som beror på bräddningar, felkopplingar och läckande ledningar begränsas så att miljö kvalitetsnormerna följs

I: Beräknade och uppmätta bräddningar till recipient

Å: Utförda åtgärder för minskad mängd spillvatten i dagvattennätet

3. Minskad belastning från enskilda avlopp

Påverkan från enskilda avlopp begränsas så att miljö kvalitetsnormerna följs

I: Antal enskilda avlopp som anslutits till kommunalt nät

Å: Anslutna avlopp uppdelade på område och tillrinningsområde

Å: Utförda åtgärder för att höja kvaliteten på befintliga avlopp

4. Fler naturliga bäckar och åar

Andelen restaurerad vattendragssträcka ökar i syfte att nå miljö kvalitetsnormerna.

I: Längd restaurerat vattendrag

Å: Utförda restaureringsåtgärder

5. Fria vattenvägar

Förekomsten av vandringshinder begränsas så att miljö kvalitetsnormerna följs

I: Antal vandringshinder som åtgärdats

Å: Åtgärdade vandringshinder

6. Ökad areal skyddad natur

Arealen skyddad natur ökar med syfte att värna om och utveckla naturen med särskilt fokus på förmågan att ta hand om vattnet i landskapet, livsmiljöerna för den biologiska mångfalden, värden för rekreation, kulturmiljö och friluftsliv.

I: Areal skyddad som naturreservat

Å: Beslutade naturreservat, biotopskyddsområden, områden med strandskydd med mera.

²⁷ Senaste miljöuppföljning går att läsa på vår webbplats www.tyresan.se.

TILLSTÅNDET I VATTENMILJÖERNA

7. Ytvatten följer miljö kvalitetsnormer för ekologisk status

Beslutade miljö kvalitetsnormer (MKN) för ekologisk status nås/bibehålls i ytvatten. Övriga vatten når/bibehåller god ekologisk status.

I: Antal vattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) som når MKN för ekologisk status.

I: Antal övergödda sjöar som minskar totalfosforhalten.

I: Antal näringsfattiga sjöar som minskar eller har oförändrad totalfosforhalt.

Näringsfattiga sjöar som följs upp

Gömmaren
Kvarnsjön-Gladö Kvarn
Flaten
Trehörningen-Hanveden
Rudträsket
Ådran
Kvarnsjön-Lissma
Nedre Rudan
Övre Rudan
Ramsjön
Svartsjön
Lycksjön
Barnsjön
Grändalssjön

Näringsrika (övergödda) sjöar som följs upp

Trehörningen-Sjödalen
Hacksjön
Kärrensjön
Mörtsjön
Orlången
Ågestasjön
Magelungen
Drevviken
Långsjön
Tyresöflaten
Albysjön
Fatburen

8. Ytvatten följer miljö kvalitetsnormer för kemisk status

Beslutade miljö kvalitetsnormer (MKN) för kemisk status nås/bibehålls i ytvatten. Övriga vatten når/bibehåller god kemisk status.

I: Antal vattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) som når MKN för kemisk status.

9. Grundvatten följer miljö kvalitetsnormer för kemisk och kvantitativ status

Beslutade miljö kvalitetsnormer (MKN) för kemisk och kvantitativ status nås/bibehålls i grundvatten.

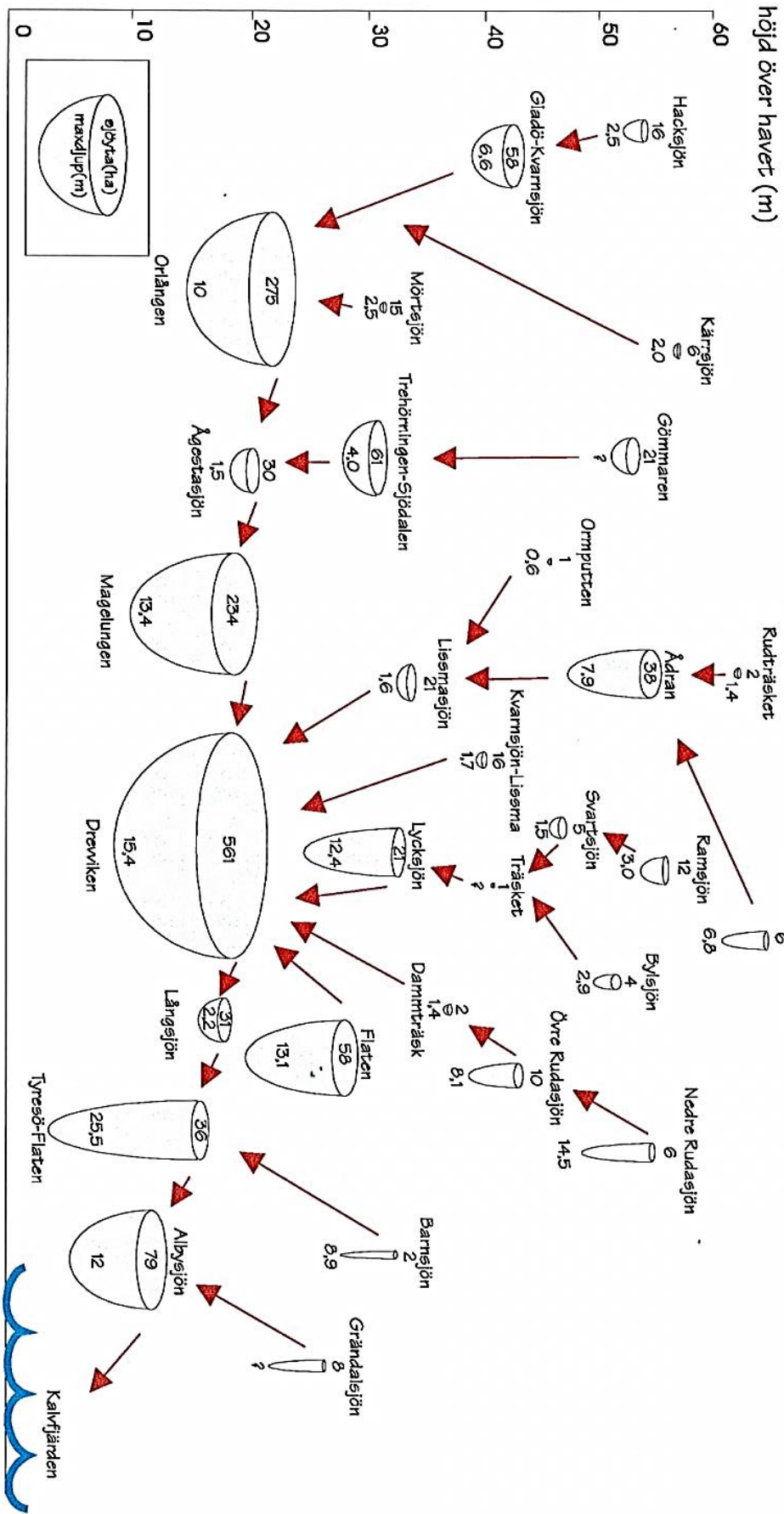
I: Antal grundvattenförekomster som når MKN för kemisk och kvantitativ status.

10. Badplatser med god vattenkvalitet

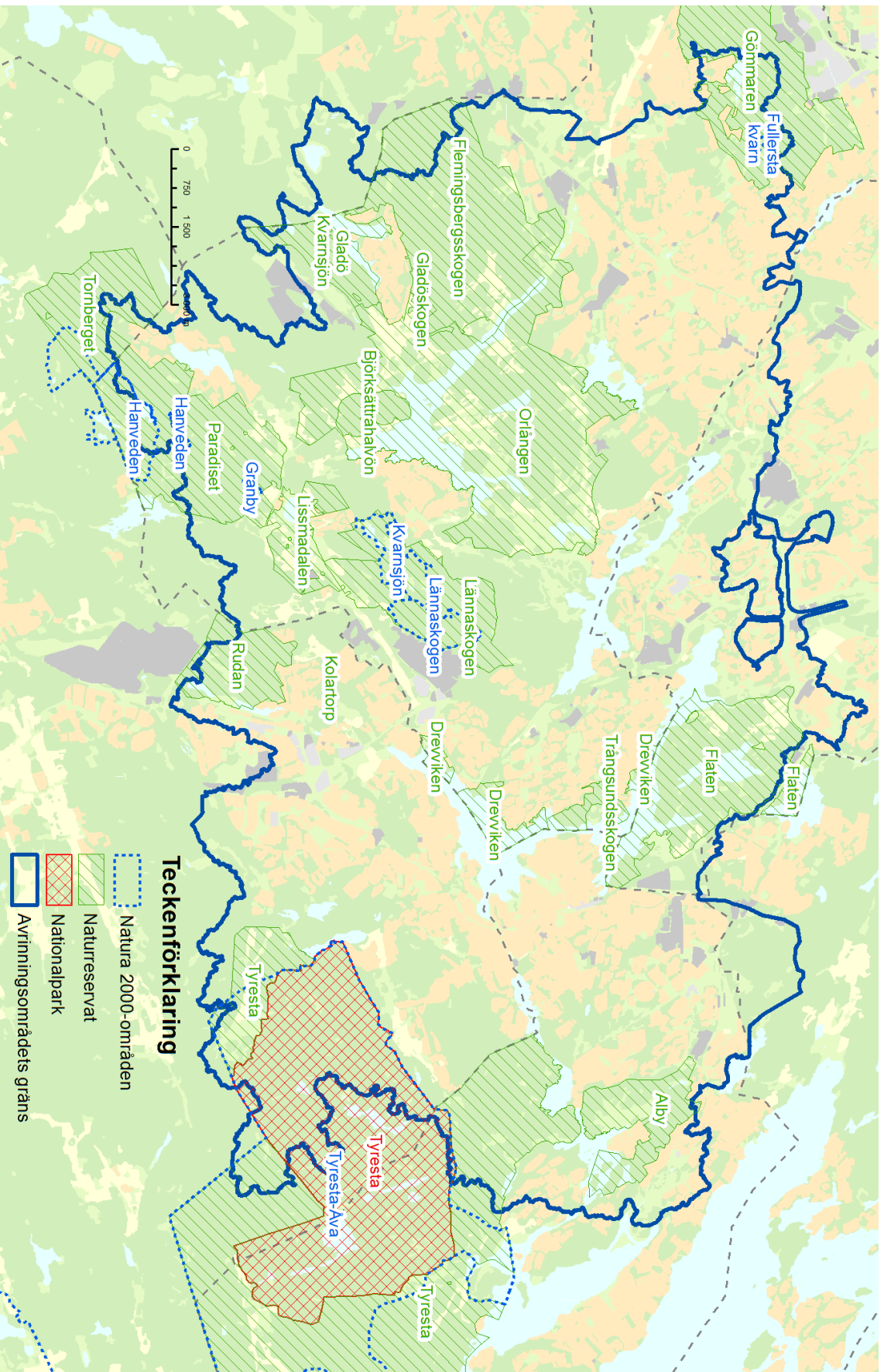
De badplatser där kommunerna provtar badvattenkvaliteten har godkända prov under säsongen.

I: Antal badplatser utan något prov med anmärkning

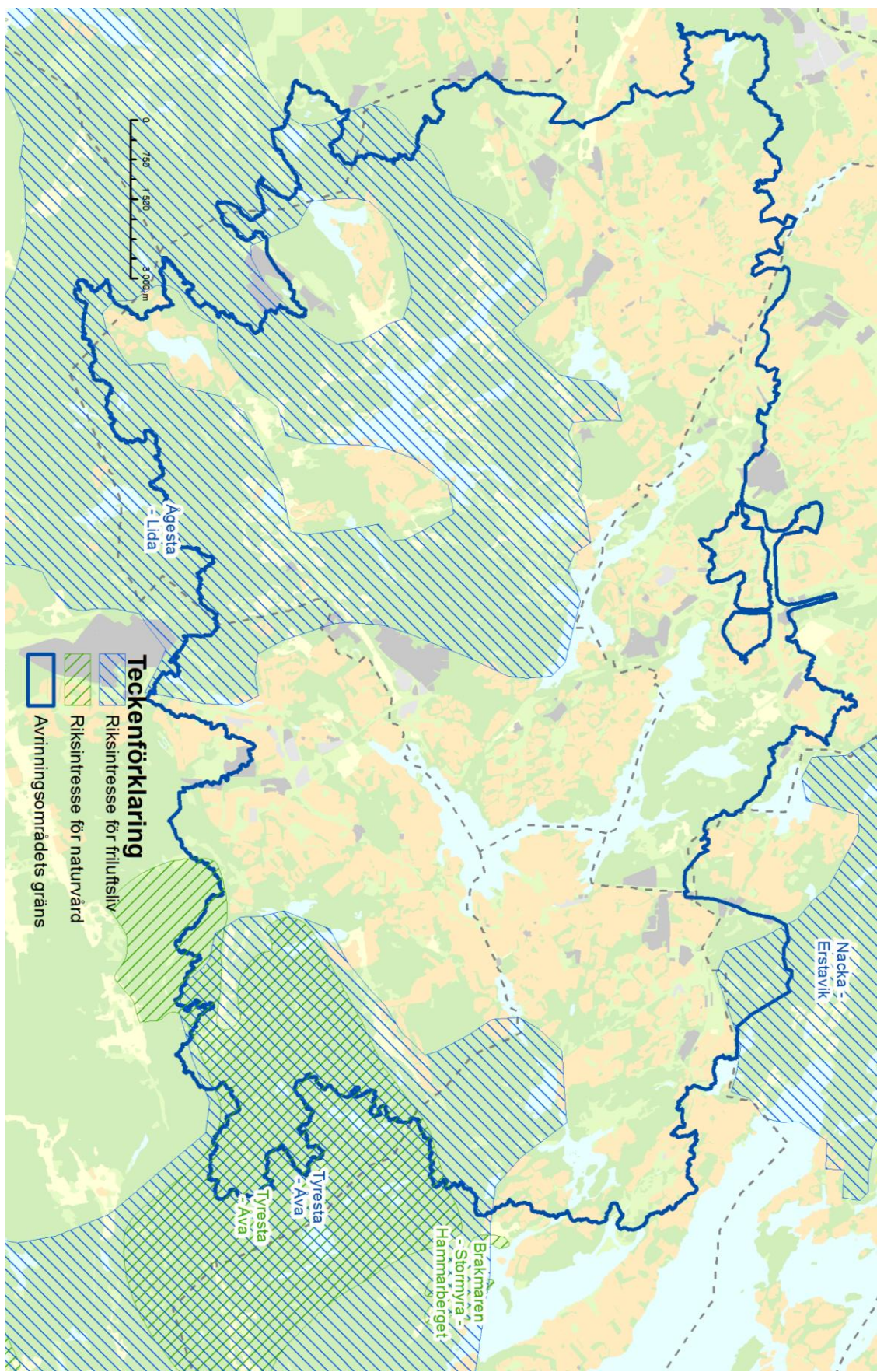
6. Höjdmmodell för Tyresåns sjösystem med sjöyta och maxdjup för sjöarna

7. Områden skyddade som Natura 2000-områden, naturreservat och nationalpark

8. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv

2016-01-25

6

Earth Hour 2016

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger miljöenheten i uppdrag att genomföra uppmärksammandet av Earth Hour i enlighet med förslaget i tjänsteskrivelse daterad 2016-01-07.

Sammanfattning

Miljöenheten föreslår att Earth Hour 2016 arrangeras dagtid på en offentlig plats för att nå flest Botkyrkabor. Fokus läggs på hur Botkyrkas medborgare kan leva klimatsmart samt att informera om kommunens klimatsatsningar. Botkyrkas klimatmål bör uppmärksammas då det nationella temat för Earth Hour 2016 är *100 % fossilfritt*.

Earth Hour - bakgrund

Lördagen den 19 mars 2016 genomförs Världsnaturfonden WWF:s klimatsatsning Earth Hour för tionde året i rad. Den globala klimatmanifestationen lockar miljontals människor att delta varje år. I 2015 års Earth Hour deltog 81 procent av Sveriges kommuner och mer än 7000 städer i 172 länder. Earth Hour är ett tillfälle att uppmärksamma den globala klimatutmaningen och kommunicera kommunens klimatarbete.

Botkyrka kommun har deltagit i uppmärksammandet av Earth Hour sedan 2009. 2014 och 2015 anordnade kommunen tillsammans med det lokala föreningslivet ett publikt evenemang kvällstid på Tumbascenen. Tidigare år har bland annat klimattorg arrangerats i Alby centrum och Tumba centrum. Åren 2011, 2012 och 2013 bjöds även botkyrkaborna till en klimatfest i Hågelby.

2016-01-07

Referens
Jessica NybergMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Earth Hour 2016

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger miljöenheten i uppdrag att genomföra uppmärksammandet av Earth Hour i enlighet med förslaget i tjänsteskrivelse daterad 2016-01-07.

Sammanfattning

Miljöenheten föreslår att Earth Hour 2016 arrangeras dagtid på en offentlig plats för att nå flest Botkyrkabor. Fokus läggs på hur Botkyrkas medborgare kan leva klimatsmart samt att informera om kommunens klimatsatsningar. Botkyrkas klimatmål bör uppmärksammas då det nationella temat för Earth Hour 2016 är *100 % fossilfritt*.

Earth Hour - bakgrund

Lördagen den 19 mars 2016 genomförs Världsnaturfonden WWF:s klimatsatsning Earth Hour för tionde året i rad. Den globala klimatmanifestationen lockar miljontals människor att delta varje år. I 2015 års Earth Hour deltog 81 procent av Sveriges kommuner och mer än 7000 städer i 172 länder. Earth Hour är ett tillfälle att uppmärksamma den globala klimatutmaningen och kommunicera kommunens klimatarbete.

Botkyrka kommun har deltagit i uppmärksammandet av Earth Hour sedan 2009. 2014 och 2015 anordnade kommunen tillsammans med det lokala föreningslivet ett publikt evenemang kvällstid på Tumbascenen. Tidigare år har bland annat klimattorg arrangerats i Alby centrum och Tumba centrum. Åren 2011, 2012 och 2013 bjöds även botkyrkaborna till en klimatfest i Hågelby.

Earth Hour 2016

Miljöenheten föreslår att uppmärksammandet av Earth Hour 2016 genomförs på följande sätt:

- Uppmärksammandet av Earth Hour fokuseras till dagtid lördagen den 19 mars och i mindre skala än tidigare år.

20156-01-07

- Arrangemanget koncentreras till en offentlig plats så att så många som möjligt av Botkyrkas medborgare kan ta del av klimatbudskapet.
- Fokus läggs på att informera om vad Botkyrkaborna kan göra för att leva klimatsmart.
- Botkyrka kommun utsågs till den bästa kommunen i Stockholms län att klimatmaxa av Naturskyddsföreningen hösten 2015. Kommunen bör ta tillfället att kommunicera sina klimatsatsningar.
- Botkyrkas klimatmål ska uppmärksammas då det nationella temat för Earth Hour 2016 är *100 % fossilfritt*.

Magnus Andersson
Förvaltningschef
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ingrid Molander
Miljöchef
Samhällsbyggnadsförvaltningen